

RMr. O.

267.

Valet Drios 367.

RMr. O.

267.

nb.

Vala holva a leleke
gyveritke, va a
tesner is minden
ereje, ny fgyarvite.

Faint, illegible handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page, including various symbols and characters.

Obs. is veddekedbe:

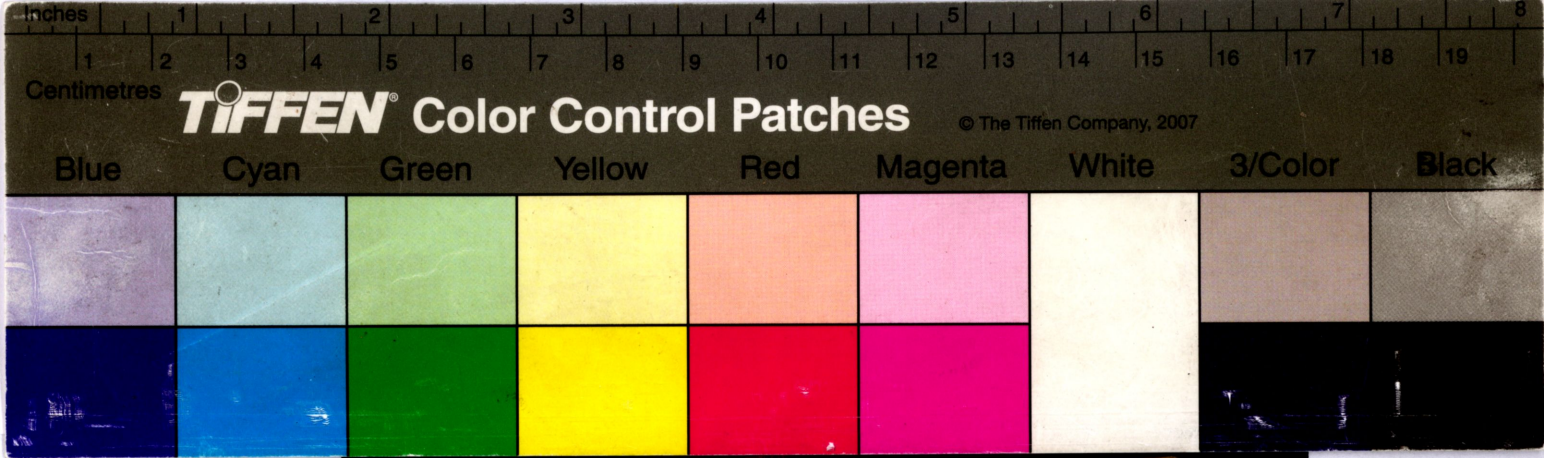
Hogy valaki ezenn

By A L S A M U M O S
nem yakingkerzeni;

hanem ^{hanem} Berkin-
Gulielmus Zerkhin-
sinsna se a Zeltis me-
kernek akadékiál
vivá munkájáral
Dgyho;

• ottan vanu ngyvlasni.
• is álval vlvassni, ki-
• vaningya is berkeni,
• is vlvassya hiveten,
• is ngy vlvassu valissig-
gal servelmesen de
gyámlant saggal is.
• Az mar, ha az vlvaz
• dvesseger, is a men-
nyei. Berkeni, elinye.
• Eri: Berkeni, elinye.
• T. B. M. T. M. K.

Sofabai József.

Sérelmes Lelkeket
gyógyító

BALSAMOM,

avagy

Lelki próbákban.

nyavalygó embert
vigasztaló köny-
verske.

MELLYET

Belgiomi nyelvből Ma-
gyar nyelvre for-
dított

SZOKOLYAI ISTVÁN.

PATAKON,

1669. Előzt.

*Magyar nyelvű kiadás
No 7723. Napfia.*

Sofabni Josephé.

Sérelmes Lelkeket
gyógyító

BALSAMOM,

avagy

Lelki próbákban

nyavalygó embert
vigasztaló köny-
verske.

MELLYET

Belgiomi nyelvből Ma-
gyar nyelvre for-
dított

SZOKOLYAI ISTVÁN.

PATAKON,

1669. Ész:

Martin Patak István
No 7723. Supplia.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Job. 33. v. 15. 16. Ős.

Ejjeli látás által, mikoron
nagy álmom száll az embe-
rekre, s' mikoron az ő á-
gyasházokban alusznak,
akkoron meg-jelenti az
Isten a' nyomoruság o-
kait az embereknek fű-
lőkben, és az ő tanítását
az embereknek szívekbé
meg-petséti. ő meg-
feddi az embert az ő á-
gyas-házában, és az ő
csontainak fokfágát et ő
fájdalommal bünteti meg.
Es, midőn az ő élete el-kö-
zelit a' sírhez, és a' halá-
los keserves fájdalom-
hoz. Ha akkor ő hozzá

A 2.

76 v. 16.

jóvënd egy követ, az Isten akarattyának ezek közül egy magyarázója, a' ki meg-jelentse az embernek az Istennek igazságát, az Isten ő néki meg-kegyelmez, és az ő teste meg-újul es ugyan meg-tér az ő ifúságának idejére. Es mikor térden álva imádandgya az Istent, jó kedvel hozzá fogadgya; hogy az ő szinét nézhesse nagy örömmel, &c.

LEL

LELKI
BALSAMOM.

IGéretemnek meg akarván felelni szerelmes atyámfiái a' Christusban N. N. a' ti vigasztalástokra e' következendő kevés számú leveltskéket irtam.

Hogy ha ti ezek által meg-épülendetek és egészségre való elégséges erőt vésztek (mellyet tisztá szivbül kívánok a' vigasztalásnak Istenétül és a' minden könyörületességnek at-

tyától) tehát ezt az én kiféd munkámat boldognak alítom, és ezért az Istennek hálaát adok.

Meg-vallom hogy a' ti rajtatok való kifíret nem kistsiny dolog, mert ez mind lelketeket s' mind resteteket sértegeti. Elsőben és kiválképpen lelketeket, és azzal együtt testeteket is. A' szomorú lélek pedig meg-száraztya még a' csontokat. is azt mondgya Salamom (Prov. 17. v. 22) és ísmé a' 15 d' k rélzuek 14-dik versében azt mondgya, hogy, a' vidám lélek meg-

vi-

vigasztallya a' férfiúnak erőtelenségét, ha pedig ellenben magát kétségbe ejtette, vallyons' ki emelheti fel?

A' ti testetek orvoslását hagyom a' testi Orvosoknak; és én minden igyekezeteimmel azon lélek hogy a' ti lelkeiteket erősítsem meg az Urnak beszédéből melly a' léleknek egyedül való orvoslása.

Minden szándékomnak első határ köve ez, hogy titeket arra meg-emlekeztesselek, hogy nem tsak ti vadatok azok, kiket a' mi

A4

Urunk

Urunk Istenünk meg szokott lelkében látogatni és fanyargatni, hanem hogy ti kivületek is még sokan csatáznak ugyan ezen lelki harcban ti veletek együzt: kiket még az Isten a' veszedelmétől kegyelmesen meg tart, és őket lekeknek meg-vidámulására s' sziveknek csendes nyugodalmaraviszszáakarjatordítani. Ez illyen emberek között még ti magatok is egy néhányat ismertetek, sokakról pedig ugyan ezen nyavalyákat hallotok emlegetni; és sokakról ugyan

gyan ezen Istennek süjtő lást olvashattátok még a' Sz. Irásban is.

Gondolkodgyatok a' szent Péter mondásáról első levelének 5-dik rész- a' 9-dik versb a' hol gy szól: Tudgyatok, (ugy mond ti az) hogy a' ti atyátok fiaitól kik e' világon vadnak, ugyan ezen nyomoruságoktól menek bé.

Senki nintsen e' világon olyan bölts, olyan erős, avagy olyan gazdag, a' kihez többen is nem találnak hasonló böltsék, hasonló erősek, éshasonló

gazdagok, a' minémű szin-
tén ő. Ugyan ezenképpet,
senki nintsen e' világott ol-
lyan nyomoruságos élet-
ben fetrergő, akár lélkére,
nézve s' akartestére nézve,
a' kihez hasonló nyomoru-
ságban fetrergők nem tá-
laltatnának.

Sőt, ugyan azt merem
mondani hogy tsak egy is
az Isten fiai közzül nincsen
a' ki későn, vagy idején,
vagy mélyebben, vagy
szévedhető: képpé ezen
Istennek veszfzejét meg
nem köstolná. Erre min-
ket nyilván való beszédek-
kel

kel tanit a' Sz. Pál, Sidók-
hoz irt levelének 12. dig
részében, a' 8. dik versben
igy szolván: Hogy ha dor-
galás nélkül valók vadtok,
mellyben mindenek része-
sek, bizonyárafattyak vad-
tok és nem fiak.

A' testi nyavalyák min-
den emberekkel egy aránt
közösök, meg e' világ fia-
ival is: de a' léleknek ig-
relme csak egyedül az Isten
fiaiban vagon. Sőt a' leg-
kegyesebb embereket bád-
gyasztja mindenek felett
leg inkább ez a' lelki beteg-
ség. Halvartok ezekről két

avagy három példákat :
 A' Szent Dávid, az Istennek szive szerint való Embere volt, az az, olly ember volt, kit az Isten fokképpen próbált, és azonban felette igen szeretett is : De, avagy ezért a' szereteret, űres volté a' belső és lelki próbáknál ? avagy inkább nem viselte-é ottan ottan az Istennek keservesen sajnargató veszfzejét ? Ti magatok meg-láthattjátok ezt, nem csak egy Solcárában a' Dávidnak, hanem ugyan sokakban. Olvaslátok-meg kérlek jó alkalmatof-

matofsággal azokat a' Solcárokat, a' mellyeket én itt ez aránt a' ti hasznotokért fel-jegyezek. A' 6. dikat. A' 12. diket. A' 25. diknek 7. dik, 11. dik, 18. dik verseit. A' 32. diknek 1. 2. 3. 4. 5. dik verseit. A' 38. dikat. A' 40. diknek 12. dik versét. A' 42. diket. A' 77. diknek 2. 3. 4. 7. 8. 9. dik verseit. A' 85. diknek 4. 5. 6. 7. verseit. A' 88. diknak 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. verseit. A' 102. diknak 1. 2. 3. 4. &c verseit. A' 130. diknak 1. 2. 3. dik verseit. A' 143. diknak

1. 2. 6. 7. 8. dik. verseit.

A' Szent Pál Istennek választott edénye volt, ugyanint, kit Isten az ő anyjának méhétől fogva elválasztott vala és kegyelmébe fogadott vala. De, mindazáltal meg-láthattya, hogy melly kemény kereszteknek tsapdosáfit borsáta ő reá az Isten; Corinthus-béliekhez irt levelének 12. dik. részében a' 7. dik. versben, a' hol ő maga így szól mondván: Hegyes ősztön adatott énnékem, melly az én testembe ragadott, a' Sathan Angyala, hogy engemet

gemet tsapdosna; hogy felettéb el ne hídgyem magamat. Es ez az ősztön ő rajta felette fokkaig volt. el annyira hogy gyakorta ez alúl az ősztön alúl ugyan szabadtulását is kérte az Istenül, de még-is nem szabadított meg mindgyártól a' gonolztól, hanem csak azt felelte Isten ő néki, hogy, Elég néked az én kegyelmem, mert az én erőtlenség által vezgettek el. Ezezzel a' felelettel annyira meg-olédett a' szent Pál, hogy keszserítettnek így szólni magá-

maga felől: Gyönyörködöm én az én erőtelenségimben, a' háborgatásokban, a' Christusért való szorongatásokban; mert mikor erőtelen vagyok, ugyanakkor erős vagyok.

Ezek az Istenek két szerelnetes nagy emberei, jeles két példátok lehetnek tinéktek a' békeséges türeésre; és innét megismerhetitek mennyi és minéműbetsüllet és melóság ez, és minéműszeretettel veltetik az Isten ti hozátok, midőn a' kegyes Istennek ilyen világos csilagit (ugy
mint

mint kik ő néki szive szerint való embereit) téfzi tinéktek a' nyomortúságokban példájúl előtökbe, és a' lelki próbákban az ő szenteinek seregibe számlál titeket is.

De mit mulatok én ezeknek a' példáknak mutogatásával? A' Christus Jéhus ki az élő Istennek öröktűlfogva való egygyetlen egyszerűelmés fia, ennek a' lelki hartznak sokkal mérgesebb tsfatáival ostromoltatott, hogy sem mint ti, vagy akár melly lelki sebekben fetrengő ember is. A' ti beteg-

betegségeitek csak annyira szorongatnak titeket hogy jajgassatok és nyögjetekek de az ő szenvedési annyira szorongatták őtet, hogy az ő veritéki vérré válnának és tsöppönként úgy hullanának a földre. A ti betegségeitek titeket csak szintén könyörgésekre indítanak és ilyen mondásokra: En Istenem, En Istenem ne hagy el engemet! őtet pedig az ő szenvedési annyira szorongatták hogy kényszerítették keservesen sírni és a keresztfán függvén nagy fel szóval ezt ki-

álta-

áltani: En Istenem En Istenem miért hagyál el engemet! Ollyan kinoknak szava volt ez, hogy e miatt a föld meg indul és az égen a Napnak tisztán gyógyó fénye meg homályosodott és a maga ékes ortzájára setét felhőket borított.

Minnek okáért nem csak a Szenteknek serege hanem még az Istennek szerelmes fia is a kiben egyedül tölt bé ő neki minden kedve és a kia ti meg tartástokért a ti természetekbe öltöztetett, még ez is

társo-

társfotokká, sőt ugyan Kapitányotokká tette magát a' nyomorúságoknak / szenvedésében; de még el is hagyattatotta' ti kedvetekért egy kevés ideig, melly azért lett hogy ti soha el ne hagyattassatok.

Hogy ha azért immár, mind ezeket a' példákat Isteni félelemmel magatokra szabjátok, ezekkel a' ti lelkeiteknek egy kis könnyedséget szereztek. En penig azonban ti veletek feilyebb való graditfra hágok, és a' jó Istennek kegyelméből meg. mutogatom tinétek mi-

miképpen kellyentinétek mindenféle próbákon és késérteteken (mellyek a' ti lelkeiteket ostromolják) hatalmat és erősgyőzedelmet venni.

1. Mindenekelőtt meg kell tinétek ismérnetek az Istennek véghetetlen kegyelmét és könyörületességét mellyet az ő szerelmes fiában a' ti Uratokban a' Jesus Christusban ígér tinétek.

2. Annak utánna ezt az Isteinek kegyelmét eleven, hittel és sziveteknek tökéletes bizodalmaival kell mag-

gatokhoz kaptsolnotok, és
a' ti lelki sebeitekre szab-
notok.

Majd nintsen az egész
Sz. irásban csak egygyetlen
egy level-is a' melly az Istennek mi hozzánk való
szerelmét nyilván való bi-
zonyosságokkal nem hirdet-
né: A' többiközött kérlek
olvasátok meg ezeket a'
szent irásnak mondásit,
mellyeket rövidségnek o-
káért csak számláló betűk-
kel jegyezgetek-fel. Pfal.
34. 37. 39. 40.
Pfal. 37. 39. 40.
Pfal. 31. 32. 33. 34.
Pfal.

Pfal. 103. Pfal. 121. Esa-
ia 43. 1. 2. 2. Cor. 1. 3.
8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. &c.

De ti énnékem talám itt
ilyen ellen-vetést tészték;
hogy ti semmi jelét nem-
látjátok sem nem érzitek
az Isten szerelmének, ha-
nem inkább az ő haragjá-
nak jeleit tapasztaljátok,
mivel meg-engedi hogy ti
olyan kifirtetekbe essetek;
a' minéműeket el nem szen-
vedhettek sem penigh a'
mellyek ellen nem állhat-
tok.

En ezekre meg-felelek
tinétek: Elsőben. Hogy
az

az Istennek látogatási nem az ō haragjának jelei, a' mint ti ezt magatokkal elhitettétek, hanem inkább szerelmének jelei, a' mint ezt a' Sz. Lélek nyilván bizonyítja Példa beszédek könyvének 3. dik részében a' 11. dik és 12. dik versékben, a' hol így szól: Szerelmes fiám, az Urnak böltsességét ne utáld meg, se meg ne ünnyad az ō dorgálását: Mert a' kit szeret az Ur meg dorgálja, s' nem különben dorgálja meg pedig mint az atya az ō fiát a' kinek javát akarja.

2. Má-

2. Másodszor. Hogy ezek az Urnak látogatási minékünk nagy hatzunkra szolgálnak; mert ezek minket alázatossá, vigyázókká, és a' mi fejünkhöz a' Christushoz hasonlóká tésznek. A' Christus, ki az idveffégre minékünk Vezérünk. sok nyomorúságok és szenvedések által ment bé az ō ditsőségébe, és ugyan ezen szenvedetek által vitt bé sokakat az Isten fiaik közzül a' ditségre. Heb. 2. y. 10. Ezeknek azért a' Sz. Pál illyen cömőjét köti, 2 Timoth. 2. v.

B

11.

II. 12. mondván: Igaz be-
széd ez; Hogy, ha ő véle
meg-holtunk, ő véle élünk-
is: Ha tűrünk ő véle, or-
száglunk-is. Rövid szóval,
azt mondgya a' szent irás,
hogy; Sok háborúságok ál-
tal kell nekünk bé-men-
nünk az Isten országába:
Act. 14. v. 22. No hát im-
már ezetekbe vehetitek a'
ti nyomorúságítókból; hog'
ti nem a' tövifés helyeken
tévelygetek, hanem inkább
azon az úton jártok egye-
nesen a' melly titeket a'
mennyeknek országára ve-
zet.

3. Har-

3. Harmadszor. Hogy
ezeket a' ti nyomorúsági-
tokat az Isten mindenko-
ron meg-határozta, és soha
ezek titeket nem szoron-
gatnak a' ti ereitek felett.
Mert igaz az Isten; azt
mondgya a' Sz. Pál (1. Cor.
10. v. 14.) Ki nem hágy
titeket fellyebb kifirtetni
annál, a' mint el-szenved-
hetitek, sőt inkább a' kifir-
tetel egyetemben a' szaba-
dúlásfra útát nyit, hogy el-
szenedhesétek. Kérlek
végyétek ezetekben és
kőlsétek a' ti sziveiteknek
sebeire azt a' mit a' Thé-

B a mán

mán nemzetségéből való
 El pház beszéll a' Szent Jób-
 nak, Job. 5. 7. 7. 18. 19.
 Imé, ugymond, bezzeg
 boldog ember a' kit az Isten
 meg-dorgál; annak-
 okáért a' mindenható Istennek
 büntetését meg ne
 utálljad. Mert ő a' ki be-
 tegséggel meg-látogat, és
 ő a' ki békötözget, ő a' ki
 meg-sebesít, és ő a' kinek
 kezei meg-gyógyítanak.
 A' te hat izben reád szállott
 nyomorúságidból meg-
 szabadít tégedet, sőt még
 a' heredik háborúságodban
 is nem illet a' veszedelem
 tégedet.

En-

En nékem azért most
 minden fel-tett szándékom
 ez, hogy én titeket ezekből
 a' ti nyomorúságitokból
 meg-gyógyítsalak, a' mel-
 lyek, nehezek ugyan a' ti
 testeiteknek és kefervefek,
 de lelkeiteknek egészsége-
 sek és kedvefek, az Orvos
 Doctoroknak ama' Regu-
 lájok szerint: Quod est a-
 marum in ore, sanum est in
 corde: A' mely orvoság
 a' száznak keferű, az a' bel-
 ső részeknek jó izű és egé-
 séges. A' miképpen hogy
 a' bé-vett purgatiók egy
 kevés ideig a' testnek min-
 den

B3

den

den részeit meg-sziják és erőssen munkálkodnak, sőt a' beteg emberben szelét és nehéz fájdalmakat, szereznek ugyan, de annakutánna őtet kívánatosabb nyugodalomra és vastagabb egészségbe állattyák; azonképpen az Istenek látogatási, mellyek nem egyebek a' lélek purgatioinál (tisztogatásinál) az Istent szeretőknek felette nagy háznokra szolgálnak, azoknak a' kik az ő végezése szerint hivatalosok, Rom: 8. 7. 28. úgy annyira, hogy ezt a' látogatást az Isten kegyelmének

mének és szerelmének bizonyos billyegénektarthattyák.

Továbbá, ez arántti ilyen ellen vetést téztek, s' azt mondgyátok: Ertyük mi azt a' Sz. irásbúí és igen jól tudgyuk hogy az Isten igen könyörülletes és nag' kegyelmű: de ugyan azon Sz. irásbúí azt is jól értyük és tudgyuk, minémű rettenetes fenyegetési vadnak ő néki, és minémű kemények és el-vifelhetetlenek az ő itileti a' bűnösökhöz: A' mi bűneink penig felette, igen nagyok és nehezek,

sőt ugyan olly igen nagyok azok, hogy meg haladták azokat a' bűnöket a' melyeket az Isten minékünk meg botsáthatna.

Ezekre én tinéktek azt felelem: I. hogy az illyetén gondolatokat a' Sátán fugallya tinéktek, a' kiazon mesterkedik hogy titeket kétségbe ejtse, és a' Cainnak ama' bűn botsánát felelő kételkedő szavait kiáltassa ti veletek, mondván: Nagyobbak az én bűneim hogy nem mint azok meg botsáthatnának. Azonban pedig a' Sátán hazud:

Mert

Mert az Istennek irgalmasága sokkal nagyobb mind ez egész világon levő embereknek bűnenél és hamiságánál is. Annak okáért, hogy ha a' Sátán ti veletek el akarja hitetni, hogy az Isten titeket gyűlöli és semmiképpen nem szereti: és hogy tinéktek az Isten igaz ítéletit kell inkább várnotok hogy sem irgalmaságát; hogy az Istennek haragja titeket el akar törölni; hogy titeket semmivé akartenni: és hogy az ő nagy kegyelme által nem akar titeket meg segíteni: Ne

B5

hid-

hidgyétek ezért az ő hamisságaért ő néki, hanem felellyetek ő ellene, és mondgyátok szemébe, hogy ő csak azon tsalárd-ság, és hogy ő szűkebben mondhat igazat hogy-sem mint az Isten hazudhatna. Szűnetlenül azértigy felellyetek ő néki: Távozzál el tőlem Sátán, mert hazug vagy; menny-el tőlem, mert ártalmomra vagy én-nékem.

Annak utánna fordul-lyatok az Istenhez, és figyelmezzetek az ő hazud-ni nem tudó szájának be-
szé-

szédeire, a' mellyekkel ti-néktek az írásokban szöll.

2. Igaz dolog ugyan, az, hogy a' szent írás szin-tén annyi helyen szöll az I-stennek fenyegetésirül és kemény itéletirül mint, szintén az ő könyörület-es voltárul és nagy kegyelmé-rül: de az ő kemény fenye-getési és igaz itéleti tsak a-zokra tartoznak a' kik a' gonosz tselekedeteken ő-rülnek és a' gonosz hijába valóságokban vigadnak; a' mint a' bölts Salamon szöll: Példa-besz. 2. 14. azo-kra tartozik a' kik magok

választottanak magoknak
 utat, és a' kiknek az önnön
 magok utálatosságát az ő
 lelkek szerette, a' mint E-
 saiasz öll. cap. 66. §. 3.

Ellenben pedig az Isten
 kegyelmének igéreti tarto-
 zik mind azokra, valakik
 munkálkodnak és megter-
 helteve vadnak, valakik az
 ő bűnöket meg-ismérik és
 meg-vallyák, valakik meg-
 szegényedett és töredelmes
 szívűek, el. annyira, hogy,
 ha az ő bűnök az egeknek
 magasságát felyül múlták
 volna-is, a' tenger fővénye-
 nek (zámlálhatatlan voltát
 meg-

még-haladták volna-is,
 még-is' az Úr Jésus Chri-
 stusnaké az Istennek fiának
 vére azt mondgya a' Szent
 János hogy meg-tisztít
 minket minden bűnénk-
 ből, 1. Joh 1. §. 7. még
 Christ' Urunk is így szól:
 Marc. c. 3. §. 28. Bizony
 mondom tinétek, hogy
 meg-botsáttatok minden
 bűnök az emberek fiainak.

Es hogy én ezt nyilván-
 ságosan meg-mutathat-
 sam és ti veletek el-hitet-
 hessem, egy néhány példá-
 kat hozok elő, a' melyek-
 re, kerlek, halgassatok ve-

szorgalmatoson.

I. Előszőr, meg-irva
talállyatok Esaiás könyvé-
nek első részében a' másod-
dik versben, a' holott ön-
nön maga az Ur Isten igen
nagy és tudálatos panaszt
indít az ő jó-téreményiről,
mellyeket az Izraëllel tfe-
lekedett, és az Izraëlnek az
Istenhez való haládatlansá-
gául, így szólván: Hállyá-
tok meg egek, és vegyed
füleid beföld, mert az Ur
szól: Fiaikat nevelék, és
azokat nagy méltóságra
emelém: ők pedig én tö-
lem elszakadtanak: tovább
mé-

mégyen s' meg-mutattya,
hogy, az Izraël fiai még a'
barmoknál is haládatlan-
bak voltanak, és értetlen-
bek voltanak az ökröknél
és a' szamaroknál: de még
istovább mégyen, és neve-
zi őket; gonosz nemzet-
ségnek, hamissággal meg-
terheltetett népnek, gonosz
magnak, nemtelen hitvan
fiaknak, izemekre hanyván;
hogy az Urat el-hadtak;
hogy az Izraëlnek Istenet
fel-bólzongottak; és az I-
stentől hátra tértenek: en-
nek felette, hogy, az ő ke-
zek rakvák vértel; hogy az

árváknak nem itélnek igazat és hogy az özvegynek pörít e'ikbe nem borsát-tyák, hanem el-nyomják.

Summa szerint, hogy nem volnának jobbak a' Sodománál és a' Gomor-ránál, melyek égbeli tűz-zel eméztették meg.

Mind-az-által az Isten-nek mind lennyi panasza-ra is nem ők keresik meg az Istent, hanem az Isten-keresi-fel-öket; az Isten-keri-öket és nem ők az Isten-t, az Isten szerez ő kö-zöttük és maga között, meg engeltzelve nek élköz-zet

zét és nem ők szereznek; mint ha az Isten bántotta volna meg őket és nem ők bántották volna meg az Istent, és így szól az Isten ő nékiek: Jöjjetek elő, és pereljük: Ha a' ti bűne-itek olyanok volnának mint a' veres festék, fejérek lesznek mint a' hó, és ha- pirofak lesznek mint a' piros festék, olyanok lesznek mint a' fehér gyapjú.

O melly tudálatos a' Seregek Urának ez az ő maga ajánlása! ő melly igen meg-foghatatlan ez nagy Istennek az ő kegyes-jó akarattya! No-

Nofza tehát szabjátok ti magatokra ezt a' kegyelemnek köntösit. Gondoljátok bátor meg-minden ti bűneiteket valamelyekkel ti az Istent megbántottátok, mind a' ti kided gyermekfegyekben, mind ifiúságtokban, mind vénségtekben; akar szólaftokkal, akar gondolatokkal, akar tselekedetbéli dolgaitokkal; akar a' fényes napnak világán, akar az éjnek sötétségében; akar előtte s' akar utánna a' ti meg-térésteknek. Kössétek bár azokat mindenesztül fog-

fogva egytömőbe és vessétek bárfont serpenyűkbe, egy felől a' magatokét s' más felől az Izraél fiainak bűneit, és meg fogjátok látni, hogy, mind súlyos voltával s' mind számos voltával az Izraélnek bűne a' ti bűnötöket meg-nyomja és meg-haladgya.

Hogy ha annak-okáért az Ur Isten ennek a' megvakult pártos népnek és mindenféle terhes bűnöknek zavarjába bé-keveredett, bé-avult és el-vetemedett nemzetségnek azt mondotta, hogy, Jöjjetek elő:

elő: mennyivel mondgya
inkább ugyan azont tinék-
tek kik lelketek ísméreti-
nek sebeit annyira meg-ér-
zettétek hogy a' ti bűnei-
teken szomorú szível bán-
kodgyatok és sóhászkod-
gyatok? kik a' ti nyava-
lyátságtokat és lelki rom-
lóságtokat annyira meg-
ísmérették, hogy azon a' ti
sziveiteket és szemeiteket
köny. hullatásoknak patak-
jává olvaszszátok?

Sőt inkább, bizony jó
hittel azt mondom, hogy:
Ha a' ti bűneitek a' ti ma-
gatok szemei előtt ollyal-
vók

vólnának-is mint a' vér,
még-is ő ollyan fejérekké
tenné mint a' hó; és hogy
ha a' ti bűneitek a' ti sze-
meitek előtt ollyan pirosak
vólnának-is mint a' piros
felfék, még is ő ollyanok-
ká tenné mint a' fejér gyap-
jú: mert ezek ő néki tulaj-
don szavai és igéreti, a'
mellyek soha meg nem-
tsálnak.

II. Másodszor: Ve-
gyétek példájul a' Sz. Lu-
káts Evangeliomi köny-
vének hezedik részében,
ama' bűnös Mária Magda-
lénat, a' ki ez egész világ-
nak

nak tudtára parázna és elvetemedett gyalázatos életű volt, elannyira hogy még az a' Simon Pharifaeus-is, (a' ki a' Christust a' maga asztalához hívta valakodalomba,) meg-űtközék a' Christusban hogy olyan úndok bűnös aszfonyi állatnak engedné magát illetni és hogy azt az ő lábaitól el nem taszítaná.

Kérlek titeket, halgassatok szorgalmatosan reá, miképpen viselte itt magát Christus Urunk. Először, nyilvánosságosan megval-

lotta,

lotta, hogy ő inkább gyönyörködnek ennek a' bűnös aszfonyi-állatnak magga viselésében mint a' tekintetes Simon Pharifaeus vendéglésében, és így felel a' Simon Pharifaeusnak: Simon, látod-e ezt az aszfonyi állatot? Bé-jövék a' te házádba és az én lábaimnak vizet nem adál; e' penigh köny-hullatásával öntözé az én lábaimat, és az ő fejének hajával tör-lötte-meg. Te engemet meg nem szokolál, e' penig az időtül fogva hogy bé-jöttem nem szünt meg az

en.

én lábaimnak tfokolásától.
 Olayjal az én fejemet te
 meg nem kented, e' pedig
 drága kenettel kené meg
 az én lábaimat. A' mi na-
 gyobb; mivel hogy ennek
 az afzizonyi-állatnak szive
 az ő lokbűnein felette igen
 meg-szomorodott vala, a'
 a' mint ezt az ő sűrű köny-
 húllatási meg bizonyintyák,
 azért a' Christus is ugyan
 ezen afzizonyi állatnak fü-
 le hallattára így szoli a' Si-
 monnak: Mondom tené-
 ked hogy ennek az ő lok-
 bűnei meg -botsáttattak,
 mert igen izeretett. Vége-
 zetre,

zetre, az afzizonyi-állat felé
 fordul s' mond: Tenéked
 a' te bűneid meg botsáttat-
 tak; sőt, még nagyobb vi-
 gasztalására így szoli ő né-
 ki: A' te hited téged meg-
 tartott; Eredgy-el béke-
 séggel.

Mostan immár ugyan
 ezen örvendetes hír hallást
 kel én, nekem is ti reátok
 fejeznem: mert avagy
 mondhattátoké ti azt iga-
 zán hogy ilyen terhes bű-
 nökben eltetek volna mint
 ez az afzizonyi állat? Job-
 ban tudgya ezt az egész vi-
 lág. Sem ti azt nem mond,

hattyátok; sem pedig azt
 m'ndanotok nem illik;
 mert ha irtóztok másokat
 hazugságokkal terhelni,
 mennyire inkább magato-
 kat? Jól vagyon immár;
 s' hát immár mitfoda indí-
 tó okok tselekednék azt a'
 Christusban hogy ő ehez a'
 bűnös aszszonyi állathoz
 nagyobb indulat al' viselte-
 retet volna hogy sem ti ho-
 zátok? holott a' ti bűnei-
 tek, sem olly n nagyok,
 sem ollyan nyilván valók,
 sem ollyan bo'ránkoztatók
 n misenek az egészvilág e-
 lott mint eze az aszszonyi-
 állaté;

állaté; s' azonban pedig ő
 az ő fok számú bűnein an-
 nyi köny-hullatásokat, an-
 nyi fohászzkodásokat és an-
 nyiszor való bocsánat ké-
 réseket ki nem öntött mint
 ti. Avagy a' Christus a'
 paráznságban élőt az ő ú-
 táról azért fogja-ei hogy
 titeket láb alá tapodgyon?
 avagy azért fogja-ei azt vig-
 orzával hogy titeket ko-
 mor szemmel tekintsen?
 avagy azért bocsátja-e meg
 a'nak az ő fok bűneit hogy
 tinétek csak egy bűnötö-
 ket se bocsátja-e meg? Avagy
 azért bocsátja-ei őtet bé-

keséggel hogy titeket vizsgálás nélkül hadgyon? Azért kellene. é a' fajtalan szemeknek köny-húllatásit hozzá fogadni, egybeszedni és az ő tömlőjébe rakni hogy a' tiéteket onnét kiszorítsa; Bizony nem tselekefzi, hanem inkább, kétség nélkül minden töredelmes zivűeknek köny-húllatásit számán tartya és ő az ő tömlőjébe rakja, a' mint Dávid szoll, Pfal: 16. 7. 9. dik.

Elég volna csak e' két példa-is, de, a' vizsgálásnak nagyobb bővségeért, még

még három avagy négy rövid példákat hozok elő mind az ő s' mind az Új Testamentomból.

Manasses, a' Júda nemzetségének királya, minden Istentelenségeknek nevével egyebeket meghaladott vala; ő néki az ő neve Tyrannus, hittűl szakadt, Isten káromló, bálványozó, ördöngösöket szerető, s' több egyéb effele volt, s' nem is elégedett meg csak azzal, hogy ő az Isten beszédének ellene mondott, hanem még az Istennek minden Profétáit

is üldözte és azoknak vé-
rekkel Jerusalemet bétől-
tötte. De mindazon által
midőn a' Babylloniai töm-
lőtzben vaslánczokkal úgy
meg szorongattatott vol-
na hogy még fejét sem e-
melhetné fel, az ő szivét
kezdé meg nyitni, és ma-
gát az ő atyainak Istene
előtt fellelte igen meg-kez-
dé alázni, kérvén és ohajt-
ván az Istennek kegyelmét:
meg-halgatá őtet az Isten
és a' kemény fogságból ki-
szabaditván Jerusalemben
az ő királyságára visszä
vivé, a' mint meg vgyon

írva

írva Cronicák második
Könyvének 33-dik részé-
ben, a' 12-dik versben.

Acháb, az Izraélnek Ki-
rálya, az Izraélnek minden
Királyit az ő gonofz tfele-
kederiben meg-haladtava-
la, úgy, hogy nem volt ő
néki mássa; ki magát arra
adta volna, hogy csak go-
nofzságot tfelekedgyék az
Ur előtt minden gonofz-
ságinak cségerjére bálvá-
nyokat tfináltatott magá-
nak és azokat követte, de
még-is midőn poenitentiát
tartana (noha azt is csak
hypocritai kép mutatásból

4

tfele-

tselekedte) az Isten harag-
ját mindgyárt meg. enyhi-
té és annyira való kedveffé-
get találta az Ur előtt hogy
azt a' veszedelmet mellyet
az Isten ő reá meg-jöven-
döltetett vala az ő életében
reá nem bótította, a' mint
olvassuk. Királyok első
könyvének 21. dik részében
a' 25. és 26. dik versekben.

Péter, a' Jesus Christus-
nak Apostola, az ő egy-
gyelen egy Idvezítőjét,
három izben tagadta meg
egy-más-után s' még penig
rít gyalázatosan úgy mint
maga átkozódásával, de
mind;

mindazáltal ezért a' tsele-
kedetér. Isten az ő jó ked-
vét a' Péter Apostoltól el-
nem vette. A' kakasnak
meg szóllása : a' Christus-
nak egyszeri tekintése : és
az Istennek újja, úgy meg-
indítá Pétert, hogy a' haz-
búl lábain ki-menne, sze-
meivel sirna, és szájából az
ég felé keservesen ohajtzó
szokat öntene kegyelmet,
kérven fejének, mellyet a-
zon órában el-is vón. Ki-
tsoda akarna tehát kétség-
be esni? Luc. 22. v. 61.

A' Szent Pál elsőben
Saul volt, Isten káromló és

az Evangeliomi szent tudományak feletteretnemes üldözője és rontója volt, a' mint ezt önnön maga meg-vallya, Galat. irt levelének első részében a' 13. dik versben. és I. Timot. 1. vers. 13. De azért, az Ur Jesus Christus, ő rajta mint kiváltképpen való nagy bűnösön meg-könyörült és kegyelmességét mutatta, hogy lenne példájúl az Ur Christusban hívőknek az örök életre: a' mint ezt olvassuk Timotheushoz irt első levelnek első részében a' 16. dik vers.

Lát.

Láttjátok immár a' fok szép bizonyságokkal meg-rakodott jeles felyhőt, a' melly készen vagyon hogy a' ti lelkeiteket bé-fedezze és környül-fogja mind azok ellen a' izomorú gondolkodások ellen valamelyek titeket nyughatatlankodtatnak: és ezek a' megmondott bizonyságok igen szépen tanitgatnak titeket az Ur Jesus Christus által az Isten kegyelmében való reménségre.

Ide tartoznak Idvezítőknek ama' példa beszédi-is, az elvesztet drachmá-

C 6

túl:

rúl; az el-tévelyedett juh-
rúl, és a' tekozló fiúrúl,
mellyeket Christus Urunk
tinéktek szemeitek eleibe
rakogat Szent Lukás E-
vang. könyvének 15-dik
és Szent Máthé könyvének
8-dik részében a' 12-dik
versb.

Hogy azért mindeneket
ítlak rövid szóval meg-
mondgyak: Senkit még
az Isten el nem hagyott; ;
senkit az Ur Christus el
nem vetett s' nem taszított
el ő magától, valaki töre-
delmes Izzivel ő hozzá já-
rult. s' Hát immár, egye-
dül

dűltsak ti előttetek fedez-
né; bé az ő irtzáját? a-
vagy inkább egyedül titő-
letek meg-tagadnáé az ő
kegyelmét? Avagy, ugyan
azt gondollyátoké? ha azt
gondollyátok; igen értet-
lenül gondolkodtok.

Hogy ha a' Király az ő
szolgainak minden adólsá-
git meg engedé a' kik néki
adóflak voltak; ollya-
noknak engedé penig meg,
a' kik közzül némellyek,
tiz ezer talentommal né-
mellyek ezer fental, és n-
mellyek ezer forintal vol-
tak adóflak; Mit gondol-

tok arról a' szegény ember-
 ről a' ki csak tíz pénzekkel
 adós, s' azonban penigh
 még csak egy batkája sin-
 tlen a' mellyel megfizessen,
 hanem nagy alázatossággal
 könyörög hogy a' Király
 az adótságot ő néki enged-
 gye meg; avagy a' király
 ezt a' szegény embert a' t' z
 pénzért a' tömlőczbe vetié,
 és avagy ott hadgyaé meg-
 szenyvedni? Azt még csak
 meg sem kell gondolni,
 Azonképpen ti legondol-
 lyátok azt midőn az Isten
 az Ur Christusért ennyi
 bűnös férfiakat és asszo-
 nyi

nyi állatokat kegyelmébe
 fogadott, hogy ti tőletek is
 az ő kegyelmét meg ta-
 gadná.

Hályátok meg mikép-
 pen lett a' Christus bűnné
 mi érettünk, hogy mi ő
 benne igazakká lennénk,
 miképpen hivogat minden
 meg-fáradtakat és meg-
 terheltetteket ő magához,
 (Matth. 11. v. 28.) így
 szólván: Jőjjetek én hoz-
 zám minnyájan, kik meg-
 fáradtatok, és meg-terhel-
 tettetek; én meg-nyugot-
 lak titeket. Jőjjetek hoz-
 zám, és nyugodalmattalál-
 tok

zok a' ti lelkeiteknek.

Hogy ha a' ti bűneitek olyanok volnának ismint az igen meg-nehezedett terhek, avagy mint az igen súlyos malom kő ha ugy feküdnének is a' ti vállaitokon? Otekintsétek meg, s' ihon a' Jesus Christus önmön magát ajánlja titeknek hogy el-hordozza a' ti terheiteket: ő kész minden ti bűneiteket magára vállalni, széles az ő háta, és ti helyetek a' terhet örömeft el is hordozza, Imhol, s' ez az az Istennek bárányja azt mondgya a' Sz. Já.

János a' ki el-vézi e' világnak bűneit.

Nofzá tehát, talám szégyenlitek a' ti bűneiteknek rutságát? talám azért gyötritek magatokat ennyire? talám azért szorongattatok ilyen igen a' kétségbe esettül? ő bezzeg jól vagyont ez! Illyen bűnösöket hívogatám a' Christus, és illyen bűnösöket keres; sőt ugyan csak illyeneket és nem másokat. Mert hogy ha valaki a' bűnöknek hegyek magasságára nevelkedett halmait hordozná is az ő vallain, s' azonban azok-

azoknak nehéz voltát nem érzene. Hanem a' lágy és gyenge tollatskákna! azokat könnyebbeknek itélné; az olyan emberrel a' Christusnak semmi köz! nincsen. Önnön magamondgya, hogy nem azért jöte e' világra hogy az igazakat hívna, hanem a' bűnösöket a' pœnitentiára: a' honnét ilyen regulát téfzen: Az egészséges emberek nem szűkölködnek az orvos nélkül hanem a' betegek. Math. 9. v. 12. 13.

Ísmét újabb ellen vetést téfztek ti, s' így szollotok:

Nem

Nem úgy vagyok minékünk dolgunk mint az egyéb bűnösöknek; mert a' mi bűneink sokkal rettenetesebbek az egész föld hátán lévő emberek bűneinél, úgy mint a' mellyek, egyenesen az Istennek feleséges méltoságot sértgettik. Mint példának okáért: A' mi sziveinkbe ottan ottan olly Istentelen és kárhuzatos gondolatok ütököznek, mellyek azt gondoltatták velünk hogy nincsen Isten; avagy, hogy az Istenek be zede haszon-talan és hiábán való, Sőt hogy

hogy az Istennek Fia a' Je-
sus Christus gyűlöltiteket,
és hogy ti az Isten fiának
gonofzt kívántok. Es hogy
ti' olyakat gondoltok a'
melyeket ki-jelenteni szé-
gyenletek. Es hogy midőn
ti efféléket gondoltok, an-
nyira meg-rémültök, hogy
a' ti bőrtök ti rajtatok
egézfizen meg, posdúl; a'
ti testeteknek húsá reszket;
a' ti fontaitok őszve tser-
dülnek; és a' ti sziveitek
el-ájúlnak.

A' mellyre én meg-fele-
lek s' meg-vallom; hogy
bizony dolog az, hogy
nem

nem-kitsinyhartzon forog
igyetek. Mind-azon-által,
az Istenfélő léleknek min-
denek javára szolgálnak;
mivel hogy, olly kegyel-
mes és nagy irgalmafságú
Istenünk vagyon miné-
künk; a' ki nem tsak az ő
felséges méltóságát meg-
fértő gondolatokat, hanem
még a' szóllásokat-is, sőt
még ugyan a' tselekedete-
ket-is kez meg engedni és
meg-botsátani mind an-
nyilzor, valamennyilzer az
emberek azokat meg bán-
nyák. Meg-olvashattyá-
tok ti magatok azt a' Szent
Írás-

Írásban, hogy a' mi kegyel-
mes Istenünk, mennyi
nyilván való Istent-tagadó-
kat, káromlókat, rsüfoló-
kat, üldözőket, bálványo-
zókat, és ördöngösöket
fogadott igen, nagy ke-
gyelmesen magához: s' hát
ti hozzátok nem volnát
kegyelmes? Ti hozzátok
mondom, a' kik ottan ot-
tan lelketeknek fájdalmá-
val gondollyátok a' go-
noszt, de nem tselekelzi-
tek?

Mi nem tsak magatok
vadtok ti, a' kik ilyen mó-
don forogtok a' kísértetek-
ben.

ben, hanem még a' leg Isten-
felebb embereknek szí-
vekbe-is, a' magok akarat-
tya ellen, ütköznek effle-
gondolatok igen gyakorta-
tolsággal.

I. Előszőr, mert ő ben-
nek-is, mint szintén más
egyébb emberekben a' meg-
romlott természet uralko-
dik, melly mindengonosz-
ságoknak eredeti és kút fe-
je. Senki maga felől azt
nem mondhattya, hogy;
Tiszta az én szívem; tiszta
vagyok az én bűneimtől,
azt mondgya Salamon.
Példa-beszédek Könyvé-
nek

nek 20-dik részében a' 9-dik versben. Tsalárd a' sziv minden dolgoknak felette, és gonosz, ki tudhatja meg azt? azt mondgya Jeremiás, könyvének 17-dik versben. Sőt az Isten önnön maga bizonyítja, hogy, az ember szivének minden indulattya és gondolattya gonosz volna. Móyses első könyvének 6-dik rész. az ötödik és 7-dik versekben. Az embernek szivébül jönnek ki a' gonosz gondolatok, azt mondgya Christus Elrunk Matthæi 15. 7. 19. Az embernek szive

ve olyan mint ama' bűdös Tó, a' honnét olyan sűrűn jönnek ki a' sok gonosz gondolatok mint szintén ama' sűrű dögös kődök, és hol egy s' hol más felől úgy származnak fel az embernek agya-velejére. Tegye fel bár az ember magában, hogy ő tellyes tehetségével az ő szivét mindengonosságoktól meg-űresítse, mellyek ő benne helyet vernek vala magoknak: de még-is mindenkor sok tisztátalanságoknak maradvékát talál abban, hogy ha annak-utánna meg vizsgálja.

D

lya. A' ki a' beszédben meg
nem esik, az tökéletes em-
ber, azt mondgya Sz. Ja-
cab: de légyen nekem. i.
szabad azt mondanom,
hogy, a' ki szive gondolat-
tyában meg nem esik a'
még tökéletesebb ember.
Az egészszen való tökéle-
tetség a' menyországna-
kintse, és nem erre az éle-
tetre tartozk. Ebben az élet-
ben is újjúlton újjulunk
ugyan az Istennek Lelke,
álal, és közelebb közelebb
jutunk az ő képeinek ben-
nünk való érzésére, de az
ő embert minden ő meg-
rom-

romlottságival és gonosz
kivánságival egygyütt e-
gészfzen addig le nem vet-
kezhettük a' míg a' testet
le nem vetkezzük; a' melly
külömben nem lehet; ha-
nem a' halál által.

2. Másodszor: Mert a'
leg-kegyesebb életert élő
embereknek is ugyanazon
az ő ellenségek a' ki az
egyébb embereknek, és ő
nékik szintén ugy nem
kedvez a' mint szintén má-
soknak. De még inkább
mindenek felett ő utánnok
intselekedik, igyekezven
őket az emberek között

való leg-nagyobb vétékbe ejteni; és arra készteti őket hogy a' minden ditsőségeknek méltóságát meghaladó nagy Istent szemtől szembe átkozzák. megh. Nyilvánágotlan ki-tetűzik ez a' Sz. Jóbuak historiájából, (Jobi cap. 2. v. 5.) Mert ott azt olvassuk hogy a' Sátán ő magának az Istennek a' Szent Jób felől így szollott: Botsájd kezembe csak énnékem önön magát a' Jóbot és az ő testét, és lásd-meg ha szemtől szembe meg nem átkoz téged. Minek-utánna osz-

tán

tán az Isten ennek a' szent életű embernek, testét és csontyait az ő kezébe bortsátotta volna, és őtet megverte volna undok fekélyekkel tetétül fogva talpiglan; annak-utánna szünetlenül illyeket sugallyott a' kegyes embernek füleibe. Avagy jó Isten-é ez, a' ki tégedet ilyen könyörületlenül rongál? Avagy jóé ez az Isten, a' ki tenéked minden tisztetbéli hüségedet és jó tselekedetidet ekképpen fizeti-meg? Mit sodár? Szid-meg őtet szemtől-szembe. Mondgy

ellene ő néki. Atkozd meg
 őtet. Fogadgy fel valami
 gonosz tselekedetet ő elős-
 te. De a' mi nagyobb, ez
 a' Sátán, a' Jobra. még a'
 maga feleségét-is reá tá-
 malztotta, el-annyira hogy
 az ő férjéhez járúlván,
 nagy keserű kifirtettel így
 szolla ő nékie: Még-is
 meg-tartodé a' te tőkelle-
 tességedet? atkozd meg az
 Istent és hally meg. A'
 mely kifirtetekben, még ez
 az Istennek kegyes embere-
 is, a' ki az Istent minden-
 koron felelemmel tisztelte:
 a' ki minden testi nyomo-

rú-

rúságoknak és lelki kifirte-
 teknek mint egy ki-met-
 czettábrázattya, minden
 szenvedéseknek tüköre;
 nem volt üres a' kái hoza-
 tos gondolatoktól és azok-
 tól a' kifirtetektől, a' mel-
 lyekkel az ő Urát Istenét
 meg-kifirtette.

Ezekből a' két funda-
 mentomokból két tellyes
 és jeles summák függenek
 ki.

I. Előszőr: (hogy má-
 sokrúl térjek a' ti házzátok
 való beszédemre;) Mivel
 hogy jól tudom, hogy ti e-
 zekben az Isten ellen való

D 4

serel-

szerelmes gondolatitokban
 nem gyönyörködtek: ha-
 nem inkább lelketeknek
 nagy fájdalommal bánnyá-
 tok ezeket; sőt olyan fáj-
 dalmival bánnyátok, hogy
 többire holt elevenek vad-
 rok, s meg sem halhattok
 pedig, hogy elolvadnátok,
 mint a' viasz a' tűztől.
 Bizonyos jele ennek ez;
 hogy: Noha ezek a' sérte-
 gető gondolatok ti benne-
 tek támadnak, mindazáltal
 nem ti töletek sem nem a'
 ti elszánt akaratotokból
 támadnak. Obizony nem!
 Senki nem telekezzi ezt,

egyéb

egyébb a' tsalárd ördögnél,
 a' ki tinétek szünetlenül
 azt sugallya, hogy; Atkoz-
 zátok meg az Istent. Szid-
 gyátok, meg az Istent.
 Hogy imilyen vagy amol-
 lyan kárhozatos gondola-
 totok gondolatok az Isten
 felől. Mind a' Sátán tüzes
 nyilai az ilyenek, a' kia' ti
 sziveitekbe lövöldözi ot-
 tan ottan ezeket. Nyilván,
 az álnok és ezer Mester ki-
 sirteti ezek, a' mellyek a' ti
 lelkeitek ellen tufakodnak,
 és nem értenek egygyer a'
 ti lelkeiteknek istenetekhez
 való indulattyával.

D5

Ez

Eza'tfalárdságnak lelke
 a' Sátán minden mesterse-
 gével azon igyekezik; hogy
 azt ólthassa bé a' ti szivei-
 tekbe, hogy ezek a' gon-
 dolatok egyedül a' tiéitek,
 és hogy ezek, a' ti bűneite-
 kért támadtanak ti reátok.

De, kérlek, Szerelme-
 sim; álljatok erőssen elle-
 ne ő néki: és midőn ti-
 néktek ilyen vétkes gon-
 dolatokat tfavarit a' ti szí-
 veitekbe, rövid szóval kö-
 nyörögjetez így ő ellene:
 Oh Uram; ne vigy minket
 a' kifizetésbe! avagy így:
 Uram; szabadíts-meg min.

ket

ket a' gonofztúl! avagy
 így: Uram; erősíts-meg a'
 te kegyelmed által! avagy
 így: Uram; Kedvezz mi-
 nekünk az Ur Jesus Chri-
 stusért! avagy ehez hason-
 ló keppen: a' mellyet az
 őrdög semmikeppen el
 nem izenvedhet.

Azt mondom, hogy e-
 zek nem a' ti sziveteknek
 tulajdon gondolati, hanem
 egyedül az őrdögnek al-
 nok sugallási; a' kinek ti,
 minden tehetőségtekkel el-
 lened álljatok, hogy el fuf-
 son titeleitek, a' mint Szent
 Jakab ízoll, Jac. 4. 7. 7.

D6

Má-

II. Másodszor; Hogy ha szintén a' ti sziveiteknek tulajdon gondolati volnának-is ezek. még-is, mint hogy ezeken annyira szomorkodtok, hogy csak nem halálra gyötritek magotokat: Bizonyos jele ennek ez, hogy ténétek ezek vétkül nem tulajdonítottatok: mert még, a' meg-tselekedett bűnöket-is ez ilyen bűnön való bánkodások az Isten előtt ártatlansággá változtatták.

Nofza hát immár, engedgyük-meg bár; hogy a' ti bűncitek a' magosfágos Isten.

Istennek méltóságát sértegetik: avagy; hogy a' ti gondolatitok, egyenesen az élő Isten fiának kívának gonoszt: még-is elárontya a' ti Argumentumokat az Ur Jesus Christusnak ama' feleletik: Bizony mondom néktek; meg-bótsáttatnak minden bűnök az embernek fiának, és a' káromlások-is a' mellyeket szöllottak. Marcicap. 3. v. 28.

Meg-áll tehát, megmozdíthatatlan erővel az Istennek véghetetlen kegyelmessége, a' mellyel ő

az Ur Christusbán minket
 kínál bűneinknek el-törle-
 sere minden mi bűneink-
 nek ki-fogása (avagy exce-
 ptiója) felett: ám bátor-
 legyenek olyan nagyok a
 minéműek szintén akar-
 nak, de valamenyifzer mi
 azokat meg bányuk, a
 mint ti mőt; a' melly elég-
 gé ki tetczik a' ti fohász-
 kodásitokból, szavaitokból,
 és a' ti ereiteknek el-bád-
 gyadásiból.

Nagy az én bűneimnek
 mélysége azt mondgya
 ama' régi Chriftostomus
 Doctor, de sokkal nagyobb

az Isten kegyelmességének
 széles Oceanussa és fene-
 ketlentengere. Az Isteinek
 irgalmassága minden ő ter-
 remtett állatit meg halad-
 ta, azt mondgya Dávid a'
 145-dik Soltárnak 9 dik
 versében. A' mi bűneink
 a' mifejeinket felyül halad-
 ták, az Isteinek itéleti ísmét
 azokon felyül járnak, de
 bezzeg az ő irgalmasság
 mind ezeknél fellyebb ha-
 ladnak és szélelebre terjed-
 nek, mi felettünk: minden
 ő teremtett állati felett
 minden ő igaz itéleti felett
 és minden mi hamisságink
 felett.

Térülők immár beszé-
demnek második részére,
a' mellyben ti töletek azt
kivánom; Hogy ti ebben
a' ti lelki hartzotokban és
szorongatásokban lelki
vitézséggel tartázzatok: és
tellyes győzedelmet vegye-
tek: az az, Az Istennek
meg-mérhetetlen képpen
ki-terjedett irgalmasságát
magatokhoz kaptfolyátok
és sziveteknek eleven bi-
zodalmaival tellyességgel
magatokévá tegyétek.

Mert a' mi diadalmunk-
nak fegyvere mellyel e' vi-
lágot és minden egyéb el-
len-

lenféginke meg-győzzük,
nem egyéb hanem a' mi
Hitünk. 1. Joh. 5. 4. A'
Hit pedig olyan pais, a'
melly a' Sátánnak minden
tűzes nyilait el-ölti. Eph.
6. rész. 16-dik vers. a' Hit
az, az el-szakaszthatatlan
kötél a' mellyel a' Christus-
hoz kötöttünk, és a' Chri-
stus által bűneinknek bo-
tsámattyát, a' meg-igazú-
lást, és az örök életet vesz-
szük. (Hoseæ 2. 19. Hebr.
2. 4. Ephes. 3. 17. Rom.
10. 10. 1 Petr. 1. 5. &c.)
Tudom jól, hogy ti azt
mondjátok, Hogy a' ti
Hi-

Hitetek igen tántorgó, igen kétséges: és igen erőtelen, és hogy, olyan erőtelen, az, hogy ti, el nem hihettek hogy valakinek erőte-
lenebb vagy még csak olyan erőtelen Hiti is lehet, mint a' tiétek; és hogy a' ti ítéletek szerint soha egy keresztyén embernek szívében is olyan gyenge és erőtelen Hit nem volt, mint ti bennetek, mert ti még csak az én mostani ti előttetek való beszédeimet is el nem hihettek, és hogy még ezeknél kisebb dolgoknak sem hihettek ti.

Hal-

Halgassatok reá, s' megfelelőek én erre tinétek: 1. Előszőr: Vegyétek eszetekbe; Hogy mindenek felett, az Istennek leg-szentebb és leg-szerelmetesebb fiaiban és leányiban ostromlatik és kifirtetik meg a' kétkedések által leg-gyakorlatoságosban az Hit; és hogy ugyan ezen kétkedéseknek kifirteti által tisztittatik és erősítettik meg ő benne az Hit leg-gyakorlatoságosban. A' ki soha nem kétkedik az ő idveffégérül, soha nem is veheti az bizonyos

je-

jelét az ő idveffégének. A' melly beteg a' maga nyavalyáját nem érzi, tsak oda-vagyon annak az ő meggyógyulása : azonképpen midőn a' kereszttyén ember nem érzi a' maga hitnek erőtelenségét, nintsen akkor ő néki igaz hit, ha szintén külömben itél is maga felől : hanem, a' Christustúl igen távúl s' a' vezedelemhez igen közel lett. Az igaz Hitnek világosságában, ottan ottan (Ecclypsisek) fogyatkozások esnek, mint szintén a' Napban és a' Hóldban.

Meg-

Meg-olvashattjátok a' Sz. Dávidnak az ő kételkedésiről való panaszokodását, a' 42. dik Soltárnak 6. dik és 12. dik verseiben : a' hollott annyira meg-erőtelenedett az ő hiti, hogy kétszer is meg-szólittya a' maga lelkét, így szólván : Miért én lelkem hogy ilyen igen el hadtad magadat? és mit nyughatatlankodol én bennem? Miért hadtad-el oh én lelkem ilyen igen magadat? és miért búsongasz én bennem? Várjad az Istent, és bizzál ő benne; mert még én

én hálaikat adok ō néki az
 ō meg-szabadításáért. Es
 a' 77 dik Soltárnak 8. dik
 és 9. dik verseiben is így
 beszéll az ō lelkével: Avag'
 mind örökké el-vetne-é az
 Isten? és, nem lenneé töb-
 bé jóakaró? Avagy el-fo-
 gyotté mindenestül az ō
 kegyelmessége? Avagy
 meg-szűnéké az ō igéreti
 nemzetiségéről nemzetse-
 gre? Avagy el-feletkezné-
 ké a' kegyelmességéről?
 Avagy az ō haragjában
 meg-tarthatná-é irgalmas-
 ságit? Láttátoké, szerel-
 mesün a' Christusban, hogy
 nem

nem csak ti magatok vad-
 tok a' kik az Hitben tán-
 togotok!

Hanem tinéktek egy ol-
 lyan módon vagyon dol-
 gotok, mint a' kinek a' fo-
 gai igen fájnak; vagy hogy,
 mint a' ki a' Kolikában
 gyötrődik; vagy hogy,
 mint a' ki a' maga veséjé-
 ben termett fővenyek mi-
 att kinlódik; egy szóval,
 mint a' ki valami nehéz te-
 sti nyavalyában sinlik. Az
 ilyen nyavalyás ember in-
 kább mindenkor így szo-
 kott panaszolkodni: Nints
 az egész föld hátán az em-
 be.

berek között csak egy is a ki ilyen nagy kínokat szenvedne, mint én. Es miért szól így? Azért, mert az ő nyavalyája az ő tulajdon testét gyötri és nem másét. Csak a' szerint szól azért a' mint az önnön magateste érzi a' fájdalmat, és nem a' szerint szól a' mint más is érzi a' maga fájdalmát: mert hogy ha ő ézené a' más ember testén való nehéz nyavalyákat is, és a' maga nyavalyájával ugy verné egybe; kétség nélkül más nótára danolna.

Szintén ilyen módon

va

vagyon a' ti dolgotok; mert ti, tennen magatok érzitek a' ti Hiteteknek erőtelenségét, és annak az erőtelenségnek érzése szerint panaszolkodtok: s' azért mondjátok, hogy a' föld kerekfegén senkinek olyan erőtelen Hiti nem volt mint tinétek; Holott, sok keresztyén emberek voltak immár e' világon, a' kik ilyen alkalmatossággal ugyan ezen lelki szerelmeket szenvedték, a' melyeket mostan ti szenvedtek; sőt még ezeknél is a' lelki ismeretnek

E

fok.

fokkal nagyobb, furdalású
és gyötrelmeit szenvedték.

2. Másodszor: Azt is
vegyétek észetekbe; Hogy
ha szinte erőtelen is a ti
Hitetek, de mindazonáltal
ugyan igaz Hit affelől Az
erőtelenség meg nem fosz-
tja ám meg a Hitet az ő
természetitől. Avagy el-
vonhatjuké az erőtelen
emberről az emberi nevet
azért, hogy ő nem olyan
erős mint az egyéb embe-
reket. Avagy azért nem
kellé a kisgyermeket em-
bernek mondanunk hogy
ő még olyan bölcs vagy
olyan

olyan nagy nimsen mint
a: fel nevelkedett és meg-
állapodott béliek? bizo-
nyára ez merő balga-
tagság volna, s' ugyan azon
az is; hogy a ti hitéteket
azért nem alittyátok igaz
hitnek, mivel hogy erőte-
len. Gyakorta történik a'
tökéletes keresztyén em-
beren, hogy ő az ő hitinek
előbbi erejét ő magában
nem érzi ugya' mint annak
előtte szokta érezni; sőt
gyakorta alig lehet meg bi-
zonyos is az Isten kegyel-
méről? de mit mondok
bizonyos annyira nagyon

Ez

in-

inkáb, hogy még tsak nem-
is gondolkodik az Isten ke-
gyelmérül. De azonban
ugyan igaz hite vagy on-
affelől, és ő benne lakik az
igaz hit. Hasonlatosság ál-
tal mutatom ezt meg-ti-
néktek.

Midőn valamelly ember
az ő ágyába nyugalom-
nak okáért nagy faradva-
bé-fekszik, gyakorlatosság-
gal olyan igen el aluszik
az, és minden külső érzé-
kensegektől annyira meg-
szűnik, hogy sem nem hall,
sem nem lát, sem nem érez,
sem nem lélekez, sem az
élet-

életnek egyéb jelét nem-
mutattya, de azért avagy
meg-holté az az ember,
hogy az egy kevés ideig
való nyugalomban an-
nyira meg-tfendefedete?
Az élő fáknak téli időben
sem zöldellő levelek, sem
bimbójok, sem gyümöl-
tsők nintsen, szárazaknak
láttatnak mint ha meg-hól-
tak volna, de azért; avagy
meg-holtánaké? A hamu-
val temérdeken bé fede-
tett tűz, sem az ő világos-
ságát sem az ő melegségét
ki nem terjeszti, sem e-
gyéb jelek által ő magát

ott lenni nem jelenti, de azért; avagy semmi tűz nintsené ott? ezenképpen vagy on tinétek is dolgok: mivel hogy érzitek ti magatokban, hogy a' Sátának folyos kifirreti citekét beburítottanak, láttatok ti magatoknak mint, ha a' Szent Lélek tűzét elvesztettétek volna és az ő világa ti belőletek kioltott volna. Nintsenek ti bennetek a' lelki életnek gyümölcsei, nintsenek a' hitnek és a' bűn bánásnak gyümölcsei. A' ti bizodal-
 motok, a' ti hitetek, és a' ti
 Isten-

Istenben való örömetek mint ha eltemettetett volna, mint ha azok mind meg-hóltak volna, és miut ha ugyan tellyességgel kiszaggattattak volna ti belőletek; de az ugy nintsen. A' Szent Léleknek világa, a' ti hitetek, és a' lelki élet még ti bennetek meg vagy on: mind zováltal, ezek most ti bennetek ugy vadnak mint a' tűz a' hamu alatt, mint a' nyereség az élő fában telnek idején, mint az élet az igen elalutt emberben, és meg láttatok még hogy el végre ön-
 E 4 nön

nőn magokat mindene-
nek láttára ki-jelentik. Le-
gyetek jó reménységben.

En azt nyilván-ágosan
tapasztaltam, hogy azok,
a' kik az hitben igen meg-
nevelkedtenek, és a' mel-
lyet bátorsággal merek is
mondani, hogy a' kik az
hitben ugyan erősen meg-
győzködtenek, leg-több-
bet panaszkodtanak az Ő
hiteknek erőtelenségéről.
En tinéktek efféléket foka-
kat még nevéken is nevez-
hetnék, s' még pedig né-
mellyeket ugyan a' Prédi-
kátorok között, és a' Sz.
írás

írásf magyarázó Doktorok
közzül-is: de csak kettőt
avagy hármat számlállok
elő a' Szent írásból, ollyakat
a' kik mindenek előtt nyil-
ván vadnak.

1. Sz. Márk Evangéli-
omi könyvének 9-dik ré-
szében a' 24-dik versben,
olvasunk egy jó hitű tőkél-
letes embert, a' ki Idvezi-
tőnknek azt mondotta:
Hiszek Uram, de még az-
is a' ti mostani betegségtek
ágyában veletek együtt,
fohajtott, az az, panaszol-
kodott az Ő hitinek erőte-
lenségéről, és könyhüllá-

táffal kiálta az Urhoz
mondván: Légy segítségül
az én hihetetlen ségemnek.

2. Sz. Lukás Evang.
könyvének 17. dik rész. az
5. dik versben; olvassuk a'
mi Idvezítőnknek Apo-
stoliról, a' kik egyenesen-
tsak szintén arra választat-
tak vala hogy az Evangeli-
omot mindeneknek pré-
dikálják és mindeneket
az igaz hitnek ismételire
vezérellyenek; de azt
mondom, hogy még is azt
olvassuk ő felőlök is, hogy
ők az hitben igen fogyat-
koztos állapotban voltak,
e' pe

e' pedig ki-tettzik imez ön-
ön magok alázatos esede-
zésébül. Uram, Nevellyed
a' mi hitünket! s' Immár
ti jobbagnak akartoké lát-
tatni az Apostoloknál?

3. Harmadzor. Avagy
nem tudgyátoké, hogy a'
kiket az Isten egyszer sze-
relmébe fogadott, azokat
mind végleglen szereti? a'
mint ez meg vagyon írva,
Joh. 13. x. 1.

Jól vagyon hát; nosza
tehát mondgyátok - meg
immár énnekem jó lélek-
kel, azt kívánom tőletek,
hogy ha ti a' ti tellyes éle-

teteknek rendiben soha
nem érzetteteké Istentől
származott örömet a' ti
szíveitekben? hogy ha nem
kóftoltátoké valaha a' ke-
gyelmes Istennek veletek
való létét, a' hitnek és az
Isten kegyelmében való bi-
zodalomnak valami szí-
krátskáját, a' ti idveffegtek-
nek az Istenben való re-
ménységét? Avagy ugyan
soha nem menteteké ki a'
Templomból vigasztalá-
sokkal tellyelen, halván az
Istennek beszédéből, hogy
az Isten a' Christusban ti-
néktek Atyátokká lett, az

An-

Angyalok ti szolgáitokká,
az egek ti hazátokká, az é-
letnek Coronája örökös
jóságotokká lett; Nem-
kiáltattaé a' Sz. Lélek soha
ti veletek imezszót, Abba,
az az, ő szerelmes Atyánk?
ez meg-volt, nyilván tu-
dom. Nosza hát immár
most, hogy ha egyszer ez a'
kegyelem tiétek hidgyétek
el bizodalmasan hog' mind
végig tiétek lészén; mert
az Istennek az ő ajándéki
és az ő hivatala, olyanok,
hogy soha ő azokat meg
nem bányya. Rom. 11. 7.
29. Az Izraélnek erős Iste-

E7

ne,

ne nem hazud, és meg nem változik, azt mondgya, a' Samuel az ő első könyvének 15-dik rész. a' 29-dik versb. Nintsen a' mi Istennünknel változás, vagy változának árnyéka, azt mondgya Sz. Jakab Apostol, cap. 1. §. 17.

Hidgyétek el, azt mondgya az irás, hogy az Isten a' ki el kezdette ti bennetek a' jó dolgot, el is végezi mind a' Jesus Christusnak napjáig. Philip. 1. §. 6. Az Isten az ő dolgaiban, felette hűséges, és az ő elkezdet munkáját soha felben

bennem hadgya. A' Szent Lélek, mellyet egyszer mi nekünk ad, velünk marad mind örökké, Joh. 14. §. 16. és el-perfétel minket az Hitben az idveflegre, Ephes. 1. §. 13. 14. Az ő magva meg, rofladhatatlan mag, 1. Pet. 1. §. 23. A' hová ez a' mag egyszer befelik onnet ki nem vész, és abban az emberben olly nagy ereje vagyon ő néki hogy az az ember halálós képpenem vétkezik, sőt ingyen sem vétkezhetik, Joh. 3. 9. Ezeket az irásnak izavair visellyétek min-

mindenkoron a' ti elméit-
tekben és ezek kiváltkép-
pen való erőtes vigasztalást
nyújtanak tinektek, még
a' ti leg-erősebb hartzotok-
ban. is.

Ne felejtkezsetek. el or-
tan ottan meg emlekezni
az irásnak ama' jeles mon-
dásáról, Rom 8. v. 31. &
seqq. Ha Isten velünk, ki-
tsoda mi ellenünk? A' ki
az ő tulajdon fiának nem
kedvezett, hanem adta azt
mi érettünk mindnyájun-
kért, mi módon nem adna
az ő fiával minékünk min-
deneket? Kítsoda vádol-

lya

lya az Istennek választat-
tit? Az Isten az, a' ki meg-
igazit. Kítsoda a' ki kár-
hoytatna? Christus az, a'
ki meg-hólt, &c. Kítsoda
szakalzt-el hát minket a'
Christus szerelmétül? nyo-
morgatásé? szorongató
keserűségé? üldözésé? &c.

Ennek-felette igen édes-
séges vigasztalás a' Sz. Dá-
vidnak-is ama' mondása,
Psalom. 84. v. 19. 20. Kö-
zel vagyon az Úr a' töre-
delmes szivekhez, és a' tö-
redelmes lelkeket meg-
tartya. Sok nyomorúsági
vadnak az igazaknak; de

mind

mind azokból meg-fzabaddittya őket az Ur.

Még-is egy helyet hozok elő a' Sz. írásból, a' melyben a' minden vigasztalásfoknak Istene így szól a' ti lelketeknek; Elaiæ 49. v. 15. 16. Vá'lyon el felelkezhetiké az anya az ő kis gyermekéről, úgy, hogy ne könyörüllyön az ő méhének fián? ha az elfelelkeznék-is, de én nem felelkezem el te rólad. Imé az én kezeimre irtalak feltegedet.

Kivántoké még-is többet? Olvasátok által a' Sz. János

János Evangéliomi könyvének trizedik részét, a' hollott a' Chrissus önnön magát nevezi jó pásztornak, így szólván: Ismértem én az én juhaimat. En örök életet adok nékiek, és soha el nem vesznek, és soha senki ki nem ragadgya azokat az én kezemből. Az én Atyám, a' ki azokat adta nékem, mindeneknél hatalmasb. és senki azokat ki nem ragadhattya az én Atyám kezéből. Ugyanezen formán szól az ő Atyának. Joh. 17. v. 12. A' kiket (mondván) nékem adtal, én

én meg-öriztem, és egy-is
azok közzül el nem ve-
szett.

Szabjátok hát immár
ezeket magatokra; mert,
hiszemti vadtok a' Christus
Juhai, s' hát kifsoda nyel-
het bé titeket? kezeibe
szoritott ő titeket, s' hát ki-
fsoda ragadhatna onnét ki
benneteket? Senkinek ve-
szedelmében ő nem győ-
nyői kődik, s' hát annál in-
kább hogy hogy győnyör-
kődnék annak veszedelmé-
ben a' ki immár egyszer a'
hit által ő beléje óttatott?

Azt mondgya Christus
Urunk

Urunk Péternek, Luc. 22.
7. 31. Imé a' Sátán kívánt
titeket, hogy meg-rostálna
mint a' gabonát: De én
imádkoztam te éretted,
hogy el ne fogyatkozzék a'
te Hited. Valamit Idvezi-
tónka' Péterért tfelekedett,
ugyan azont tfelekefzi má-
ti érettetek és minnyájan
mi érettünk gyenge hitű
emberekért: mert ugyan-
is, mit gondoltok? avagy
Christus Urunk t'fak Péter-
nek meg-tartójaé? avagy
inkább nem az egész vilá-
gon lévő hiveinek meg-
tartójaé? Bizonyára az.
Imád-

Imádkozik tehát ti érette-
tek is, a' mint meg-láthat-
tyátok, Joh. 17. 7. 20. Ha
penig imádkozik; el nem
fogyatkozik a' ti hitetek is;
mert ő mindenkor meg-
halgattatik az Atyától.

Végezetre, tudnotok
kell azt is, hogy tinéktek a'
Keresztyén ember fegyve-
rét mindenkor ódálato-
kon kell viselnetek a' ti Hi-
tereknek meg-erősítésére;
ugy mint, az Isten beszéde-
nek gyakorta való halgatá-
sát, és a' Sz. Sacramento-
mokkal való élést, egyfe-
lől: a' Sz. Léleknek ben-
netek

netek való meg-újítatásá-
ért az Istenhez való kö-
nyörgéseket, más felől.

I. Mindeneknek előtte,
az Istennek beszédét hal-
gásatok szorgalmatosan;
mert a' Hit a' hallásból va-
gyon: Rom. 10. 7. 17.
és az Ur beszédének halga-
tásához kösszettek hozzá a'
Sz. Vatforával való élést;
mert a' Sz. Sacramento-
mok azok a' petűetek a'
mellyekkel az Urnak beszé-
déből hallott igéretetek nyil-
ván valókká tétetnek és
meg-erősitetnek.

Azon panaszolkodtok

ti,

ti, hogy az Isten igéjének prédikálásábtól semmi vi-
gasztalást magatoknak nem
vehettek; hanem hogy a'
ti sziveitek még annál in-
kább neki keményednek:
Sőt hogy ti ugyan meg-há-
borodtok és meg rettentek
midőn a' Prédikációt hal-
gattjátok: el annyira, hogy
jobb volt volna tinéktek
soha a' templombafe men-
netek, hogy sem oda jár-
notok.

De, halláde; mi ezek
mind a' Sátán veszedelmes
fugallási, a' mellyeknek ál-
lyatok ellenek minden

erőse

erőtökkel. Mert vaj ki jól
tudgya a' Sátán azt, hogy
az Isten beszéde és a' Sz.
Sacramentumok azok a'
kiváltképpen való eszkö-
zök, a' mellyek által az igaz
Hit, a' Pœnitentia, és az
Istennek minden egyéb
idvefleges ajándéki az em-
bernek szivébe bé-plántál-
tatnak és meg-vastagittat-
nak. Jól tudgya ő az, hogy,
ezekkel fegyverekkel
hetik fel az ember és ezek-
kel mint egy erős bátyával
ugy veheti környül magát
minden ő üntelkedési és
lefelkedési ellen. Azert

F

ki.

kiváltképpen azon mún-
kálkodik minden mesterfe-
gével, hogy az embert az
Isten igéjének halgatásáttól
és a' Sz. Sacramentomok-
kal való éléstől el-idegeni-
thesse, s' miért tselekeszi
ezt?

1. Először; Hogy mi-
dön az Isten beszédében
szó vagyon, az Atokról, a'
Pokolról, a' Karhozatról
vagy egyéb eszéről, hát
akkor mingyárt a' Sátán az
embereknek szivekbe és ér-
teimbe idegen és rémitő
gondolatokat hinthessen,
a' melyek őtet meg-rémit-
ték

ték és ugyan meg-rémit-
ték, és annak utánna ofztán
újjobban ilyen gondolato-
kat őnt az embernek szivé-
be: Ezé az' Evangéliom?
Ezé a' vigasztalásnak be-
széde? E' következiké a'
Templomba való gyakor-
járásból? Nema' Prékiká-
tio szerevé az emberben
ilyen veszedelmes képzé-
feket? Nem volt volna-é
fokkal jobb a' Templom
felé még soha nem-is men-
ni? &c.

Azonban penig mind-
tfak hazud a' Sátán, midön
az embert eszele gondola-

tokra viszi; hogy az Isten
beszédének prédikálását
mondgya a' gonosz véle-
kedéseknek és minden ré-
mitő képzéseknek okának
lenni; mert ezek a' képzé-
sek, nem az Isten beszédé-
ből hanem a' Sátánnak ál-
nok sügallásiból származ-
nak. Ő lővöldözi bé azo-
kat a' Prédikatio halgatás
közben az embernek szivé-
be, e' végre hogy el hajt-
hassa az embert az Isten
beszédének halgatásátul:
és ebben az ő szándékában
helyhezretett ő neki min-
den mestersege.

Mind

Mind ezeknek az em-
bersigen erősen ellének ál-
lyon, és annál szorgalma-
tosban ragaszkodgyék az
Isten beszédéhez. Nem kell
a' Sátánnak t'fak egy kőröm
fekerényit-is engedni; nem
kell ő néki kedvezni még
a' leg-kissebb dologban-is;
nem kell ő néki helyet adni
még t'fak egy tő hegyit-is,
a' mint szoktunk szólnani.
Annyira meg-fosztatott
azért immár ez a' Pokol-
béli Crocodylus az ő ere-
jétől, hogy valamikor a'
keresztyen ember ő ellene
fel-segyszerkezik és ellene

F3

الله

áll; el-mégyen ő előle és el-
fűt: De ellenben ismét,
hogy ha az ember szalad ő
előtte, farkában vagyon
ő az embernek hogy el-
nyellet. Allyatok hát ellene
ő néki és el-fűt ti tőletek,
azt mondgya Sz. Jakab A-
postol, cap. 4. §. 7.

Vidámúllatok-meg te-
hát és erősödgyetek-meg,
félelemmel és rettegéssel
halgatván az Istennek be-
szédét, szonvedgyétek bé-
keséggel most ezt az Isten-
nek reátok bortsáttatott lá-
togatását, és ez tinéktek
nagy könnyebségtekre fog

120/

szolgálni. A' töredelmes
lelket és keserves szívet az
Isten meg nem utállja.
Pfal. 51. §. 9. Midőna'
mi szívünk rettegésben va-
gyon, akkor nem távul va-
gyon az Isten mi tőlünk,
hanem, inkább jobb kezünk
felől vagyon mi mellet-
tünk, hogy minékünk az
idvelességnek szarvát és az
igaz örömnék pohárát
nyújtsa hamarsággal. A'
miképpen hogy az Isten
amaz Marah nével nevez-
tet keserű vizet nagy hir-
telenféggel édesfé és jó izü-
vé változtatá az ő népének.

F 4

azon-

azonképpen most is, mind-
 den ő ti hozzátok nyújtott
 beszédeinek keferőségét
 fogyatkozás nélkül való
 édesfleggő változtattya ti-
 néktek. Nosza hát ama'
 bizodalmas szóval: kiált-
 tok az Urhoz: Az én lel-
 kemben sok szorongarásim
 vadnak énnékem, de a' te
 beszéded Uram, meg. újjít
 engemet azokból. Píal. 94.
 19. Ez az én vigasztalásom
 az én nyomorúságomban;
 hogy a' te beszéded meg-
 vigasztal engem. Píal. 119.
 v. 50.

2. A' második eszköz:
 mel-

mellyel a' Sátán igyekezi
 ki-lopni az embernek szí-
 véből az Isten igéjéhez va-
 ló szerelmet; im ez: Hogy
 midőn a' Prédikációban
 szó vagyón, az Istennek
 kegyelmérül; a' Jesus Chri-
 stusnak az emberekért való
 elég tételérül; a' bűnök-
 nek bocsánattárul; és, az
 örök életrül, &c. Akkor
 a' Sátán a' meg. szomorod-
 dott szegény lelket így szó-
 litty meg.: Mi hasznod
 vagyón tenéked ezekből?
 Tenéked innét semmi vi-
 gasztalásod nem lehet;
 mert mind ezek, azokra

tartoznak, a' kiknek erős
és a' szeretet által hathatós
Hitek vagyon, a' minémű
Hited tenéked nintsen; ;
minek-okaért sem részed,
sem forfod tenéked ezek-
ben a' szép igéretekben
nem léfzen. Es így, a' Sá-
tánnak ez ilyen sugallási-
búl e' következik, hogy az
ember minden haszon és
gyümöls nélkül (noha ő
más-képpengondolkodik)
mégyen háza a' Prédikatio
halgatásról, panaszokod-
ván az ő szívének meg-
indúlhatatlan kemény vol-
táról.

De

De ez, ismét újabb me-
stersege és álnok tsalárdsá-
ga a' Sátánnak: mert ha-
szintén semmi más hasznot
nem venne-is az ember a'
Prédikatio halgatásból a-
zon kívül, hogy meg-ta-
múlta, meg-ismerte, és meg-
érezte, onnét az ő szívé-
nek meg-indúlhatatlan
keménységét, egy előre
szinte elég haszon volna
az onnét ő néki. A' test és
vér az embernek szemeit
fel nem nyittyák a' bűnnek
szemlélésére; hanem eze-
ket, tsak egyedül az Isten,
ama' világosságnak atya,

F6

tlak

tsak ő tehet ilyen dolgokat az ő beszéde és Lelke által. Továbbá, az ilyen kifirtekben forgo ember, az ő szive keménységének megisméretin kívül, még más hasznot is vészén ugyan, azon Prédikatio halgatásból, tudni illik, az ő szive keménységének megváltozását, azaz, tellyes lélekkel ohajtya, hogy az ő szive a' nagy érzékenység nélkül való keménységtől, meghszabadúlhasson: éhezni és szomjúhozni kezdi az Isten beszédéből való vigasztalást. Innét osztán, még

még harmadik haszna is érkezik ő néki: mert ő benne megújjúk lélek, és az idveffégnek éles érzékenységgel megtelYESedet örvendetes sziv kezdi magát meghátolhatatlanúl fel-emelni: mert a' szegényeknek kívánságokat meghalgattya az Ur, és az ő sziveket meg-erősíti, Psal. 10: 7. 17. A' ki magának igen tétzika' magafzemei előtt, és magának sokat ígér, kevés elő meneteli vagyon: De a' ki a' maga sebeit nézi gyakorta, és azokból minden úton medon jobbulást.

sát kívánnya, annak nagyob elő meneteli vagyon. A' milelki sebeinknek gyakorta való tekintélése és érzése, olyan, mint az eleven állatok nyelvén való bőrütske, melly az egész száját étek kívánásra serkengeti: mert ez a' milelki fogyatkozottságinknak gyakor vizsgálása, nagyobb áhítatosságot indit mibenünk az Isten igéjének halgatására, és a' mi lelkünk ismérési tsendességének éhezétere és szomjuhozására, melly áhítatos kívánóságunkat az Isten el végrebé.

bé-tölti, Idvezitőnknek amaz igéreti szerént; (Matth. 5. v. 7.) Böldögök a' kik éhezik és szomjuhozzák az igazságot: mert ők meg-elegítettnek.

Azt gondollyátoké ti, hogy halzontalanul halgatjátok az Isteének beszédit, mivel hogy ti annyi vizsgálztalást abbúl nem vehettek, a' mennyit ti kívánátok? Ugyan ez arántis tsak az ördög tsalárdsága mesterkedik ti környületek, a' ki ollyat akarti veletek el hitetni a' mi még ez egész világon sintsen.

Hogy

Hogy peniglen a' ti kíván-
ságtoknak elégsége szerint
nem érzitek ti a' vigasztal-
lást; avagy azért, azt kellé
mondanotok, hogy abban
tellyességgel semmit nem
éreztek?

Midőn a' esentaiban,
meg-tőretett embernek
szerelmire a' leg-első gyó-
gyító irtékenik, nem vehet
mindgyarást ugyan azon
szempillantásban egészen
való gyógyulást, hanem
egyszer-is mászor-is csak
lassan lassan. Midőn a'
Szántó verő ember az ő
magvát a' földbe bé-veti,
remén-

reménység alatt tfelekezzi
azt, mert az ő buzája nem
indul szárba mindgyárt u-
gyan azon szempillantás-
ban. Imé a' szántó-verő
ember, azt mondgya Sz.
Jakab Apostol, várja a' föld-
nek drága gyümölsét,
békességesen várván azt,
mig reggeli és estveli első
léstzen reája. Békességeselek-
legyetek ti-is, és erősítsétek
meg a' ti sziveiteket: és a'
ti meg vigasztalástok el-
érkezik olly gazdagon,
hogy sokkal többet vértetek
annal, mint a' megnyit vár-
tatok, vagy gondoltatnk
volna. II.

II. De még ezeknek felette, a' könyörgésekben is szorgalmatosoknak kell lennetek. A' Prédikáción vadtoké? ott beszéll az Isten a' ti lelkeitekkel. A' könyörgéseken vadtoké? ott, akkor ti beszélgettek az Istennel. Es valamelly bizonynal ti halgattyátok az Ecclesiái gyülekezetekben az Istennek beszédét, el-hidgyétek, hogy ő is szintén olyan bizonynal meg-halgattiteket a' ti könyörgésekben, mindenütt, még a' ti rejtek helyeitekben-is. Hij segítségül en-

ge:

gemet a' te nyomorúságodnak idején. így szól az Isten, én meg szabadítalak tégedet. Psal. 50. 7. 15. Kérjetekek és meg-adatik tinek, így szól a' Christus, Matth. 7. 7. Valaki segítségül hija az Urnak nevét, meg-tartatik, így szól a' Szent Pál, Rom. 10. 7. 13.

Mind ezekre, ti énnékem azt mondgyátok: hogy, gyakorta vagy on az, hogy ti, akar mint akarnátok-is, de ugyan semmi-képpen nem könyörög-hettek: gyakorta vagy on az-is,

az. is, hogy könnyörög-
tek ugyan, de akkor-is, igen
resten és lágyan, igen kevés
avagy semmi ahítatósá-
gal: történik az-is, hogy
néha tisztá szivbül könnyő-
rögtök, de annak sem érzi-
tek semmi könnyeségét
sem pedig vigasztalását.

Igen jól vagyon: Hogy
ti néha tisztá szivbül-is kön-
nyörögtök, noha az ritkán
történik, mindazonáltal
még-is bizonyos és világos
jelé ez annak, hogy ti, az
Isten nemzetibül valók
vadtok: mert a' könnyörgé-
sek az Hitnek gyümölcsei,

és az Isten fiainak tulajdon
billyegei. A' miképpen,
hogy nem mindeneké az
Hitnek ajándéka, (2. Theff.
3. v. 2.) azonképpen a'
könnyörgéseknek ajándéka
sem mindeneké. Az holott
a' Könnyörgés vagyon, ott
vagyon az Hit. is: mert,
mi módon hívják azt segit-
tégül a' kiben nem hisz-
nek? azt mondgya Sz. Pál,
Rom. 10. v. 14. a' holott
az Hit vagyon, ott vagyon
a' Christus; és a' holott a'
Christus vagyon, ott va-
gyon az id vesleg.

Továbbá, ti azt mond-
gyá-

gyátok, hogy ti nem mindenkor könyöröghettek olyan ahitatosággal a' mi neművel ti akarnátok.

Meg-engedem én azt tinétek : de tinétek-is meg kell azt tudnotok, hogy az ilyen fogyatkozások tinétek szükségesek és igen hasznosok. Mert ha mindenkor a' ti akaratotoknak kívánsága szerint való ahitatosággal könyöröghetnétek magatokkal, hogy a' tiszta szívbeli könyörgés csak a' természetnek ajándéka, melly a' ti szabad akaratotokban áll ;

és

és nem az Istennek ajándéka, melly a' menybül származik. Es így az Isten magát meg-fosztaná a' maga dicsőségétől, s' ti-is meg-fosztanátok magatokat, ezért a' lelki ajándékért való háláadástul. Ellenben pedig midőn ti bennetek ritkán vagyon a' Könyörgésnek ajándéka, és nem mindenkor a' ti kívánsagotoknak mértéke szerint, akkor vészitek eszetekbe kitül és honnét való ez az ajándék ; és ennek, az Istentül való származását eszetekbe vévén, sokkal

drá.

drágalátosb ajándéknak
tartyátok, és az Istennek an-
nál buzgoságosb haláka-
adtok.

Nagy hasznunkra szol-
gál minékünk ottan ottan
meg-fosztatnunk a' testi és
lelki ajándékoktól: mert
midőn betegek vagyunk,
akkor veszük eszünkben,
melly igen meg-betsülhe-
tetlen drága kints légyen az
egészség.

Midőn mi egy darab
ideig éhezünk, annakután-
na jobb ízűen esik miné-
künk az éték, és akkor a-
dunk buzgoságosabb halá-
ka-

kat-is a' mi el vett eledele-
inkért: akkor vagyunk haj-
landóbbak a' szegényekhez
való könyörületességre-is,
és a' mi javainkból nekik
való adakozásra. Midőn
étváza nyughatatlanul fek-
szünk a' mi agyainkban, és
el nem alhatunk; akkor
veszük eszünkbe, hogy,
csak az Isten az, a' ki az ő
szerelmének álmat en-
ged, Pfal. 127. v. 2. Mi-
dőn nyughatatlan szível és
elmével vagyunk; akkor
ismérjük meg melly igen
nagy Isten áldása légyen a'
lelki isméréstbéli csendesség.

Ezenképpen, a' mikor mi nem könyöröghetünk; akkor lassan lassan fokkal alázatosabbakká, buzgósfokosabbakká, és, hálá-adóbbakká kezdünk lenni annál mint a' mikor könyöröghetünk.

En, én magamról örömet és igazán megvallo-
lom, a' menybéli nagy Istennek ditsőségére és magamnak ortzám pirulására; hogy én a' könyörgésekben nem vagyok mindenkor azon egyenlő szives buzgósággal és serény vidámsággal. s' Megvallom

azt-

azt is, hogy ezen az én szívemnek illyetén rétovázásán fokkal nagyobb szomortúsagra indító okok állhatnak elő én bennem, hogy sem minrti bennetek, vagy akar kiben az Ecclesiának közönséges tagjai között, holott én az Úrtól illyen nagy és szent hivatalnak elkövetésére rendeltetem, úgy mint, a' Sz. Evangeliomnak szolgálatyára és az Isten titkainak ki nyilatkoztatására és fáfálására. Mindazonáltal, ugyan ezen mindenható Ur az ő feneketlen könyörü-

Gz

le-

leteffégből nyújtja ismét
 énnékem (ő néki légyen,
 ditsőség mind örökké)
 olyan és annyi mértékjét
 a' Sz. Lélek ajándékanak,
 hogy én az Istenhez való
 buzgoságban ugyan szivemnek
 lángjával gerjedezek,
 és mintegy tüzes szekerben
 (mint Illyés) az Egbe ragadtassam,
 és ott a' kegyelemnek széki eleibe
 nagy bizodalommal álljak,
 és hogy egyszer s' mind ő
 magával az Istennel beszéljek
 azokrúl a' mellyek az ő
 juhainak szűkségesek.
 Ezekkel énnékem elégséges.

gesnek kell lennem; s' hát
 tinétek miért nem? De
 ti ezekre így szóllotok: O
 vajha mi úgy könyörög-
 hetnénk mint a' Prédikátor
 kétfzerte is nagyobb nyu-
 godalmunkra volna az mi-
 nekünk.

Halládé; Ugy könyörög-
 hetni mint a' Prédikátor?
 csak semmi a' mit mondotok.
 Engedgyúkbár, hogy ti annyi szóval,
 sem a' szóknak olyan helyes
 rendivel, sem olyan nagy buzgó
 beszédekkel, nem könyörög-
 hettek: a' vagy még ezekből ki-sülé

az, hogy ti ugyan semmi-
képpen nem könyörög-
hettek? hiszem tudtok ti
még így szólani: Oh U-
ram; kérlek az Ur Chri-
stusért, légy velem! Tud-
tok még ti az Istenhez fo-
hászzkodni a' ti fájdalomtok-
nak érzése szerint, mint a'
ki a' hirtelenül való meg-
rettenésben vagy felelem-
ben annyira meg-némúlt,
hogy nyelve a' Izóllásra
nintsen. Erziteké a' ti fáj-
dalmitokat? Fohászkod-
hattoké? Könyvezhette-
ké? Ebben az állapototok-
ban tinétek az Izóllás-
eég.

eég. A' ti fohászzkodásitok,
könyörgések. A' ti köny-
húllatásitok, könyörgések.
Az a' Lélek, a' kiti belétek
ezeket adta, jól tudgya mit
akartok ezekkel. A' mi
szóllásink csak az egymás-
hoz ki-jelentendő akara-
tinknak jeleiért adattatta-
nak, hogy azok által az egy-
máshoz való akaratinkat
meg-jelenthesük: de az
Isten a' mi sziveinket ismé-
ri, és ő, a' mi veséinket
probállya meg: még távul-
rúl is látta a' mi gondo-
latinkat. Psal. 139. 2. Mi-
nek-előtte a' mi Könyör-
gésnek

gésfoka' mi szájainkból ki-
jönének; sőt minék-előtte
a' mi gondolatink a' mi
szíveinkből ki-indulnának,
immár jelen vadnak az Ő
széki előtt. Mondgyátok-
meg énnékem, kérlek,
hogy; Ha tinéktek egy
igen kedves gyermekets-
kétek halálos betegségen
vólna, avagy olyan nehéz
kinokban vólna, hogy sza-
vátul meg-fosztatnék, el-
annyira, hogy a' nyögésnél,
kőnyvezésnél, és fohászko-
dásnál gyebet nem tehet-
né: m. tettzik tinéktek;
vallyon az a' nyögés nem

ha-

hahogatnáé meg a' ti szíve-
iteket, és minden belső ré-
sziteket nem indítaná-é
meg, s' nem-kényszeriteneé
arra titeket hogy azt az ár-
tanlankát vigasztaljátok,
segítenétek, és könnyebít-
nétek? En azt gondolom,
hogy meg tselekednétek.
Jól vagyon hát: Hogy ha
immár egy kisedd gyer-
metk ének fohászkodási és
nyögési titeket ilyen nagy
szánakozásra indíthatnak:
avagy a' ti sérelmes lölkei-
teknek ilyen szíveitekre,
mélyen bé-hatott feneki-
rül felbuzdult panasz, és

G 5

ke-

keferű köny-hűllatáfi nem inditanáké az Istent nagy szánakozásra? Bizony, valamenyivel az Isten az ő Istenfégebé meghaladgya az egész emberi nemzetéget, ismét szintén annyival haladgya-meg az ő könyörületessége a' ti könyörületességeteket és szánakozástokat-is.

Gondolkodgyatok róla és vegyétekeszetekbe, miért szólította meg az Isten Mojsést az ő kiáltásárul midőn a' veres tengernek partyán állana, holott az irás semmit arról nem em-

le

lekezik, hogy a' Mojses valamit szólott volna? Mojses második Könyvének 14. dik rész, a' 15. dik versb. Nem a' nyelvnek szólását halgatta ám ott meg az Isten hanem a' szívnek fohászzkodását.

Emlékezzetek-meg arról, hogy az Ezechiás Király midőn halálos betegségben feküdnék, nem nyújtotta sok szókkal az ő könyörgélet, hanem a' fal felé fordulván mint a' galamb nyög vala, és mint a' fetske akkeppen tivog vala, Esaie 38. v. 14. de

G6

mind-

mindazonáltal az Isten az ő nyögését és fohászkodását meg-halgatá, és az ő életét tizenöt esztendővel tovább terjeszté.

Jusson eszetekbe ama' szegény Publicánus, a' ki az ő bűneibe bé-keveredett voltát látván nem sok szóval kiálta az Istenhez, hanem a' föld felé függésztvén az ő szemeit és a' maga mellét vevén, két avagy három szóval szól, mondván: Oh én Istenem, légy irgalmas nekem I szegény bűnös embernek! Es az Isten őtet meg-igazitva bo-

tsá-

tsátá haza az ő házához, nagyobb meg-igazittatással hogy sem mint a' bőv beszédű Pharisæust.

Köveffetek ezeket a' nyomdokokat. Tamüllatok a' Dávid Solráríbul róvid könyörgéseket, s' kiváltképpen az 6-dik, 32-dik, 51-dik, 130-dikbül, &c. így szólván: Uram; a' te búsulásodbanne fedgy meg engemet. A' te haragokban ne ostorozz engemet. Avagy így: Uram; vigasztally meg engemet a' te segedelmeddel, és táplállyon engemet a' te id.

G7

ve

vezítédnek Lelke. Avagy
 így: A' mélysegből kiáltok
 Uram, Uram könnyebbí-
 tted az én nyavalyáimat,
 &c.

Még más. képpen for-
 mált rövid könyörgéseket-
 is, mint valami sebeseu re-
 pülőnyilakat, botsáhattok
 az egekbe. Mint, példának
 okáért ilyen szókkal:

Uram; ragadd. ki én be-
 lölem a' mi néked nem ter-
 tzik és azt óltsd én belém
 a' mi néked tertzik, az UR
 Jesus Christus által, Amen.

Avagy így:

Ha mi jót gondolok,
 szól-

szóllok, vagy tselekezem,
 igyekezem azt meg tartani
 oh Uram. Ellenben; Ha
 mi gonoszt gondolok, szöl-
 lok, vagy tselekezem; az
 én gyarlóságomból tsele-
 kezem azt: Botsátd meg
 azért Uram azt az Ur Jesus
 Christusért, Amen.

Avagy így:

Uram; tiéd vagyok én,
 és én magamat egészízen-
 tenéked ajánlom: nem a-
 karok a' bűnből sem
 magamnak tulajdo-
 gomná tenni. Minek oká-
 ért valamit a' Sátán sugallá-
 sából gondolok szöllok a-
 vagy

vezitédnek Lelke. Avagy
 így: A' mélysegből kiáltok
 Uram, Uram könnyebbi-
 ted az én nyavalyáimat,
 &c.

Még más. képpen for-
 mált rövid könyörgéseket-
 is, mint valami sebeseu re-
 pülőnyilakat, botsáhattok
 az egekbe. Mint, példának
 okáért ilyen szókkal:

Uram; ragadd. ki én be-
 lölem a' mi néked nem tet-
 tzik és azt óltad én belém
 a' mi néked tettik, az UR
 Jesus Christus által, Amen.

Avagy így:

Ha mi jót gondolok,
 szól-

szóllok, vagy tselekezem,
 igyekezem azt meg tartani
 oh Uram. Ellenben; Ha
 mi gonofzt gondolok, szól-
 lok, vagy tselekezem; az
 én gyarlóságomból tsele-
 kezem azt: Botsásd meg
 azért Uram azt az Ur Jesus
 Christusért, Amen.

Avagy így:

Uram; tiéd vagyok én,
 és én magamat egészfen-
 tenéked ajánlom: nem a-
 karok a' bűnből sem
 magamnak tulajdon
 gomná tenni. Minek oká-
 ért valamit a' Sátán sugallá-
 sából gondolok szóllok a-
 vagy

vagy tselekezzem te ellened
vagy magam ellen, kérlek
tarts olyanná azt mint ha
nem is volt volna: Es ké-
rem ezt az Ur Jésus Chri-
stusnak Nevében, Amen.

Ezeket, avag' ezekhez ha-
sonló rövid könyörgéseket
szereztek magatoknak
Sz. nyájasságúl, és Isten-
lással Isten kegyelméből
könnyesleg fogtok kérez-
ni, és akkor oltsán bővebb
és teljesebb beszédekkel
ilyenképpen szólithattya-
tok meg az Istent:

En Istenem, En Istenem,
édes Jésum, egyedül való

re-

reménységem és segedel-
mem, fordítsd az egekből
a' te könyörületességednek
szemeit én reám nyavalyás
bűnös teremtet állatodra.
A' te ellenséged nekem is
ellenségem, és azon intsel-
kedik, hogy azt hitesse el
én velem, hogy te engemet
nem szeretsz úgy mint édes
Atyám, hanem gyűlölsz
engemet mint ellensége-
det. Minden szándéka ez,
hogy meg-róftályon enge-
met mint a' búzát, úgy ke-
reng én környülöttem
mint a' sivalkodó Oroszlán
hogy engemet bé. nyelhes-

sen.

fen. Sem éjjel sem nappal
nem hágy engemet nyu-
godnom. Ne engedgyed
ő néki ő Seregeknek erős
Ura Istene, hogy engemet
tovább ostromoljon vagy
én rajtam győzedelmet ve-
hessen. Adgyad inkább én-
nékem azt a' te győzedel-
medet, a' mellyel őtet a'
Kereszt fán mint meg-kö-
töztetett ellenségedet meg-
győzted, hogy én is ezzel
a' te győzedelmeddel álhal-
lak hatalmasan ő ellene.
Oh örökké való Szent Lé-
lek Isten, szabadíts ki ange-
met ennek a' Pokolbéli tía-
lárd

lárd Léleknek töreiből és
köteleiből, és oltalmaz
engemet mindenkoron a'
te szárnyaidnak árnyéká-
ban.

Tarts-megh Uram és
gyámolits engemet, hogy
tellyességgel el ne essem.
Erősítsed és nevellyed én
bennem az hitet, a' remén-
séget, a' Izeretetet te hoz-
zád és az én felebarátim-
hoz. Engedd-meg az én
fok gonosz tselekedetimet
énnékem, és adgyad énné-
kem azt a' te kegyelmedet
a' mellyel tégedet szolgál-
hassalak, adgy o. ly szívet a'
mel-

mellyel te benéd bizhatsz,
adgy olly erőt a' mellyel a'
Sátánt lábaim alá tapodhat-
sam.

Tekints-meg engemet
és az én romlott természetem.
Imé látod hogy én
bennem semmi erő nint-
sen: De te mindeneket
tehetsz, és én-is te általad
hogy ha engemet meg-
erősítesz mindeneket meg-
tselekedhetem, hogy ha a'
te hatalmad mi hozzánk
közelit, bé-töltheti erővel
a' mi erőtelenséginket.

Oh édes meg-tartó Je-
susunk, mire kéf. delme ke-
dik

dik a' te kezed ennyire?
Avagy csak egyik újjodat-
is nyújts. ki én reám; sőt
szólly csak egy igét; sőt
csak egyszeri szemlélése-
del tekints én reám, és a-
zonnal mind testem s' mind
lelkem meg-gyógyúl. Add
látnom ország világát,
s' mindgyárt fogom áldo-
mását, Amen.

Más könyörgés

O szerelmes Istenem és
mennyei Atyám, mit szól-
lyak én te előtted, ki min-
den utálatos bűnökkel
meg rakodott és bé keve-
redett ember vagyok?
Meg-

Meg-vakult az én értel-
mem, meg-veszett az én,
akaratom, és el-fordult
minden jóra való indula-
tom. Oh Uram, mely igen
gyenge az én hitem! Melly
igen kistiny az én te hozzád
és fele-barátomhoz való
szeretetem! Nagy az én,
szivemnek keménysége!
Az én gondolatim, szóllá-
sim, és tfelekedetim, ollya-
nokká lettenek, hogy sze-
meimet szégyenlem az ég-
felé fel-emelni. Sőt Uram,
olly undoknak találom,
magamat, hogy még ma-
gam-is irtózom magamtól,
s' nem

s' nem hijában kételkedem
hát arról, hogy ha kedvel-
szé engemet úgy mint az
Atya az ő Fiát.

De Uram, hogy te én-
nékem Atyámúl maradj,
az tisztán tsak az Ur Jésus
Christusért való könyörü-
leteességébül tartozik én
reám, és ez a' te könyörü-
leteesség odlyan, a' melly
örökké meg-maradandó.
Ingyen való kegyelmedbül
engemet a' szent Keresz-
tség által a' té Anya-szent-
egyházadba plántáltál. In-
gyen való kegyelmedbül
asztalt készítettél énnékem

az én ellenfegim előtt. Tel-
lyes pohárból itattal enge-
met: és az én fejemet drá-
ga Balsamom olajjal meg-
kented. Ingyen való ke-
gyelmedből hívtál el enge-
met a' te szent igédnek
szolgái által és a' te Lelked
nek újja által az örök élet-
nek el-vételére. Midőn én
szomorú volnék, te meg-
vigasztaltál. Midőn én el-
estem, te ismét fel-emel-
tél. Meg-őriztél engemet
mind a' testnek s' mind a'
léleknek ezer féle veszedel-
mitől.

Tu-

Tudom Uram, s' meg-
is kell vallanom hogy én
nem voltam elégséges há-
lá-adó ezekért a' te én ve-
lem közlött jó réteményi-
dért; Sőt ugyan sok esz-
tendők alatt én ezeket a' te
szép és meg-betsúlhetetlen
ajándékodat illetlenül bő-
tsüllőttem, s' még azoknak
meg-beteblésérül csak meg-
sem emlekeztem. Most a-
zért immár a' te kezed a'
te igazságos ítélteredből éj-
jel nappal sulyosan nyomja
az én hátamat: Mostan
immár el-rejtéd a' te ortzá-
dat én előttem: és imé oh

H

Uram

Uram mely igen meg háborodtam és melly igen meg keseredtem! Mit te-lekedgyen hát Uram, hogy téged meg-engefztel hesselek? Hová rejtesszem, az Egbe-é, vagy a földbe?

Te azt kívánod hogy én mindennemű szűkségeimben te hozzád folyamodgyam, mint édes Atyámhoz, és hogy a te szent ígéreted szerint engemet megsegítesz alkalmas időben. Jól vagyon hát ó szerelmes Atyám! Imé azért én is, úgy mint, a kegyelemre, melytől én meg-vezett ter-
mé-

mészertű bűnös, és haszontalan fereg, te hozzád járulok az Ur Jésus Christusnak tenéked szerelmes Fiadnak és énnekem Közben-járomnak általa. Kérlek Uram tégedet, hogy énnekem szegény bűnösnek légy irgalmas kegyelmes örvendeztess meg újjonnan engemet a te országodnak örömeivel. Engedgyed énnekem hogy mint fiad érezhessem jeleit a te Atyai kedvednek és szerelmednek én magamban. Sőt Uram engedd meg, hogy tsak úgy elhessek bár

H2

mint

mint valami kölykörske
 azokkal a' morfalékokkal;
 mellyek a' te könyörüle-
 tességednek Afztalárul le-
 hullanak. Dorgáld-megh
 azt a' gonosz Lelket, a' mely
 engemet ottan ottan há-
 borgat, és a' te jó Lelked-
 del erősíts-meg engemet
 a' győzedelemre. Hiszek
 Uram, de légy segítségül
 az én hihetetlenégemnek.

Egy keveysé el-hadtál te
 engemet: de ismét a' te
 soha el nem fogyható ke-
 gyelmességedből meg-lát o-
 gat sz és kedvedbe fogadt
 engemet. Tlak egy szem-
 pil-

pillantásig tart a' te hara-
 god, de a' te kegyelmessé-
 gednek vége nintsen. A'
 kit te a' teied közzül el-
 hadtz, ő szerelmes Atyám,
 nem sokkáiag hagyod el.
 A' kit te a' teied közzül el-
 hadtsz, nem az ő veszedel-
 mére hagyod-el, hanem az
 ő meg-jobbülésára és meg-
 tartására, hogy őtet a' te
 Sz. Lelked, annakutánna
 tsak hamar gazdagabb
 részfél és a' te szerelmed-
 ben hatalmasabb lélekkel
 örvendeztesse meg. Men-
 nyei örömmek ki-folyó
 mértékjét töltesz meg ő

néki az ő világi bánattyá-
nak pohára helyett. A' te
ajakidnak én hozzám és
minden fiadhoz nyújtott
édesfeges beszédeibül hal-
lottam én azt, hogy; a'
hegyek és a' halmok el-
fordulnak, de a' te kegyel-
med soha mi tőlünk el-
nem fordul, és a' te békefe-
gednek szövetsége mi kö-
zöttünk soha meg nem
szűnik.

Minek-okaért, oh én
Uram és én Istenem, kérlek
tégeded, emlekezzél meg
a' te hűségedről és igazsá-
godról! Emlekezzél meg
a' te

a' te igretidrül, és a' te ő-
rökké való Frigyedről; és
alkalmatos időben ird bé
azt az én szivembe, hogy
tégedet egyedül ismérjelek
lenni igaz Istennek, és a'
kit el-botsátál az te Fiadat
a' Jesus Christust. Hogy
én tégedet tiszta szivbül
szerethesselek mind örök-
ké. Hogy a' te népedet
szerethessem te éretted.
Hogy mindenkoron har-
tzolhassak, a' Bűn, az ör-
dög, e' Világ, és a' magam
saját Testem ellen. és azo-
kat napról napra inkább
inkább meg-győzhessem.

Mindeneknek előtte pedig ohajthassam a' te Nevednek meg-szentelését, a' te országlásodnak én bennem lételet, és a' te akaratodnak végbe menetetit ugye' földön-is a' miképpen a' menyben azt az Angyalok meg-tselekeszik, hogy elvégre az Egeknek örökös lakosa lehessék a' Sz. Angyalokkal egygyütt, a' te szent színedet láthassam, és a' te nagy Nevedet áldhassam az Ur Jesus Christus által mind örökké. Amen.

Még egy szálka szurkállya a' ti szemeiteket, melyet

lyet szükség hogy ki-vegyek: és annak-utánna az én beszédembé véget vetek

Azt mondgyátok ti: Hogy ha ti az Istent tisztaszívűl híjátok-is segítségül, de ugyan annak sem érzitek ti semmi könnyebbitését sem pedig vigasztalását: Es így, mindentí könnyörgésitek csak annyit tésznek mint ha a' vizet, tsepelnétek, mint ha a' síket ember ajtaján zörgetnétek, mint haborsót hánnátok a' falra; egy szóval csak mint ha a' tegnapi napot kerestétek, &c.

H5

Ugy

Ugy tettzik az tinéktek: de, bizony az nem úgy vagy. Az Isten mind a' ti leg utolsó fohászokodásig hallja minden fogyatkozás nélkül a' ti könyörgéseiteket, s' olly igen reáhalgat pedig, hogy abbúl még csak egy tő hegynit is ki nem rekeszt sem el nem felejt. Mindazonáltal bizonyos okokért az ő kellemetes segedelmét és kívánatos szabadítását egy kevesse el-halasztya: azért tudni-illik, hogy titeket a' szenvedésben és a' békeférges türesben meg-probalyon.

lyon. Az embernek, néha gyönyörűleges dolognak láttatik az, hogy ha ő ollyan vadászt nézhet, a' ki az ő vadászó töriben valamely bőögésével kegyetlenkedő erős Medvét, vagy Ordításával rettegtető Oroszlánt nagy erőssen szorongathat, és magát el-fordíthat. Sokkal kedvesben és nagyobb gyönyörűségével nézi pedig azt az Isten, hogy a' Békeférgel szenvedő lélek mi képpen áll ellenek a' nyomorúságoknak, a' mellyek ő reáomlottanak. Birjátok

a' ti lelketeket a' ti Békefés-
gestűrűstöknek általa, azt
mondgya Christus Urunk
az Evangeliomban, Luc.
21. v. 19. A' Békefés-
tűrés a' léleknek ereje és
ofzlopa. A' békefés tū-
résnek el-veztése nem
egyébb, hanem a' léleknek
el-veztése.

Azt mondgya Sz. Pál,
Sidókhöz írt levelének 10,
rész, az 36. versb. hogy;
Szűkféses tinektek a' Bé-
kefés tűrés, hogy minek
utánna az Isten akarattyát
tfelekedénditek, el-vegyé-
tek az igiretet. Bizony
sem

femmi mints olyan szűk-
fés mint a' Békefés tū-
rés : Mert ez által a' harag
meg-mértékeltetik, a' bé-
kefés meg-tartatik, az egy-
gyesség meg-marad, a'
nyelv meg-zaboláztatik, az
egyenetlenségnek tűze el-
öltatik, minden fogyatko-
zás el fedeztetik, minden
jó dolog nevelkedik. A'
Békefés tűrés az embert,
a' méltatlanságok szenve-
désének idején aláztatás-
tészi, a' szitkoknak vissz-
torlásában okosná, minden
bölcsűságoknak el-visele-
ben nagy tūrhetővé. 5 5.

rőmeft meg. engedővé té-
 fzen, midőn az ember va-
 lakitúl nehéz boszúságok-
 kal meg. háborittatik, ha-
 mar bortsánat kérővé, hogy
 ha valakit ő meg. háborit.
 Olyan ő az egygyeségnek
 meg. tartására, mint az erős
 Pais melly a' reá lövetete
 nyilat vizsgálja úti. Olyan
 ő, mint az erős Kastély,
 vagy mint a' meg. erősfitte-
 tett Sántsz. ő nálánál sem-
 mi nintsen erősebb. A'
 Hofszú tűrő ember jobb
 az erős embernél: és a' ki
 uralkodik az ő indulat-
 tyán, annál a' ki várost vé-
 szen

fzen meg, azt mondgya Sa-
 lamon, Pelda besz. 16. v.
 32. Akar mitfoda vesze-
 delem érje-is a' Bekeseges
 tűrő embert, de őtet erő-
 sebnek talállya az erős Gyé-
 mántnál, és álhatatosabnak
 a' tenger közepiben álló e-
 rős kőszálaknál.

Midőn a' Felyhők a' le-
 végő égből nagy ropogá-
 sokkal rosznak, zúgván,
 harfogván, lángot és tüzet
 okádoznak, és hirtelensé-
 gel meg. hasadván olly ret-
 tenetes forduléseket tesz-
 nek n. az erős áldgyúk
 a' meg. n. vár alatt:
 akkor

akkor a' rettenetesen zúgó
Tengernek magassan fel-
kőlt és ugyan fel-forrott,
hajjai között hátkodó ha-
jóban lévő tengeri hábo-
rukhoz nem szokot Büjdo-
sók el-rémülnek és halál
szinbe változnak, de azért
a' tudós Hajós mester min-
den félelem nélkül bátor-
kodik, és nagy serény bá-
torsággal mindenképpen
ugy vigyáz a' hajókázásra,
hogy az ő hajója a' szél-
vélz közzül ki kormányoz-
za, és mind a' hajóban lévő
embereket, s' mind pedig
a' hajóbeli jóságot tleendes
és

és bátorságos révre kifzá-
littsa. Ezen-képpen va-
gyon dolga a' Békeséges
tűrő embernek. Midőn az
egész Világ fel és retteg
annyira, mint ha csak egy
selyem szállott függene,
még akkor is a' Békeséges
tűrő ember olly erős bator-
sággal áll, mint az erős kő-
fal; egyedül az Istenre for-
ditván az ő szemeit: Mert
jól tudgya ő azt hogy mi-
nek utánna ő az Isten aka-
rattya itt felekedte volna, an-
nak utánna él-vézi az igé-
retet, és ki száll az örök
életnek idvefféges és nyu-

godalmas rév partyára.

Sz. Jakab Apostol, így szól az ő levelének I. rész.

4-dik versb. A' ti Békefeges türeltek legyen tökéletes tselekedet, &c. A' Tökéletességet és a' Békefeges türelést imé ő csak egy csomóba köti, mint ha csak egy volna, s' méltán is; mert a' Békefeges türelés nélkül semmi Tökéletesség az emberben nem lehet. A' drága gyökereknek és a' jó illatú tű szerzőknek, leg jobb szagát akkor érezzük mikor porrá törtetnek és őzve öröktetnek.

A'

A' Tzimbalomnak ékes zengését külfömben senki nem hallhattya, hanem ha annak húrjait ütögeti valaki. Az Aranynak az ő ereje, a' tűzben próbáltatik meg. A' jó Kormányost a' tengeri szél veszekben és háborúkban ismérhetni meg. A' jó Vitézt, a' hartzának súlyán.

A' jó Orvos mester a' minden gyógyítoktól vesztébe hagyatott betegfegnek meggyógyításáru ismertetik meg. Azonképpen a' tökéletes hitű ember is a' Békefeges türelésben ismertszik meg.

A'

A' böls Seneca egy De-
 meter nevű bölsnek ékes
 és helyes mondásiról azt
 mondgya, hogy annak a'
 Bölsnek helyes mondási
 közzül nem utolsó, hanem
 inkább majd mindenek fe-
 lett leg-helyesebb volt
 imez mondásat hogy Sen-
 ki olyan boldogtalan az
 emberek közzül nintsen,
 mint a' ki Boldogtalansá-
 got soha nem szenvedett,
 mert soha nem volt még
 annak alkalmatossága a'
 maga meg-ismérése. Az
 Isten az olyan embert nem
 méltoztatta arra hogy győ-
 zede

zedelemre való erővel meg
 ajándékozza, mert még
 tfak hartzolásra sem mélt-
 toztatta őtet.

A' Szent Job, az ő meg-
 nyomorodott állapotjá-
 ban fekélyesen és varaslan-
 űlvén a' por és hamu kö-
 zött, sokkal ditsőségesebb
 győzedelemmel viselte ma-
 gát, azt mondgya Chryso-
 stomus, hogy sem mint a'
 Világ Biro Sándor az ő
 tündöklő Királyi székiben,
 űlvén minden gazdagsági
 között. Mert a' Világ Biro
 Sándor tfak tetten és véren
 győzedelmeskedett: de a'

Sz. Job a' Pokolbéli Lélek ellen győzedelmeskedett: sőt azt mondom, hogy még az Istent-is meggyőzte; mert ő néki minden nehéz nyavalyáiból. is csak ez volt az ő felelet: Hogy ha meg-ő-is engemet az Úr, de még-is ő benne remélek. A' miképpen hogy, a' négy szegelerű kotzka, akar mellyik oldalára esék. is bár, de ugyan mindenkör négy szegelerűen esik az: a' miképpen hogy, a' Palma fa. minden ő reá rakatott terheknek és súlyos nehézségeknek

nek alatta fellyeb fellyebb emeli magát, és hová súlyosabb terhektől nyomtatik, fel felé annál egyenesebben nevelkedik: avagy, a' miképpen az Tiflilagok hová temérdekebb ferettségekkel fedetnek bé, de annál ragyagobban tündöklének: Azonképpen találjuk itt a' Sz. Job állapotát. is, úgy mint ki, hová több szenvedésekkel és próbákkal ő szíönöztetett, annál megmozdíthatatlanból erősítette magát a' Bekéséges türére, és annál bátorságosabb és erősebb lé.

lévén az ő tökéletességie
mint a' leg-temérdekebb
setétségben ragyogo' csilla-
goknak fényességie olyan
bővességgel ründököltette
az egész világnak láttára.

Annak-okaért, Hogy ha
a' ti Iziybéli könyörgése-
kre az Isten a' ti nyomorú-
ságitoknak és Lelki har-
tzolástoknak mindgyárt
azon orában végét nem
szakasztja, olyankor így
gondolkodgyatok: Az Ur
Isten azt akarja, hogy én a'
Sz. Jóbbal egy kevés ideig
a' nyomorúságokbā-is gya-
korollyam én magamat.

Az

Az Ur, az én álhatatosá-
gomnak, probáját akarja
mostan látni. Az Ur, most
engemet a' Békefeges tü-
résben példájúl akar tenni.
Jól vagyok: Elszenvedem
én az Ur haragját: mert
vékeztem ő ellene, mind
addig, mig meg nem láttya
az én pörömet, és igaz tör-
vényt tévzen énnékem. Ki
viszen ő engemet a' vilá-
gosságra, hogy éllyek az ő
igalságával. Michea 7.
versu 9.

Ha szintén kéféndik-
is az Ur az ő eljövételivel,
azt mongya az Habakuk

I

Pro

Proféta cap. 2. §. 3. Várjad azt, mert kétség nélkül meg-lészen és nem halasztja igen sokkára. A' képmény Tel után kívánatos Tavas és kedves Nyár érkezik: a' Zápor esőknek homályba fordult le-omlását, tisztá és örvendetes Nap-fény követi: A' szomorú étszaka után, melyolyo hajnal hasad. Az étszaka, nem mind örökké tart, (mert az örökké tartó étszaka; veszedelmes volna) hanem a' bizonyos óráknak határai után, ismét a' mindeneket meg vidámito

mito nap világ érkezik: Ezenképpen, a' nyavalyák és nyomorúságok is nem mind örökké lesznek nyomorúságok és nyavalyák: mert el-jő el-végre az Ur a' megh- vigasztalásoknak tellyes kebelével.

Estve siralom vagyom, de reggel öröm következik, azt mondgya a' Dávid Király az 30-dik Soltárnak 6-dik versében. Ez a' külömség azért az Istentelenek és az Istenfélelek között, hogy: Hogy az Istentelenek egyik nyomorúságból a' másikba esnek, a' mint

szintén hogy egyik bűn-
bűl a' másikba. Az ő el-
földi ideig való nyavalyájok
után, nem egyebet várhat-
nak hanem a' Pokolbéli ő-
rökké való. Jajt, a' hol a'
szemeknek vég nélkül való
siralma, és a' fogaknak ő-
rökké való csikorgatása lé-
szon. De az Istenfélők vi-
lágosságot vesznek a' sötét-
ségek után, az az, örömet
a' szomorúság után, Psal.
97. v. 11. Világosság tá-
mad az igazaknak, és az
igaz szívű embereknek vi-
gaság.

Midőn a' kő vizbe bé-
veti

vettetik, le megyen a' viz
fenekire, és többé fel nem
emelkedik a' viz színire.
Ellenben pedig, hogy ha a'
fa bé-vettetik, sőt bár u-
gyan le-nyomatraffek-is a'
fenekre, de el végre fel-
emelkedik és a' vizen fe-
lyúlúszik. Az Hitetlenek
és a' Hivek-is, bé-esnek
egyszer s' mind a' nyomo-
rúságoknak vizeibe; de az
hitetlenek csak alá ülnek
mint az igen nehéz malom-
kő, kétlegbe esnek, és ő-
rökké el-vesznek. Ellen-
ben pedig a' Hivek, hogy
ha szintén a' haboktól an-

nyira el-borittatnak is hog'
 ugyan semmiképpen ne
 láttassanak; és ha ő rólok
 mindenek azt itélnék, is
 hogy ők oda immár meg-
 is fuladtanak, még-is az
 Urnak Lelke, a' ki ő ben-
 nek lakozik, úgy munkal-
 kodik ő környülettek, hog'
 ki menekedgyenek, és az
 fejeiket nagy örömmel fele-
 emeljük, és minden ve-
 szedelmekből diadalmas
 győzelemmel ki-szaba-
 düllyanak. Ha el-eséndik-
 is az igaz, meg nem ronta-
 tik: mert az Ur tartya őtet
 az ő kezével, azt mondgya

Dá-

Dávid Ps. 37. v. 24. Min-
 denütt nyomorgattatunk
 mi, azt mondgya az Apo-
 stol, 2. Cor. 4. v. 8. De
 meg nem szorítottunk.
 Kételkedünk, de minde-
 nestűlfogva kétségbe nem
 esünk. Háborúlagot szen-
 vedünk, de abban el nem
 hagyatunk: meg-alázta-
 tunk, de el nem veszünk.
 Summa szerént, az Isten
 Hívei mindenkör győze-
 delemmel járnak. Az ő Sá-
 torokban, mindenkörön
 éneklésnek és szabadulás-
 nak szava vagyon, Psa.
 118. 15. Mellyet tinék-

14

tek.

tek-is, Szerelmeim, minnyájatoknak valamenyin meg-szomorodott szivel vadtok, ingyen való jó voltából adgyon meg a' minden vizualtalásoknak Istenre, és a' minden könyörületellegeknek Attya, az Ő Fiának az UR Jesus Christusnak szerelméjért, Amen.

EPHES: VI.

Verf. 10. 11. 12. 13. 14. 15.
16. 17. 18.

Végezetre atyámfiak, legyetek erősek az Urban, és az Ő hatalmas erejében.

ÖL

Öltözzétek fel az Istennek minden fegyverét, hogy meg-álhassatok az ördögnek minden álnoksági ellen. Mert nintsen nekünk tufakodásunk a' vér és a' test ellen, hanem a' Birodalmok ellen, Hatalmanságok ellen, e' világnak Urai ellen, ez életnek fetétséginek. Vezéri ellen, a' lelki gonofzágok ellen, mellyek a' levegő egben vadnak. Annakokáért vegyétek fel az Istennek minden fegyverét, hogy ellene álhassatok e' vezedelmes időben, és mindeneket el-vegez-

15

VÉN

vén meg-álhaflatok. Allya-
tok annak-okáért a' ti de-
rekatokat bé ővedzvé-
igaz mondással, és fel-ől-
tözvén az igazságnak melly
vasába. A' ti lábaitokat a'
békeségnek Evangéliomá-
nak készületivel meg-saruz-
ván. Annak felette az hit-
nek paisát fel-vévén, hogy
ama' gonofznak minden-
tüzes nyilait meg-ólhafsá-
tok. Az idveffégnek sífak-
ját. is fel-vegyétek, és a' lel-
ki fegyvert mely az Isten-
nek beszéde. Minden ké-
réssel és könyörgéssel kö-
nyörögven mindenkoron

a'

a' Sz. Lélek által, és ugyan
azon dologban vigyázván
minden álhatatossággal és
minden Szentekért való
könyörgéssel, &c.

ORIGENES.

Supr. Exod. Hom. 8.

cap. 20.

Szünetlenül kívánom az
én Istenemtől, hogy a' mig
itt e' világon élek addig
sanyargasson meg engemet
az én bűneimért, hogy an-
nak-utánna az Abrahám én
felőlem... is azont mondhas-
sa a' mit a' Szegény Lázár
felől mondott a' Gazdag-

16

nak:

nak : Fiam, emlekezzél meg róla, hogy te a' te javaidat el-vetted a' te életedben, hasonlatosképpen a' Lázár-is az ő nyavalyáit. Mostan immár ez vigasztaltatik, te pedig gyötretettel. Minek-okaért, hogy ha az Uról sanyargattunk, nem illik azért minékünk haládatlanokká lennünk: Hanem inkább meg kell gondolnunk, hogy azért sanyargattatunk e' Világon egy kevés ideig, hogy jövendőben a' más Világon örökké nyugodhassunk. A' mint az Apo-

stol-

stol-is szoll, I. Cor. 11. 7. 32. Mikoron büntettetünk, az Uról tanittatunk, hogy e' Világgal el ne kárhoztassunk.

AUGUSTINUS

Sup. Psal. 93.

Jó az Ur: Hogy ha ő mindenkoron csak veszteglené, és e' világnak édesfegy közzé valami keferűfegyget nem elegyitene, el-felkezne ő róla. De mikor a' nyomorúságok és a' lelki szorongatások mint valami váratlan habok a' mi lelkeink ellen önnön-

17

magokat fel emelik, akkor
 mi bennünk a' mi Hitünk,
 a' melly mint egy el aludt
 vala újjobban fel serken.,
 Tsendesség vala a' Tenge-
 ren a' mig a' Christus alud-
 ni készült, de mihelyt ő el-
 aludt vala, azonnal nagy
 Tengeri háborútámada, és
 a' Hajó veszedelemben fo-
 rog vala: Annakokáért a'
 Keresztyén embernek szí-
 vében is tsendesség és bé-
 keség vagy on addig a' mi-
 glen ő vigyáz: de hogy ha
 az Hit ő benne el-aluszik, a'
 veszedelmek és nyomortu-
 ságok úgy rohannak elő
 mint

mint a' váratlan habok, és
 azok őtet az újjobban való
 vigyázásra fel-serkentik.

K Ö N Y Ö R G E S.

A' kétségbe-esés ellen.

Könyörületességnek Is-
 tene, mivel hogy gya-
 korta tudva és szánt-szán-
 dékkal hágtam által a' te
 parantsolatidat, tégedet én
 Uramat én Istenemet meg-
 útáltalak, és igen terhesei
 meg-bántottalak, úgy, hogy
 az én illeténi tlekedetim
 miatt immár mostan az én
 lelkeim ismereti annyira
 meg.

meg-fértetett és meg-fé-
 lemlett, hogy igen kicsiny
 és rettegő hitűvé lettem, ,
 noha a' te szent igédben ki-
 jelentetett akaratom, min-
 den én bűneimnek botsá-
 nattyát ingyen való kegyel-
 medbül meg változhatat-
 lanul igéri, mindazonáltal
 ugyan még-is gyenge az én
 hitem, ellenben pedig az
 ördög igen erős, a' ki azon
 igyekszik hogy az én szi-
 vembül minden vigasztá-
 lást ki szakaszson és ki ra-
 gadgyon. Tégedet annak-
 okáért ó szentlegetes Atyám,
 téged hívlak segítségül! ne

en-

engedgyed tovább hogy
 én a' te Isteni kegyelmed-
 rül és könyörülétefféged-
 rül vagy most, vagy ennek
 utánna kételkedgyem, hog'
 így a' bűnöknek leg. sérte-
 getőbb tűzébe tudni illik,
 az hitetlenségbe és kétség-
 be ne essem, te másokkal
 azokban egygyet ne értsék.
 Erősíts meg engemet, ,
 hogy még az halálnak kö-
 zepette-is minden én re-
 ménségemet te benned
 (ugymint ki énnékem éle-
 tem vagy) helyheztethes-
 sem, s' ne kételkedgyem a'
 te segedelemedrül vagy kö-
 nyö-

nyőrületeffégedről : hogy
 az én bűneimet a' kétségbe
 esett Cainnal ne itihyem
 azoknál nagyobbaknak
 mint a' mellyek meg-bo-
 tsáttathatnának. Oh Uram
 Jesus élő Istennek Fia
 minden kegyelemnek élő
 kút feje, a' könyörületes,
 ségnek tiszta vize vel vég-
 hetetlenül folyó patakja!
 ohajtozó szível kérlek té-
 gedet, hogy az én Hitemet
 a' te szentléges szenvedésed
 és halálod által nevellyed
 és öregbítsed: mert nyil-
 ván való bizonyos és meg-
 változhatatlan igaz dolog

az

az hogy a' te én érettem
 önterett vérednek még
 tsak egy tseppetskéje is el-
 törölheti és semmivé tehe-
 ti minden én nagy és ne-
 ház bűneimnek szennyét és
 terhét. Tekints tehát en-
 gemet is azokkal a' könyő-
 rületeffégek szemeivel a'
 mellyekkel tekintéd a' Sz.
 Pétert, minek utánna ő
 tégedet nagy maga átkozo-
 dasával meg tagadott vala,
 kegyelmesen tekintéd őtet:
 hogy mint az áruló Judás,
 kétségbe ne essem, és a' Sz.
 Lélek ellen ne vétkezzem.
 O minden drágalatos kin-

tset

tset meg-haladó Sz. Lélek
 Isten, légy segedelmem én-
 nekem az én utolsó szükség-
 gemben, midőn a' Sátán
 engemet te előtted terhe-
 sen fog vádolni, és az én
 lelkem ísméretit fogja vis-
 gálni, midőn engemet a'
 Gehenna tűzének tekinteti
 fog rettegtenik midőn az
 halálnak szorongatásával és
 a' fok rettenetes kifizeték-
 kel környűl vétettem :
 midőn az egész Világ en-
 gemet csak magamnak
 hágy, és énnékem ellensé-
 gemmé lesz: Tégedet,
 kérlek, hogy akkor vigasz-
 taly

taly meg engemet, hogy
 az én reménységem én be-
 lölem ki ne aludgyék. Erő-
 fits-meg az én szívemet a'
 te bizonyság rételednek
 petfétével, hogy az én bü-
 neimnek botsánattyát álha-
 tatosan elhihessem, melly
 a' te jó voltodból én reám
 és minden hívő haidra ki
 terjed. A' te én velem kö-
 tött meg változhatatlan
 szövedségedről tudni illik
 a' Sz. Keresztfeigről és min-
 den szent igéredről meg-
 emlékezhessim, (hogy a'
 ki hiszen és meg-keresztel-
 kedik, idvezül) és azokat

az én szivemnek meg vi-
dámulásával én magamra
szabhassam, alkalmaztat-
hassam és intézhessem,
Amen.

*Beveg embernek könyör-
gése.*

OH erős és mindenható
Isten, az egeből én-
reám vigyázó kegyelmes
Atyám, mivel hogy ilyen
parantsolatot adtál te mi-
nénkünk, mondván: Híj
segítsegül engemet a' te
nyomorúságodnak idején,
és én tégedet meg-halगत-
lak, te pen-glen ditsőiteni
fogsz

fogsz engemet. Annak-
okaért tégedet hivlak se-
gitsegül az én kefervesen-
szorongató nyavalyáimban
a' te Szerelmes Fiadért az
Ur Jesus Christusért, és kér-
lek tégedet hogy engemet
nyavalyás bűnös fiadat
(leányodat) ne hadgy-el.
Es hogy ha ez az én mosta-
nibetegségem nem halálos,
kérek tedd reám hamar a'
te gyógyító kezedet, hogy
a' te könyörületességed ál-
tal meg-újúlhassak, és
hogy a' te kegyelmedet és
hatalmat, mellyet én raj-
tam fel-virrástottál, min-
de-

deneknek jelenthessem és
 hirdethessem. Ha penigh
 énnékem nagyobb hasz-
 nomra szolgál az idő sze-
 rint való halál által az én
 világi életemet el-végez-
 nem, hogy nem mint e'
 Siralomnak és nyomorúsá-
 goknak völgyében tovább
 él-nem: légyen Uram a' te
 Isteni akaratod a' mikép-
 pen a' menyben azonkép-
 pen itt e' földön-is: és a'
 te kegyelmedet, kérelek ad-
 gyad énnékem, hogy én
 magamat egészfzen a' te
 szentséges akaratodnak tet-
 tzése alá ajánlhassam. Tarts
 erőf.

erőssen engemet az igaz
 hitben és a' Keresztyéni
 igaz vallásban mind végig-
 len. Ne hadgy engemet
 sohate töled el. szakadnom.
 Hanem inkább vedd hoz-
 zád az én lelkemet a' ma-
 gas egekbe ugyan ezen te
 szerehmes Fiadnak az UR
 Jesus Christusnak érdemé-
 jért, Amen.

K Ö N Y Ö R G E S.

E' világnak meg-újulásáért.

O Menybéli örökké va-
 ló Isten, bizony e' vi-
 lágban semmi jó nintsen,
 s' nintsen-is egyéb a' test-

K

nek

nek kívánságinal, a' szem-
nek bujaságinal, és az élet-
nek kevélyféginél: Ennek
felette, az egész világ a' fok-
gonofzságokban el-me-
rült, a' botránkoztató bű-
nökkel meg-tölt. Annak-
okáért, tégedet kérek,
hogy e' földieknek hijába
valóságitúl fordíts-el az én
eltnemet; és vony magad-
hoz engemet, hogy e' világ-
gal gonofzúl ne éllyek, és
az ő benne lévő gyönyörű-
ségeknek kívánásával meg-
ne tellyek, meg-gondolván
azt hogy e' világ el-múlik,
és az ő gyönyörűsege sem-
mivé

mivé leszén. Oltalmaz meg,
attú-is engemet, hogy a'
meg-vesztegettetett erköl-
tsű embereknek példajok-
kal meg ne botránkoztat-
tassam, a' mellyek e' vilá-
gon naponként az én sze-
méimelött forognak: ne-
mennyek bé azon a' tágas
kapun, se ne járjak azon a'
fzéles úton, a' mellyen e'
világ a' kárhozatra és az ő-
rök veszedelemre indult.
O szentféges Isten, ki enge-
met e' világból el-válasz-
tottál, és külön szakasztot-
tál, hogy ne egygyeznek e'
földiekkel, hanem el-mém-

mel mindenkoron az egekben járnék, és az oda felvalókat keresném: Adgyad kegyelmességedből énnékem a' te Lelkedet, hogy ne szabjam e' világhoz az én életemet, hanem inkább az én értelmemnek meg-újulásával javalhassam a' te tettétedet és tökéletes sz. akaratodat, és azt tellyes szívűből el-is követhessem, hogy mint a' lelki bűntek okosan járhasak, árron-is meg-véven a' jó alkalmatóságot. Ne engedgyed hogy engemet e' világnak szerelme, bará-

tsá-

tsága, velem ellenkezése, vagy gyűlölsége, te-tűled elszakaszson. Engedgyed inkább hogy e' világ én bennem meg-feszíttesék, és én-is a' világnak meg-feszíttessem: még utálván és ellene mondván minden ő kívánságinak és firtelminek, hogy így e' világnak ugyan meg-hallyak. Es a' midőn e' világ engemet gyűlölni fog, avagy valami üldözést indit ellenem, az én kitsiny hitemben avagy békételen voltomban el ne nyomattassam, hanem inkább azt vi-

K3

fel-

fellyem szemeim előtt,
 hogy előszőr-isa' teszerel-
 mes fiadat az UR JESVS
 Christust gyűlölte. Lé-
 gyen ez énnékem minde-
 nek felett való vigasztalá-
 som, hogy én, nem e' világ-
 bül való vagyok. Enged-
 gyed minékünk ö Kegye-
 mes Istenünk, hogy mi
 minnyájan meg utálván az
 Istentelenséget, és e' világ-
 nak gonosz kívánságát,
 józanon, igazán, és kegye-
 sen élhessünk ez életben,
 várván ama' boldog re-
 méniséget, és a' mi Idvezi-
 tő JESVS Christusnak dicső-
 sé-

segének meg-jelenését: a'
 ki magát mi érettünk adta,
 hogy minket ki-szabadita-
 na minden hamisságink-
 bül, és minket mint kedves
 népeit magának meg-tisz-
 titana a' Sz. életnek el-kö-
 vetésére. Amen.

*Az Halállal tusakodó em-
 ber környöl forgolódoóknak
 könyörgése*

O Mindenható, szelid
 természetű. Kegyes
 és Könyörülő nagy Isten.

ki a' mi életünket az halálban meg-tartod, kérünk tégedet, méltoztassad a' te könyörületégednek szemeit e' mi betegünkre fordítani, és őtet mind testében s mind lelkében megnyugodni, és ő neki minden bűneit meg-bocsátani. Részteltesd őtet az Ur Jézus Christus ártatlan halálával készített áldomásföldnek elég. tételében, és ezzel töröld. el ugyan most minden ő alnokságait: mert hiszem ez, ennek a' te szerelmes Fiad Nevének vala

vallásában kereszstelkedett-meg. Szabadíts-meg hát, őtet mostan minden ő testi gyötrelekeitől, rövidíts-meg hamar az ő szorongatásit és nyomorúság szenvedését: Tarts-meg őtet az ő tulajdon lelki ismérteinek vadoláfa ellen, minden ellenségének kísérteti ellen, hogy az igaz Hit által áthatatlan hartzollyó és gyógyedelmeskedhessen. Engedgy ő neki ez életből valótsendes ki. menetelt az örök életre. Küld el ő eleibe a' te Sz. Angyalodat, hogy őtet vigyékbe a' min-

den sz. Angyaloknak és el-
választott szenteknek meg-
boldogult társaságába, az
Ur Jesus Christus által,
Amen.

V E G E,

A' Szent
BIBLIANAK
O' Testamentomi
Könyveiből egybe-
szedegtetett
áhitatos

KÖNYÖRGE-
SEK.

*Mellyeket Belgiomi
nyelvből, Magyar
nyelvre for-
ditott*

SZOKOLYAI
ISTVAN.

1660

Nyomtattat: 1669. Eszt.

*Marrini Szalay Turin
Abtk. 1723. n. p. p. n.*

1. Job. c. 1. v. 8. d.

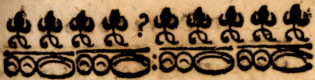
Ha azt mondjuk hogy nincsen bűn mi bennünk, magunkat meg-csallyuk, és igazság mi bennünk nincsen.

Ha meg-valljuk a' mi bűneinket, hív és igaz az Isten, hogy meg-boesítssá mi nekünk a' mi bűneinket, és meg-tisztítson minket minden hamisságtól.

Psal. 25. v. 7.

Az én igazságomnak bűneiről, és az én vétkeimről meg-ne emlékezzél; hanem inkább Uram a' te irgalomságod szerint. emlékezzél. meg én rólam, a' te jó, voltodért.

AKADÉMIA
KÖNYVTÁR
R
1786

Az Kegyes Olvasónak,
Istentől kegyelmet, &c.
kívánok!

Kegyes Olvasó; Az élb Istenhez buzgó szívből nyújtattatott Könyörgéseknek bassz nos voltáról, nem alitok lenni oly keresztyén ember, a' ki kételkednék: mert a' keresztyén lélek az Istennel különbben nem beszélhet, hanem csak szintén a' töredelmes szívből származott Könyörgésekben; és őzekben nyerheti meg-e az Istennek minden-némű áldo-

K 7

ma-

masit, melyekben fekszik a
 mi keresztyénységünknek egy-
 szen való fundamentuma.
 Minekokaért hogy ha a' kö-
 nyörgésnek lelkével olly bősé-
 gessen meg-nem ajándékoz-
 tattál, hogy könyv nélkül, a'
 te erőtlenségidből esett fo-
 gyarkozotságidnak Istenül
 való bossánattját lelkednek
 bűneiden való bánkodása
 szerint kerhessed, a' mit a'
 kis könyvecskével érsz, for-
 dítsad a' magad hasznára.
 Ha pedig a' Szent Léleknek
 annyi ajánlékával ruház-
 tattál-fel, hogy szivednek
 indultatit magadtúl-is a' te
 Urad

Urad Istened eleibe akara-
 todnak elégsége szerint ki-
 önthessed; áldgyad az Urat
 értes, és ez kisdéd könyveit-
 két, haadd-mega' gyengébbek
 előt való becsületiben, hogy
 börtánkoztatás nélkül jár-
 hasz az Ur utáiban. Légy
 ögéséghen.

Szokolyai István.

KÖNYÖRGÉS.

A' Moyses első Köny-
véből.

I.

1. Panaszölködés az Isten haragságának viz-özönivé, melyet a mi bűneinkért mi csak szokott önteni.

2. Könyörgés a' bűn bőségsanattyaért, és a' Sz. Lélek vigasztaló kegyelméért.

Mindenható és könyörülő kegyelmes Isten, az mi Urunk Jesus Christus-

8
 Itusnak ditsőséges Szent-
 Attya. Imé mint ha ugyan
 szemeinkel néznénk a'
 mélységes Örvények fejei-
 nek fel fakadozását, a, a' te
 büntetésiédnek i habjai, ugy-
 mentenek által mi rajtunk.
 El-annyira, hogy annyi
 száraz környülettünk nin-
 csen, a' hová egy galamb
 le-szálhatna, és az ő labai-
 nak nyugodalmat találhat-
 na, mint régenten az bü-
 nöknek őzöniben. b. Es
 mit teherünk ez ellen, mert
 ez az Urtól vagyon. c. Mit
 szóllunk és mivel igazi-
 tsuk magunkat? Az Isten
 mó-

módot találta a' mi bűneink-
 nek, mint a' Joseph bátya-
 inak meg-büntetésében. d.
 De mi ezeket a' mi bűne-
 inket felette igen bánnyuk
 és ezeken-e' mi sziveink fe-
 lette igen meg szomorod-
 tanak. Minek okáért légy
 kegyelmes mi hozzánk, és
 a' mint az Abel áldozattyát
 tekintéd, e, tekincs akké-
 pen minket is, amaz te bá-
 ranyodnak az Ur Jesus
 Christusnak áldozattyában,
 ki e' világnak bűneit el vet-
 te, és illatozzad azta' drága
 illatot, mellyel ő a' keresz-
 tén mi ér, ttünk áldozot, a'
 mint

mit illatozád a' Noë áldo-
 zattyát; *f.* hogy a' te hara-
 god ísmét meg-szünvén a'
 mélyfejes örvényeknek fe-
 jei bé-zaroltaffanak. Küld
 el mi hozzánk a' te galam-
 bodat a' Szent Lelket, hadd
 hozzon minékünk meg-
 örvendeztető olaj-fa leve-
 lét: küld-el mi hozzánk
 az élet adó és szíveinket
 meg-vidámitó Vigasztalót;
 hogy mi a' te nagy kegyel-
 meségedtől semmit ne ké-
 telkedgyünk: Mertte vagy
 amaz hűség, és igazság, a'
 ki el nem hadtz mind ad-
 dig is minket, mig bé nem
 tel-

tellyesíted a' mit miné-
 künk szollottál. *g.* Oh U-
 ram zárd-bé az ajtót mi u-
 tánunk, hogy az vizek el-
 nenyeljenek minket, és a'
 fok veszedelmek habjaitól
 hánkodó szegény hajóts-
 kán, hatalmat ne vegye-
 nek, *b*

Serkeny-fel Uram, és te-
 kints mi réank, a' mikép-
 pen tekintettél Abrahámra,
 midőn az ő szerelmes fiát
 nagy engedelmeséggel
 meg akarna áldozni, a' he-
 gyen mellyet ő néki mu-
 tattál. *i.* Engedd miné-
 künk-is, te rajtad azt az
 áldort

áldott győzedelmet, mel-
 lyet Jácobnak engedél, és
 hallanunk azt az áldást,
 mellyet Jacobbal hallatál
 midőn ő te veled küzdött.
 Ó Szerelmes Attyánk, va-
 gyon még te néked egy ál-
 dásod! áldgy meg azért ő
 szerelmes Attyánk, I, és a'
 Sz. Léleknek meg-élelesztő
 mennyei harmatyában
 csöppents mireánk is. El-
 feletkezék az Egyiptomi
 pohárnak a' tömlőtzen
 nyomorgó Josephről, m-
 de te ne feledkezzél el mi-
 rolunk kegyelmes Iste-
 nünk, sőt inkább emlekez-
 zél

zél meg kegyelmessen ró-
 lunk, a' mint meg emle-
 kezzél a' bérkában izoron-
 gó Noéról, és attyai tet-
 tözédből vezérel ki min-
 ket a' mi bűneinknek fár-
 fággal és nyomorutsággal
 tellyes bérkájából az örök-
 ké való nyugalomnak
 mezejére hogy ott tégedet
 örökké áldhassunk és di-
 csihrhesünk, a' te szerelmes
 fiad, az Ur Jesus Christus
 által: * a' ki minket ek-
 képpen tanított könyörög-
 ni. Mi Attyánk, &c.

a Genes. 7. vers. 11. b
 cap. 8. 7. 9. 6 c. 24. 7. 50.
 &c.

de. 44. v. 16. ec. 4. v. 4.
 fc. 8. v. 21. & v. 11. gc.
 28. v. 15. hc. 7. v. 19. ic.
 22. v. 14. kc. 32. v. 28. l
 c. 27. v. 38. mc. 40. v. 23.
 nc. 8. v. 23.

I I.

1. E világi bujdosásunknak boldogtalansága.
2. Könnyörgés, a' tisztán indulatból való bátorságos és idősséges ki-mutatás.

MI Urunk Istenünk, a'
 mi bujdosásfinknak
 esztendeinek napjai keve-
 sek,

sek, és felette nyomorusá-
 gosok voltak, és nem ér-
 ték a' mi atyainknak éle-
 teknek esztendeinek nap-
 jait, a' mellyekben ők buj-
 doztanak. a. Mindazáltal
 ugyan meg-is biztattyuk és
 vigasztaljuk a' mi fel há-
 borodott sziveinknek bel-
 ső siralmát és bánatát ezzel,
 hogy még te e' mi mostani
 életünknek rövid de keser-
 ves idejét, a' szomorúság-
 búl meg-vidámitod, és
 minket amaz mi igaz ha-
 zánkba az örök életre bé-
 vezérlesz. Adgyad annak-
 okáért, kegyelmes Atyánk,

L hogy

hogy amaz minden hívők
 Attyával az Abrahámmal
 kéfzen és jó kedvel hagy-
 hassuk el ez világot, *b*; ne
 tekintsünk hátra a' mi vi-
 lági javainkra, a' Lóth Pa-
 triárcha feleségével, *c*; ha-
 nem inkább csak azt a' gaz-
 dag örökséget, (mellyet a'
 mi hűséges Josephünk és
 szerelmes attyánk fia, az
 UR Christus, az ő keferű
 kín. szenvedésivel, és sa-
 nyaru halálával szerzet mi-
 nekünk,) viselhesünk sze-
 meinkelőt, *d*; és a' Jákób-
 nak ezen az igaz lajtorjá-
 ján, az Ur Jesus Christu-
 lon,

son, ugymint igátság-
 után te hozzád érhesünk.

O mi Urunk Istenünk!
 te halgattad meg a' szom-
 juhozó kifded Ismaélnek
 kiáltását, midőn az ő an-
 nya őtet (szomjuságnak
 idején,) egy fa alatt leté-
 vén, el hagyá, te mutattál
 egy forrást néki, hogy a'
 szomjuság miatt meg ne
 halna, *e*; ekképpen halgass-
 meg minket is; mutass és
 adgy nekünk eleven forrás-
 búlfolyó élő vizet, hogy
 mi a' lelki szomjuság miatt
 el ne veszfizünk.

Midőn pedig a' mi éle-

tünknek utolsó órája a
szomorú halál akarja mi-
nénkünk szólni, mint régen-
ten a' szelid Rachel afz-
szonynak, a' mi lelkeink-
nek testeinkből való kiköl-
tözésére, *f*, akkor-is légy
jelen a' te Szent Lelkednek
vigasztaló erejével, hogy
életünket örömmel végez-
hesünk-el, és a' Jákóbbal a'
te üdvözetésedet várván,
csendessen mulhassunk-ki.
Küld el mi hozzánk a' te
menyei Szent Angyalid-
nak feregít, hozzád menő
utainkban, bátorságos erő-
sítésünkre, az mint Jákób-
val

val cselekedtél, *g*, hogy
minket az ő kezeikben,
hordozzanak, és őrizzenek.
Nyisd meg mi nekünk az
meny-országok kapuját,
hogy mi te' hozzád öröm-
mel és győzelemmel el-
érkezvén, tégedet a' mi lel-
keinknek meg-ujulásával
szintől szinre nézhesünk,
és dicsírhesünk, a' mi U-
runk Jesus Christusnak ál-
tala * Amen.

a Gen. c. 47. *Ÿ*. 9. *b* c.
12. *Ÿ*. 5. *c* c. 19. *Ÿ*. 26. *d*
c. 45. *e* c. 21. *Ÿ*. 15. *f* c.
35. *Ÿ*. 17. *g*. c. 31. *Ÿ*. 1.

III.

A' Moyfes második
Könyvéből.

1. Panaszok az Isten hűveinek, az élő s' bárra kerengő út felett, mellyen az Isten ez világnak pusztaiban őket kerengősen hordozza: és a' sok nyomoruságoknak keserű vízei felett, mellyekből őket isattya.

2. Vigasztalják magukat az Ur Christusban való kegyelemmel, azzal az élő fával melly által mindenek meg-édesíttetnek.

3. Kb.

3. Könyörögnek az hitnek nevelkedéséért, és a' béke-szeges tőrészek az örök életre bé-jutásokig való megvarrásáért.

Mindenható és könyörülő kegyelmes Isten, a' mi Urunk Jesus Christusnak öröktől fogva való Attya, te minket nem viszsz egyenesen arra az helyre, az melyre ottan ottan közel jutunk, hanem e' világnak felette igen kerengős utain hordozsz minket, nem különben, mint régenten az Izraél fi-

L 4

ait

ait a' puztában, *a*, mely
 fok ideigh való kerenge-
 sünkben, a' mi űti dolga-
 inknak keménysége miatt
 tellyeffegyel el. bádgyattük,
 és el. erőtlenedtünk, el. an-
 nyira, hogy sem tovább
 nem láthatunk, sem többet
 nem halhatunk, az Egyi-
 ptomi kemény szolgál-
 ban, erejek szakadt Izraë-
 litáknál. *b*, A' mi nyomo-
 ruságinknak vizei olly ke-
 ferűek, hogy mi azokat to-
 vább immár nem ihattyuk,
c, De te. erős irgalmas és
 kegyelmes Isten, nagy ir-
 galmasságu és igazságú,
 kése-

kéfedelmes az haragra, ki
 meg-tartod irgalmasságo-
 dat ezer iziglen, el vészéd
 az hamisságot, a' vétket, a'
 bünt: *d* Ki annak felette a'
 mi lelkeinknek igaz orvos-
 lója vagy; ugymint ki az
 embernek száját teremtet-
 tél, ki az embert némává,
 sikertté, látóvá, és vakká te-
 heted; *e*, nyisd meg a' mi
 szájainkat; sziveinket, sze-
 meinket, és füleinket, hogy
 mindeneket igazán látha-
 sunk, halhassunk érthet-
 sünk, és beszélhessünk.
 Mutasd meg amaz életnek
 fáját mi nekünk, melly ál-

tal az mi keferű vizeink
 meg-édesüllyenek, és mi
 meg-ujjulunk. *f.* Tekints
 bé a' mi sziveinkbe, és ka-
 pcsolly hozzád minket, a'
 miképpen tekintettél a' te
 népedre, és hová tovább
 tovább nevelkedik a' mi
 terheinknek nehétsége,
 nevellyed a' hitet annál in-
 kább és a' szenvedésben,
 valóálhatatóságot mi ben-
 nünk. *g.* Egjünk, Izerel-
 mes Istenünk, (mint a'
 Móysesztől láttatott csipke-
 bokor, *b.*) de kérünk, ne
 hadgy meg emésztetnünk!
 hanem inkább a' tűznek

kő-

közöpete. is találtassunk
 meg-tisztult aranyaknak.
 Adgyad, hogy e' mi saru-
 inkat, az az, a' testnek in-
 dulatit, egészfzen le-vet-
 kezheszük, hogy mi az te,
 szent hegyeden a' te tekin-
 teted előtt bátorságossan,
 meg-álhassunk. A' mig
 pedig a' mi nyomorusá-
 ginknak útain kerengünk,
 hordozz minket a' te jó
 Angyalodnak vezérlése,
 által, *i.* és te járj mi elöt-
 tünk nappal, főlyhőnek
 oszlopában. éjjel pedig tűz-
 nek oszlopában, hogy mi
 az igaz útról más-huvá ne

L6

tán-

tántorodgyunk. *k*, De
mindenek felett akkor, az
midőn a' mi utólsó el-kö-
zelítésünkkor, az halálnak
keferű tengerére jutunk, a'
pokolbéli Pharahonak tea-
regeitől ostromoltatunk, *l*,
és a' temérdek fetétségek-
től környül fogattatunk, ó
mi hűséges Istenünk, tá-
maszsz világozságot mi
környülettünk, a' mint az
Izaél fiai környül-támasz-
tál a' Gofennek határiban,
m. Őntőzd-meg a' mi ajta-
inknak küszöbeit, amaz I-
stennek bárányánnak vére-
vel, hogy a' meg-ölő An-
gyal

gyal mi mellettünk, el-
mennyen békével. Válasz
két felé a' tengert, a' te ha-
talmaskarodnak ereje által,
és engedjed hogy mi bá-
torságossáit és minden fe-
lelem nélkül száraz lábbal
mellefsünk által, és lázha-
fuk a' te szentiddel való tse-
lekedetidet. *n*, Végy-fel-
és hordozz minket sas-ke-
sellyűnek szárnyain, és e-
melly minket a' magasság-
ba, *o*, hogy mi az mi halá-
lunknak idején (melly ha-
lálunk egyéb aránt retteg-
tető ugyan mint a' Moyses
veszszzejéből támadott ki-

gyó, p,) csendesfen és vig-
szívvel el-alugyunk, el-vál-
rozzunk, és ekképpen nagy
örömmel és vig orczával
e' fok siralomnak keserű
tengeréből az üdvöslégnek
és örök életnek fok ohájtá-
fokkal kivant csendes rev-
parttyára ki szállhaflunk: a'
holott mi, (tégedet a' te sz-
hegyeden mind örökké
szinről szinre nézven,)
világoskodgyunk és tün-
dőköllyünk, mint a' Moy-
ses ortzája, midőn ő reve-
led a' hegyen 40. nappal
és 40. éjjel vala, q, avagy
inkább mint a' fényes Nap
és az

és az égnek villámása, a' mi
üdvözítő *Jesus Christu-*
sunknak érdeme, és a'
Szent Léleknek hatható
munkálkodása által. * A-
men.

a Exod. c. 13. *Y.* 18. b
c. 6. *Y.* 13. c c. 15. *Y.* 23.
d c. 34. *Y.* 6. 7. e c. 4. *Y.*
11. f c. 15. *Y.* 25. g c. 2.
Y. 25. h c. 3. *Y.* 2. i c. 23.
Y. 20 k c. 13. *Y.* 21. l c.
14. *Y.* 10. m c. 10. *Y.* 23.
n c. 14. *Y.* 13. 21. o c. 9.
Y. 4. p c. 4. *Y.* 4. q c.
34. *Y.* 30.

IV.

A' Moyses harmadik
Könyvéből.

1. Panaszalkadás az I-
stennek sok fele ostromi felett.

2. Könyörgés a' bűn bo-
csánatért. és a' meg-bünte-
tésnek el-távoztatásáért.

O Mi Urunk, igazságnak
Istene, te fanyargattad
meg a' te népedet, az Izra-
élt, midőn ő a' te beszéded-
hez, nem akarna engedel-
mességgel lenni. Ennek-
okáért te őret meg-látoga-
tad, meg-eméltő dögös
be-

betegséggel, és hidedlel-
fel, mellyek az ő orczáját
meg-eméltzenék, és min-
den ő kezek munkája el-
veszne. a. Ugyan ezen-
igaz itéletednek keserves
ostora szállot mostan mi
reánk-is, mert felette nehéz
betegségekkel fanyargatz
benünket, mivel-hogy mi-
is a' te beszédedhez enge-
detlenek voltunk, és szive-
inknek örömében és vi-
galságában tégedet nem-
szolgáltunk, holot minden-
némű áldomáissal bővel-
kedtünk. b. De, ő kegyel-
mes Ur, légy kegyelmes mi
hoz-

hosszánk, a' te szerelmes fi-
adnak, az Ur Jesus Chri-
stusnak kedvejért: illatoz-
zad kedvesen az ő egyszer
el-végezet örökös áldo-
zattyát, és ezért végy ked-
vedbe ismét bennünket;
és mivel hogy ő az átkot
egyszer a' kereszt fán ma-
gára vállalta, hogy minket
az átok alól ki venne és
meg áldana, emlékezzél
meg az ő érettünk el-vifelt
keserves szenvedéséről. O
hatalmas Istenünk, térj mi
hosszánk ismét, és szállj bé
a' mi sziveinkbe atyai or-
száglássalod és óltalmazá-
sod-

foddal, a' miképpentértél
a' te benned bizodalmat,
helyheztető népedhez,
hogy a' te Lelked elől el ne
vettefsünk. *c.* Adgyad mi
nékünk, hogy a' Jesus
Christusban való hitünk-
nek eleven tüze, mellyet te
immár egyszer fel-gyújtot-
tál a' mi sziveinkben, a' te
kegyelmednek nagy vól-
tából mind végiglen ger-
jedezen, és soha el ne a-
ludgyék; *d.* hogy mi álha-
tatos és kéz vigyázásban
találtatván, midőn amaz
mi igaz vő-legényünk el-
ővend, ő eleibe bátorsá-
gof-

goffan ki mehefsünk, és az
ő örömébe ő véle egygyütt
bé-mehesünk. * Amen,
Amen.

a Levit. c. 26. v. 16. b
c. 28. v. 47. cc. 26. v. 11.
d c. 6. v. 13.

V.

A' Moyses negyedik
Könyvéből.

1. Az Isten jó-voltának
dicsfreti,

2. Az hálaadatlanóságért
reánk származott böldegtá-
lanságnak meg-vallása,

3. A'

3. A' mi reánk, és a' mi
fiainkra áradandó kegyele-
mére való Könyörgés, amaz
fel emeltetett érték kigyónak
nevében.

Mindenható Isten, ki
minden te dolgaiban
csudálatos Ur vagy, és ki a'
te népedet régenten men-
nyei kenyérral tápláltad, és
az erős kősziklábúl kifolyt
vizzel itattad, a, és annak
felette, mindenek felett fel
magasztaltad és szentelted;
mi jól ismérjük és szive-
inknek belső indulattyábúl
meg-is vallyuk, hogy mi a'
te

te szentséges nevedet hitet-
lenségünkkel és békételen-
ségünkkel igen meg-fer-
teztettük, és a' kőszik lát a'
Moyseszel két izben ütöt-
tük meg a' mi hitetlensé-
günknek vesztésével, *b*, és
a' mi utainkban a' te néped
kint meg unatkoztunk,
meg tonyoltunk, restül-
tünk, és verféngőkké let-
tünk: *c*. Minek okáért te
is meg haraguttál mi re-
ánk, mint Moysesre a' te
szólgádra, kit az ő könyör-
gésében midőn amaz jeles
földet látta, meg nem hal-
gatál, hanem ezt mondád
néki:

néki: Légyen elég azt lát-
nod tenéked: Ne szólly en-
nékem többet a' felől. *d*,
De oh Uram! felejtse el az
mi fogyatkozásfinkat: hor-
dozz kezeidben minket,
mint a' jó dajka avagy in-
kább mint az édes annya,
hordozza az ő kedves mag-
zattyát, mellyet méhébe
fogadott és fájdalommal
szülte világra. *e*.

Légy kegyelmes az mi
bűneinknek, a' te irgalmas-
ságodnak nagy volta sze-
rint, és hallasd meg mi ve-
lünk-is ama' te atyai szá-
jadból származott vigasz-
táló

taló beszédet : En tenéked
 meg kegyelmeztem, a' te
 beszéded szerint, *f*, amaz
 mi nekünk békefegyvert szer-
 ző egygyetlen egy-Fiadnak
 az Ur Jesus Christusnak
 kedvejért, ki a' pusztában
 fel emeltetett értz kigyó
 módgyára, *g*, a' magas ke-
 resztfának óltarán meg-
 áldoztatott, és minket te
 hozzád békéltetett, meg-
 gyógyítván bennünket,
 nem külömben mint Aá-
 ron, a' csapástól régenten
 a' te népedet. *h*, Aldgy-
 meg minket, és őrizz-meg
 minket; világosíts-meg a'
 te

te orczádat mi rajtunk, és
 könyörülly mi rajtunk;
 fordítsa az Ur az ő orczáját
 mi reánk és adgya az ő bé-
 kefegyvert mi nekünk. *i*, Oh
 Uram, készek vólnának a'
 mi szerelmes atyánk-fiai,
 de nincsen tehetségek, a'
 mi segedelmünkre mago-
 kat sem segíthetik: te vagy
 egyedül az ki minket ségit-
 hetz. Nem rövidült meg
 a' te kezed, tégy jól annak-
 okárt mi velünk; *k*, légy
 minékünk szemünk, és a'
 te kezed forogjon mi mel-
 letünk, ama' mi erős és ha-
 lállal szemben szállandó
 M har-

hartzunban, holott a' mi hitünk trombitájának szavát meghalván az egek felé igazodhassunk, és a' mi Urunknak hozzánk mutatott nagy szerelméről akkoron is alhatatossan megemlekezhesünk. Hogy eképpen egyszer meghalván, amaz mindentettnek utára bátorságosan mehessünk, az holott a' mi koporsóinkba, (mint valami zöldrebből meg hervadt ágak,) bététetven, csendessen nyugodhassunk. Ezt cselekedgyed mi velünk, ó ciudálatos erős Isten, hogy

hogy mi és a' mi szerelmes magzatink, (fiaink, rokonságink,) kiktől ez életben nagy kezevesen válunk meg, juthassunk te elődbe, ama' soha szomorú időt nem érkedveffen cillámló nyári napra, a' holott ismét megh-zöldülven és mint az Aáron veszfizeje megvirágozván, b, öröké való nemes és édesseges gyümölcsöket teremthesünk, a' mi Urunk Jesus Christusnak általa. * Amen,

a Numer. c. 20. v. 11.

b ibid. c. 21. v. 5. d

M 2

Deut.

Deut. c. 3. *ŷ.* 26. e Deut. c.
1. *ŷ.* 31. f Num. c. 14. *ŷ.*
19. 20. g c. 21. *ŷ.* 9. b c.
16. *ŷ.* 47. i c. 6. *ŷ.* 24. k
cap. 11. vers. 23. l cap. 17.
vers. 8.

V I.

A' Moyfes ötödik
Könyvéből.

1. Hálaadás, az atyai
meglátogatására.
2. Dicsőret a' Christusban
nékünk adatott Isteni kegye-
lemérti.

Ke-

KEgyelmes Istenünk, a'
mi Urunk Jesus Chri-
stusunkban szerelmes At-
tyánk, noha te minket su-
lyos ostoroddal látogattál
ugyan meg, és keresztet
vetettél mi reánk; mi
mind. azon-által hála adaf-
sal magasztallyuk a' te drá-
galatos nevedet, sziveink-
nek belső indulattyából:
hogy te minket ugyan még
is csak atyai képpen, és
emberi erőnknek el-tzen-
vedhető volta szerint láto-
gata; nem akképpen mint
Core, Dathan és Abiront,
látogattad, kiket igaz itéle-
ted

M 3

ted

tedből a föld el-nyele, és elevenen az pokólrá szállának. *a*, Jól ismérjük, hogy nem a végre sanyargatzen bennünket, hogy elveszess, hanem hogy meg-alázz, és nyilván legyen mindenek előtt, hogy mi vagyon a mi sziveinkben. *b*, Vagyon mi nekünk-is, ó hűséges Attyánk, olly vigasztaló reménségünk te beüed, hogy te a mi sanyarusággal tellyes faradságos utainkat, attyai szánakozással meg-elégled, és hogy te mive-lünk léfzsz, és maradsz mindaddiglan, a' mig min-
ket

ket a' mi te töled meg-igértetett hazánkba, amaz örök életnek igaz vezére, a' mi Urunk Jesus Christus által be-vezérelszsz. Annakaért nagy örömmel és sziveinknek belső szerelmébül énekellyük. (még az mi nyomoruságinknak közöpete-istégedet ditlér-vén,) a' Moylesnek ama' hálaadással tellyes nemes éneket: Bóldog vagy Izra-él, kitsoda ollyan nép mint te? melly áldot nép vagy te! ki az Uról idvőséget nyertél, ki a' te ségedel-mednek paifa, ki a' te di-

csőségednek fegyvere: cő
néki legyen dicsőret, tisz-
telség, és dicsőffség, mo-
stantól fogva mind örökké.
* Amen.

a Num. c. 16. *ŷ.* 32. b,
Deut. c. 8. *ŷ.* 2. c c. 33 *ŷ.* 29.

VII.

A' Josuæ Köny-
véből.

1. Panaszolkodás a' nyo-
morúságoknak teljes mérté-
ke felel.

2. Könyörgés: a' nyomo-
ruságonak el-fordításáért
és az Ur Christu által a'

men.

mennyei Jerusálembé való
bé-vezéreltetésért.

MI mennyei Attyánk,
Moh Ur Isten: ki árad-
tanak a' mi nyomorusá-
ginknak nag' zugással hany-
kodo habjai a' Jordánnak
minden partjai felet. a,
Ugyan-istulajdonságod ez
te néked, hogy minék elöt-
te a' te választott fiaidnak
meg akarod segede-medet
mutatni, annak elötte aka-
rod hogy mindenféle nya-
valyákkal és keresztekkel
annyira meg-terheltelle-
nek, hogy azok ő rólok

M5 ugyan

ugyan lefolyni láttassanak.
 Így vagyon a' mi állapa-
 tunk-is. De oh Uram,
 kérünk tégedet, hogy a' te
 kegyéséged szerént eze-
 ket a' mi nyomorúságink-
 nak ár vizeit apaszszad el,
 és mi rólunk tellyesleggel
 fordíts-el; hogy ílmét szá-
 raz helye áhassunk és meg
 nyugoghassunk. A' Josué
 hadnagy az ő könyörgé-
 sével a' sebefenyjárom Napot
 az égen meg-állattá. **6.** Oh
 Uram Jéhus, te, ki az igaz-
 ságnak öröké való Napja,
 és az Isteni méltóságnak
 ragyogó fénye vagy, ály
 meg

meg a' mi könyörgésün-
 kre, és maradj meg mi
 nálung, mert immár Nap
 enyészetkor vagyon: ne
 hadgy el minket, hogy el
 ne hadgyunk mi-istégedet,
 e, ne távozzal el mi tőlünk,
 hogy el ne távozzunk mi-
 is te tőled. De kivált kép-
 pen midőne' mi földi Jeri-
 chónk falainak állásí le kez-
 denek szakadozni, a, és ez
 életből ki akarunk költöz-
 ni, az mint hogy ki költö-
 zik ez egész világ: enged-
 gyed, hogy mi akkor-is
 amaz piros mérték finor
 mellett igazodhassunk te

hozzá, *e*, melly a' te szent véreddel festetet meg, a' miképpen hogy minden te hiveid te fiaid; ugyan ezent köve-ik. Add meg mi nekünk amaz jó földet, minden te választot fiaiddal egygyütt, az melynek ízerzésében mi nem munkálkodtunk, és a' várost, mellyet nem mi építettünk, és tulajdon szolgálatunkkal nem érdemlettünk, *f*, tudni illik, amaz mennyei Jerusálemet, a' holott mi nem földi, és rothadandó eledelokkal élünk, hanem amaz igaz mennyei ke-

nyér.

nyérrel, és titkos mannával, és örökké meg-elégszünk, *g*, az holott e' gonosz világnak mindennemű boszszuság tételi és gyalazási, mi rólunk elfordítanak. Ezt cselekedgyed, a' te igaz ígéréted ízerint, oh igazságnak Istene! mert a' te beszédedből, mellyet egy ízer meg-mondottál, semmi el nem esik. *b*, Te néked annak okáért, a' te Fiaddal, és Szent Lelkeddal, egy örök Istennek legyen dicsőret, tisztesség, áldás, mostantúl fogva, mind örökké, Amen.

M 7

Jo

a Josuæ c. 3. v. 15. b c.
 10. v. 13. c c. 1. v. 5. d c.
 6. v. 20. e c. 2. v. 21. f c.
 2. 4. v. 13. g c. 5. v. 11. b
 c. 21. v. 45.

VIII.

A' Birák Könyvéből.

Könyörgés a' nyavalyák
 és nyomorúságoknak az Ur
 Christus által való el fordí-
 tásáért, úgy mint ki a' békes-
 ségnek Oltára és amaz meg-
 újjjító igaz égi harmatnak
 az az, a' Szent Lélek aján-
 dékinak nagy bővség gel kis-
 származó eső ereje.

O min.

O Mindenható Isten, ki
 egyedül vagy minde-
 nek felett könyörületes, és
 nem gyönyörködöl az
 embereknek halálokbán, a'
 nem vagyunk mi fák vagy
 kövek, hanem, eleven, de
 igen erőtelen természetű-
 ek, és hajlandólag szívűek
 vagyunk: minek okáért a'
 mi súlyos nyomorulágink-
 nak terhe alatt, kényszerite-
 tünk sziveinkben ottan ot-
 tan megindulni, és a' mi
 sziveinknek belső zokogá-
 sít keservesen sirankozó
 szavainkkal ki fakasztani.
 b) Indully meg annak ká-

est,

ért, kérünk tégedet, és fordulj könyörületességgel mi hozzánk, s' szállyon meg a' te haragod a' mi nyomoruságinkért, mint régenten meg-szállot az Izraëliták nyomoruságaért, midőn a' magok vétkeit meg-ismérvén, a' megszabadításért te hozzád kiáltottanak. *c*, Ezt a' te kegyelmedet pedig ohajtyuk, ama' békeiségnek oltáraért, a' mely mind e' mai napig romlás nélkül fenn áll, az az, a' te szerelmednek Fiaért az Ur Jesus Christusért, a' ki egyedül szerzet mi né-

nékünk békeiséget. *d*, Oh el-fogyhatatlan ajandékú, s' minden nyavalyás fiadon kegyesen szánakózó Istenünk és Attyánk, te nedvesítetted meg éjjel égi harmattal, a' te kedves szolgádnak a' Gedeonnak szerűjére, le tétetett kisdéd fűrt gyapjacskát, (a' te ő neki tett igéretednek, és az ő hitinek is meg-erősítésére,) annyira hogy midőn reggel a' gyapjat meg-szorítana, egy tellyes csészé-harmatot facsara ki a' gyapjuból: *e*, te nedvesíts meg a' mi lelkeinket is, amaz igaz

igaz mennyei harmatnak
 a' Szent Léleknek örömet
 nevelő csepegésivel, hogy
 mi is az mennyei jókra
 ohajtozó szent indulatokat
 tellyes mértékkel facsar-
 hassunk ki a' mi sziveink-
 ből. Ez ezt a' te mennyei
 harmatodnak erejét ne-
 hadd ugy eltávozni mitő-
 lünk, mint Sámfontúl el-
 tavozék az ő ereje. *f.*
 Cselekedgyed ezt mi ve-
 lünk ingyen való jó ked-
 vedből, és a' te Fiadhoz
 köttetett meg moshatatlan
 szerelméből, a' ki te veled,
 és az Szent Lélekkel, egy
 örök-

örökkén való Isten. * A'
 kivel mitőlünk is, és min-
 den teremtet állatidtól ö-
 rökké áldafsál. Amen.

a Judic. c. 13. *Ÿ.* 23. *b*
 c. 2. *Ÿ.* 4. *c* c. 10. *Ÿ.* 15.
 16. *d* Eph. 2. *Ÿ.* 15. *e* Judic.
 c. 6. *Ÿ.* 38. *f*, c. 16. *Ÿ.* 19.

IX.

A' Ruth Könyvéből.

1. Panaszolkodás az I-
 stennek kemény látogatá-
 sán.
2. A' nyomoruságok kő-
 zepin, igaz hitből, és erős
 bi-

bizodalomból származott
vigasztalás; melly fundálta-
tik amaz igaz Dávidon, az
Ur Christuson.

OH Uram mindenható
Isten, a' te kezed felet-
te igen meg-vert minket:
a, mi tovább immár Naom-
inak, az az, szépeknek
nem kívánunk nevezetni:
hanem inkább Maráhnak,
az az, keserűségeknek:
mert a' te mindenható vol-
tod igen nagy keserűség-
gel illetett minket. *b*, Gaz-
dagok voltunk, midőn ki-
mentünk, de űressen teré-
tél vilzsa. *c*,

Mind

Mind az által, minek u-
tánna immár mi egyfzer te
hozzád tértünk, és a' te,
szárnyaid alatt, fűi alaza-
tosággal óltalmat kere-
stünk volna: akkor a' mi
sziveinkbe így kezdtük
magunkat vigasztalni: a'
mi jutalmunk bővséggel
meg-adatik mi nekünk;
és ez a' látogatás, nem e-
gyéb atyai látogatásnál,
ugymint kinek keze mi-
rajtunk ki terjedett, mert
ez amaz el-fogyhatatlan-
áldásokkal bővelkedő sze-
relmes kéz, a' ki el nem-
veszt minket, hanem in-
kabb

kább a' mi utóllo szükse-
ginkben, mellettünk léfzen,
és óltalma alá vészzen. Es,
hogy térhetnénk mi a' mi
hazainkhoz tellyeséggel
űrefen onnet visszfa, a' ho-
lott te ő nagy Isten, mi
mellettünk vagy és maratz,
holott te nem szoktad a' te
segedelmedet óhajto, szü-
köldödő, nyavalyás em-
bert, te magadtúl éhel hal-
va s' fogyatkozva visszfa
téríteni? ekképpen gaz-
dagitodtad meg bőséges
áldomásoddal, amaz te,
szegény szolgálodat a' Ruth
aszizonyt, és őtet az ő na-
pá-

pával egygyött lelki testi
mérték nélkül való jókal,
és örömmel bé töltödted.
A' Naomitól el-vetted az
ő szerelmes férjét, az ő két
fiaival egygyött, melly cse-
lekedeted ő néki kemény
meglátogatás gyanánt volt
ugyan, de azonban te ő
néki azoknál kedvesb ál-
domásodat nyujtád, mert
Obedet a' Dávid öreg at-
tyát születted nékie, mel-
lyet ő ölébe szoritván daj-
kájává lön, és az ő szom-
széd aszszonybaráti, kivánt
örvendezéssel áldgyák vala
őtet, így szólván néki:
jobb

jobb ez tenéked hogy nem
 mint hét fiád. *d.* O nagy
 Isten! mi lehet jobb és id-
 vősegeesebb a' Dávid Fiá-
 nál a' Christusnál? Kérünk
 tégedet engedgyed ötet
 minékünk a' mi lelki öle-
 inkbe szoritanunk, az az,
 a' mi sziveinkbe hordoz-
 nunk, és szüntelenül apol-
 gatnunk; e' minékünk fok-
 kal kedvessebb és idvősé-
 gesebb lészzen, hogy nem
 akár melly buzgó indulatú
 aszszonyi állatnak az ő ked-
 vesférje és szerelmes mag-
 zati, sőt mind azoknál-is
 szerelmezesbb lészzen, vala-
 mi

mi ez egész világon szép-
 segenek, dicsőségnek, nagy
 méltoságnak és drágalatos-
 nak ítéltetik és látatik. *
 A' te drágalatos Nevednek
 adassék azért méltóságos
 dicsőség, mind örökké.
 Amen.

a Ruth c. 1. §. 13. *b* §.
 20. *c* §. 21. *d* c. 4. §. 17.

X.

A' Samuel első Köny-
 véből.

1. Dicsireti az Istennek
 az ő mindenkori hozzánk

N

mm-

mutatott hűséges jó tetteim-
nyéért.

2. Könyörgés az Istennek
jövendőbéli segedelmiért. *us.*

Seregeknek Ura, ki űlsz
a' Cherubimokon, *a,* te
még eddiglen mindenko-
ron hűséges segedelmeddel
vóltal jelen mi mellettünk,
b, és minden mi balunkban
és hartzunkban, *a'* te ke-
gyelmed által, védelmeztél
bennünket. Mert *a'* had
egyedül néd, és nem *a'* mi-
énk, *a'* nákaokaért nem fegy-
ver avagy dárda által szok-
tal te meg-tartani. *c,* Es
vala-

válamennyiszert még mi *a'*
mi meg-kefereedett szive-
inknek buzgoságit amaz
Elkana feleségivel *a'* szo-
morú Anna a' izomnyal te
elődbe ki öntöttük, *d,* te
minket mint gazdag, jól
tevő, kegyes atya foha ü-
ressen és izomoruan *a'* te
tekenteted elől el nem bo-
csátottál, hanem inkább
mind annyiszor ugy betöl-
tötél minket, *a'* te örömed-
del, mint ha ugyan test sze-
rint beszéléttél volna mi
velünk. Minek okaért *a'*
Samuel Prophétával kö-
oizlopot állatunk fel tené-

ked, *e.* az az, hitbéli emle-
 kezetet éstiszta szivbéli in-
 dularból származott hálá-
 adást; és a' szent Anna asz-
 szonnyal ezt mondjuk :
 Őrül az én szivem az Ur-
 ban : az én szájam meg-
 nyilatkozott az én ellenté-
 gem ellen : mert én örven-
 dek a' te szabadításodban :
f. nintsen senki olyan szent
 mint az Ur, sőt nincsen
 senki te kivőled ; és nin-
 csen senki olyan erős mint
 az mi Istenünk, *g.* ő meg-
 ől és ismét meg-elevenít :
 a' pokolig alá vét és ismét
 fel-hoz. *h.* Szegénnyé té-
 szem

szem és meg-gazdagít, meg-
 aláz és fel-magasztal. Oh
 Uram Jesus Dávidnak fia !
 mi nekünk kegyelmes
 meg-tartónk, hűségés fő-
 Papunk, ály mellénk né-
 künk segedelmünkre, és
 erőssíts meg a' mi karjain-
 kat, a' mi Urunkban Iste-
 nünkben, *i.* és ne szűnnyél
 meg a' mi érettünk való
 esedezésben, hogy a' mi
 gyenge hitünk te benned
 meg ne szűnnyék, hanem
 inkább a' mi lelkeink le-
 gyenek az előknek kévéjé-
 bé köttetve a' mi Urunk és
 Istenünknek mennyei csü-
 ré.

rében: hogy mi ekképpen
el-végre a' te királyi orzá-
godban, a' mi szerelmes
atyánk fiait te melletted és
környületed láthatjuk, és
a' te felséges voltodat, vég-
nélkül szemlélhetjük. * Te
néked az Atyával és a' Sz.
Lélekkel legyen dicsőre-
sítés, tisztesség és dicsősegh,
mind örökké, Amen.

a 1. Samuel c. 4. v. 4. b
c. 7. v. 12. c 17. v. 47. d c.
I. v. 15. c c. 7. v. 12. f c. 2.
v. 1. g v. 2. b v. 6. i c. 30.
v. 6.

XI.

XI.

A' Samuel második
Könyvéből.

1. Hálá-adás az Isten-
nek ki-mondhatatlan jó-té-
ményéért.

2. Vallás-tétel az Isten-
nek atyai meg-fenyézéséről.

3. Könyörgés a' sanyar-
gatásnak meg-szüneteléséért,
és e' mi világi életünknek
hidvössleges végéért.

A' Edott Isten, te mi hoz-
zánk a' mi életünknek
minden napjaiban sok és
nagy jó téteményidet mu-

N₄

tattad : és hogy ha még ezek a' te jó teteményid mi nekünk keveseknek láttatnak, te, mint gazdag és kegyes Atya, ezt s' ezt még hozzá adod. *a.* Mi is annak-okaért mind ezekért a' mi sziveinknek belső fundamentomábul áldunk tégedet : mert midőn mi tégedet kértünk, hogy te minket e' világon megfenyétenél emberi vészszóval, *b.* e' végre, hogy mi e' goncz világgal el ne kárhoznánk, hanem inkább az örök életre megtartatnánk, akkor is a' mi kíván-

ságunkat te minékünk bétöltötted, és megfanyargattál ugyan bennünket, de meg-vallyuk mind azáltal, hogy ez a' fanyargatás csak szintén emberi vészszó és atyai fenyték lett: úgy mint ki a' végre aláztál meg, hogy ísmét felmagasztalnál, és a' te általmadnak páisát adnád minékünk. *c.* Hogy ha azért mostan te néked atyai tetzéd engedgy mi nekünk kedvet találjunk te előtted, segélly és elevenits fel ísmét bennünket: ha pedig te azt mondod : Nem kel-

lesz énnekem, im hol va-
gyunk mi te fiad, cseleked-
gyelugyvelünk a' mint né-
ked tettik. *d.* De kivalt-
képpen oh Uram! midőn
a' fenjétek és a' sanyaruság
mi rajtunk igen meg-ne-
velkedik, akkoron; mond-
gyad ezt a' te öldökle An-
gyalodnak: Elég immár;
hadd el *e.* és midőn e' mi
jelen való életünknek ideje
elmulik, és a' mi napjaink-
nak számi bé tellyesednek
hogy a' mi atyáinkkal e-
gyütt el aludgyunk, *f.* ak-
kor is engedgy mi nekünk,
ó hűséges Istenünk, boldog
ki

ki mulást, a' Messiasért, a'
Jákob Istenének kedvejért,
a' ki felől mi a' mi szive-
inkben mi magunkal el hi-
tettük, hogy ő ama' Jesus
az Istennek és Mariának
tökölletes Fia, ama' Beth-
lehemben szü'ettetett igaz
Emmanuel, a' ki meg-holt
a' mi bűneinkert, és ismét
fel támadott a' mi igazu-
lásunkert, a' kiből mi élünk
és halunk, és a' kihez hi-
tünknek e'csere által min-
denkoron ragaszkodunk,
mint Davidhoz ragaszkod-
tanak a' Judának fiai. *g.*
Ennek az igaz Messiasnak

te veled és a' Sz. Lélekkel
egygyütt mondassék dicsi-
ret, tisztesség és dicsőség
mind örökké, Amen.

a 2. Sam. c. 12. v. 8. b
c. 7. v. 14. c c. 22. v. 36.
dc. 15. v. 26. ec. 24. v. 16.
fc. 7. v. 12. gc. 20. v. 20.

XII.

A' Királyok első Köny-
véből.

A' mi könyörgésinkben
való meg-halgatásunkért, és
a' mi nyomoruságinkban a'
Szent Léleknek velünk ma-
radásáért.

Min.

Mindenható igaz Isten,
mi azt jól tudgyuk és
el-hittük, hogy eleitől fog-
va a' te meg-mondott be-
szédid szerint, minden mi
nyomoruságink, valamel-
lyeket e' siralomnak vől-
gyében ottan ottan reánk
bocsátasz, mi nekünk nem
gonoszunkra, hanem ö-
rökké való javunkra és id-
vőségünkre szolgálnak.
Mert világ kezdetitől fog-
va minden te jó beszédid
közzül, csak egy is héába
valóvá nem lett, valami te
meg-mondottál: a, és
mindenekkel az ősidejek-

N 7

ben

ben igazán cselekedtél.
 Melyre nézve mi-is nem-
 szününk meg-tégedet se-
 gítsegül hívni, és hozzá-
 kiáltani minekokaért, ó mi
 Urunk Istenünk, tekints a'
 te szolgaidnak imádságok-
 ra, b, és a' mi éjjeli nappali
 obajtásinkat, bocsásd a' te
 kegyelmességednek tekén-
 teti eleibe: és hogy ha im-
 már minket egyszer a' te
 ki mondhatatlan könyö-
 rületességedből a' Szent
 Léleknek lakó Templomi-
 vátettel és szenteltél, ké-
 rünk alázatosan tégedet,
 hogy a' te szived lakozzék

min,

mindenkoron e' körül és
 ebben a' te Templomod-
 ban, és adgy mi nekünk
 még olly időt egyszer ér-
 nünk e' mi meg epeiztő s
 forró hévsegünk, és sok
 nyomorúságinknak tüze
 után, a' melyben mi valami
 pihenést és csendeséget ta-
 lálhassunk, és a' te Szent
 Léleknek hathatósan el-
 lezgető szellőjével meg-
 eleveníttesünk és újítsa-
 sunk; * ugy legyen, A-
 men. Mondgya ezra' mi
 Urunk Istenünk-is ekkép-
 pen; kinek ditsőség a' ma-
 gasságban mind örökké
 Amen.

a I. Reg. 8. v. 56. b c. 8.
v. 29.

XIII.

A' Királyok második
Könyvéből,

1. *A' bűnöknök meg-
vallása.*
2. *Panaszolkodás a' bün-
tetés felött.*
3. *Könyörgés a' büntetés-
nek elfordításáért és éle-
tünknek idvösséges végéjért.*

O H' Uram mi Istenünk,
hatalmas és kegyel-
mes! mi felette igen meg-
utá-

utálásba estünk; meg-gya-
lázattunk; és olljanokká
tétettettünk; mint a' meg-
csépeltetett könnyű poly-
va, a' szegyenllyük és által-
lyuk a' mi szemeinket te
előbenneg csak fel emel-
ni is: mert a' mi álmokfá-
gink fellyül haladták a' mi
fejünk felett, és a' mi vét-
keink mind az éigig nevel-
kedtének. *b* Ennek oka-
ért te igazán lanyargatiz
bennünket; és a' mi belső
részeinknek meg-gyogyit-
hatatlan sérelmével; mélt-
tán ereztetted a' te bünte-
tő ostorodat, mi reánk: c,

de mi nem tudunk hozzá
 lenni, hanem ugyan meg-
 is csak te reád néznek a' mi
 szemünk. *d.* Kérünk an-
 nak okaért tégedet, ó mi
 Istenünk, nagy Isten, erős
 és rettenetes Isten, ki meg-
 őrized a' te fogadásodat, és
 irgalmasságodat. *e.* Hásson
 fel a' mi könyörgésünk te
 hozzád, a' te szentleges la-
 kó helyedbe, *f.* és ne láttal-
 sék te előtted kicsiny do-
 lognak *e'* nyomoruságh,
 mely minket környül vett:
 mert te igaz vagy minde-
 nekben, valamellyek mi
 rajtunk estenek, és remin-

de-

deneket igazán tselekedtél.
 mi pedig hamissan csele-
 kedtünk. *g.* De kérünk
 tégedet kedvezz mi né-
 künk, a' te kegyelmességed.
 nek nagy volta szerint, *b,*
 és engedgyed azt a' kedvel-
 seget mi nekünk te előtted
 találunk, mellyet az aláza-
 tos Esther afizony talált,
 az Assverus Király előtt, *i.*
 hogy mi nekünk a' mi vi-
 lágoságunk, vigasztalásunk
 örömről és tisztességünk
 ísmét helyére álljon. *k.*
 hogy mi ama' nagy napo-
 mellyről te örökidőknél
 előtted, egyedül való bé-

cselekedeből és tanításodból
 szóllottál, az örök életnek
 helyére, amaz áldásnak i-
 gaz völgyében egyebe-
 gyülhessünk, és a' te dicső-
 féges nevedet mind örök-
 ké-áldhassuk. *l.* Ezeknek
 előtte pedig, midőn mi e'
 mi világi életünknek vé-
 gét érjük; takarics minket
 a' mi atyáinkhoz, a' mi ko-
 porfóinkba békeféleggel,
 hogy a' mi szemeink ne
 látsák ama' veszedelmet, a'
 melly fog következni e'
 földnek lakóira. *m.* Ezt
 cselekedgyed mi velünk, a'
 te szerelmes Fiadnak, az

Ur

Ur Jesus Christusnak érde-
 me, és a' Szent Léleknek
 bennünk munkálkodása-
 által. * Amen.

a 2. Reg. c. 13. *f.* 7. *b*
 Esdr. c. 9. v. 6. *c* 2. Chron.
 c. 24. v. 25. *d* 2. Chron. c.
 20. v. 12. *e* Nehem. c. 9. v.
 32. *f* 2. Chron. 30. v. 27. *g*
 Nehem. c. 9. v. 33. *b* Ne-
 hem, 13. v. 22. *i* Esther c. 2.
 v. 17. *k* Esther c. 8. v. 16.
l 2. Chronic. 20. v. 26. *m*
 2. Chvon. 34. v. 28.

XIV.

XIV.

A' Job Könyvéből.

Nebéz betegségben lévő embernek könyörgések.

OH Uram erős Isten, te engemet igen erős hartzra és viadalra vezetted, el annyira, hogy az én testemet fogaimmal kényszerítterem szaggatni. *a.* Az én béleim ugyan megforranak, úgy annyira, hogy nem nyughatnak. *b.* Az én életem napjainak nyomogatási el buriottanak engemet; az én ágyas há-

zam-

zambá engemet fájdalommal feddettél meg, és az én csontaimnak fokságát erős fájdalommal büntetted meg: úgy annyira hogy az én életem az ételtől kiszorodgyék, és az én lelkem a' kedves étet-is megutállya. Az én testem, az éni szemem láttára úgy elszáradott, hogy az én csontaim mellyek nem láttatnak vala, ki ülnek. *c.* Várom én a' halált, és nem jó. el, és szorgalmatosbban keresem ötet, hogy nem mint az el rejtett kincset. Nagy örömmel örvendeznék, hogy

ha

ha a' koporsóra telálhat-
 nek és tovább nem kellene
 élnem. *d.* Vajha valaki
 azt művelhetné, hogy az
 Isten az én kivánságomat
 meg-adná. Es akarná az
 Isten, hogy valaki az ő kar-
 ját ki terjesztené, és enge-
 met meg-ölné. *e.* Akkor
 lenne énnékem vigasztalá-
 som; és ugyan kívánnék-is
 ezért könyörögni az én
 nagy betegségemben; hogy
 énnékem tellyeséggel sem-
 mit ne kedvezne. Vályyon
 s' mi csoda az Ember hogy
 őtet illy nagynak böcsül-
 lőd, és a' te szivedet ő reá
 veted?

veted? *f?* Vályyon s' az én
 erőflegem halánlatos e' a'
 könek az ő erőflegéhez?
 avagy az éntestem olyan-é
 mint az atzél? *g?* De mit
 cselekedhetem te kivőlet-
 ted? te Uram hoszfizabb
 vagy a' földnél, és szélesbb
 a' tengernél; ha te azokat
 egészen fel-fordítanád-is,
 avagy egygyiket a' másikra
 vetnéd-is, ki csoda álhatna
 a' te akaratod ellen? *b.* A'
 jót az Istentől el-vettem, s'
 hát e' nyomoruságot nem
 szenvedném-é el? *i.* Igaz
 vagy te, és ottan meg-látod
 midőn mi vétkezünk

nem akarok én te veled
 perleni, mert ezer beszédid
 közzül is egyre meg nem
 felelhetek: *k*: úgy mint ki-
 nek szemei előtt, még az
 Angyalok is nem rökélle-
 tes tiszták: *l*: és midőn te
 az Embert ottan ottan ér-
 deme szerint meg büntet-
 ted is, még akkor is a' te
 büntető oltorodban, min-
 denkor több marád hátra,
m. De oh Uram, hiszem te
 ajándekoztál meg engem
 étellel, és irgalomsággal,
 és a' te meg-látogatásod
 tartotta meg az én lelke-
 met; *n*; te látod az én utai-
 mat,

mat, éste próbáltz meg en-
 gemet, hogy én ollyanná
 légyek mint a' meg-tisztult
 arany. *o*. Es noha ezeket a'
 te szivedben el-rejtetted,
 mind az által tudom, hogy
 mind ezekről meg-eme-
 kezel. *p*. Minek okaért
 szintén azt cselekedgyed
 én velem, oh Uram, vala-
 mi te néked tesz, mert
 jól tudom én azt, hogy a' ki
 te előtted magát meg-aláz-
 za, te azt fel-magaltatod,
 és a' ki az ő szemeit le-füg-
 geszti, fel-emeled. Te vagy
 az, a' ki a' betegféggel meg-
 látogat, és te vagy a' ki se-

Is kötözgetsz: te vagy az,
 a' ki meg-sebesíteszsz, és te
 vagy az, a' kinek kezei
 meg-isgyogyítanak. *g.* Bá-
 toríts-meg engemet az én
 hat izben egy más után el-
 vívelt nyavalyámbúl, és ha
 ezt cselekedsz, a' heredik-
 nekreámjövetelemben, sem-
 mi Izerentsétlenségem,
 nem történik mind addig-
 is, a' mig az én életemnek
 vettett utolsó határt el
 nem érem, mellyet lenki
 által nem hághat; *r;* és a'
 mig amaz útra nem jután-
 dok, mellyről lenki vízfza
 nem tér. *f.* Akkoron pedig
 te,

te, oh én kegyelmes Meg-
 váltóm, ki öröktül fogva
 élsz mind örökké, ebreszsz
 fel engemet, a' földnek po-
 rábúl, ugyan ezen én te-
 stemnek meg-újulásával;
 s' szabadíts ki engemet
 ez én nyavalyáimnak fog-
 ságából, és engedgyed én-
 nekem a' te ortzádat örök-
 ké való örömmel látnom.
 Te néked adassék a' dicsi-
 ret, tisztelég és dicsőleg,
 mind örökké. Amen.

a Jobi c. 13. *γ.* 14. *b* c.
 30. *γ.* 27. *c* c. 33. *γ.* 19.
 20. 21. *d* c. 3. v. 21. 22. *c.*

7. X. 16. c. 6. X. 8. 9 10.
 fc. 7. v. 17. gc. 6. X. 12. b
 c. 11. v. 9. 10. i. c. 2. v. 10.
 kc. 9. v. 3. lc. 15. v. 15. m
 c. 23. v. 14. nc. 10. v. 12.
 oc. 23 v. 10. pc. 10. v. 3.
 qc. 5. v. 18. rc. 14. v. 5. f
 c. 16. v. 22. tc. 19. v. 25. 26.

XV.

A' David Soltáribúl.

1. Vallás tétel a' ölnvöle
2. Panaszokodás a' meg
 baragut Istennek kemény
 büntetésén.
3. Könyörgés a' kegye-
 lem

lemért, melly fundáltatik,
 az Istennek sokszor testigé-
 vetés.

Mindenható kegyelmes
 Isten, a' mi Urunk Je-
 sus Christusnak egyedül és
 öröktül fogva való dicső-
 seges Sz. Attya: kérünk té-
 gedet, ne perelley a' te szol-
 gaidal, mert egy igaz sem
 találtazik te előted, az élők
 közzül, a, és ha a' te az
 igazlagnak mérő serpenyő
 jébe vétend tisz beünket,
 a' semminél is minnyájan
 alább valóknak találisz be-
 ünket. b. Ne fedgy-meg

hát minket a' te búfulásoda-
ban, és ne ostorozz minket
a' te haragodban, mert
nincsen ép ség a' mi testünk-
ben a' te haragod miatt: és
nincsen békeség a' mi
csontainkban, a' mi bűneink
miatt. Mert a' mi hamis-
ságink el bűritották a' mi
fejeinket, és mint egy ne-
hez tereh reánk nehezülte-
nek erők felett. *c.*

Mi csak a' nyomorúsá-
gokra készítettünk, és a'
mi sérelmünk mindenkor
mi előttünk vagyunk. *d.*
Nehéz életet mutattál mi-
nekünk, itattál minket ret-

tegésnek borával. *e.* Mi
meg nemültünk, és vesztet-
halgatókká lettünk, meg a'
jót is csak el-halgattuk.
f. A' mi nyomorúságinkat,
kenyér gyanánt eszük. *g.*
A' mi hamiságunknak ki-
mondhatatlan bűntelési
környül-fogtanak minket,
és a' mi álnokságunk többek
a' mi fejeinken lévő haj-
szalagnál. *h.* A' mi keferü-
ségünknek vizei szinten,
lelkünkig értenek, *i.* és
immár szinten fáradiig sir-
tunk, el-annyira, hogy si-
ralmunk miatt a' mi szí-
vünk el-fogyott, a' mi szí-
vünk el-fogyott, a' mi szí-
vünk el-fogyott.

möldökinket meg-tartoz-
tattad egész nap-estig, meg
háborodtunk annyira, hogy
továb nem szólhatunk. *k.*
Le nyomattatott mind a'
poriglan a' mi lelkünk a'
földhöz ragadott a' mi ha-
funk: *l.* és az mi életünk a'
koporsóhoz közelített: a'
te haragod mi reánk szál-
lott, és minden te habjaid-
dal nyomorgat minket: a'
mi bé rekesztettünk annyira,
hogy meg nem szabado-
dulhattunk. *m.* és a' mi ita-
linkat könny hullatással e-
legyittyük. Oh Uram! te
emelte volt fel minket, és

te

te ütöttél mostan a' föld-
höz is. *n.* A' mi ellenségink
el-jőnek mi nekünk látog-
gatásunkra, de szivekben
semmit rajtunk nem szá-
nakoznak, hanem inkább
környülettünk olly dologot
vadásznak, a' mellyel mi
rólunk mások előtt károm-
kodhassanak, és ha ki men-
nek tőlünk, mindenütt azt
beszélik. *o.*

Mind ezek Uram noha
rajtunk megh-löttek,
mind-az által nem feled-
keztünk el te rólad, sem-
meg nem izegtük a' te fri-
gyedet. Nem szakadott el

O 6

te

te töled a' mi szívünk, sem
a' mi lábunk ki nem tért a'
te ösvényedről. Ha hol
pedig el-felvetkeztünk vol-
na a' mi Istenünkek névé-
ről, és fel emeltük volna
kezeinket idegen Istenek-
hez : ezt az Isten meg-ta-
lálhatta volna.

Innét ismérd Uram te
a' mi sziveinknek titkait!
Miért rejted el-hát a' te or-
tázadat, és miért felelkezel
el a' mi nyavalyainkról? p.
El-jött Uram az idő, hogy
te könyörülly mi rajtunk,
és az óra-is jelen, vagon.
94

Avagy

Avagy mind örökké el-
akaroz-e minket vetni?
Avagy nem akard-e im-
már több jó akaratodat mu-
tatni? Avagy el-fogyot-e
mindenestül fogva a' te ke-
gyelmességed? Avagy meg-
szűnnek-e a' te nemzetfeg-
ről nemzetfögre tett igére-
ted? Avagy elfelekezett-e
az Isten az ő kegyelmessé-
gérül? Avagy az ő harag-
jában meg vonhatna-e ir-
galmasságit? Imé Uram a'
látod a' mi nyavalyáinkat,
nagyok ugyan ezek, de eze-
ket el-változtathatod te
magófságos Isten a' te jobb

97

kezeddél. Annak-okaért
 meg-emelekezünk mi a' te
 eleidről fogva való csudála-
 tos dolgaidról; sőt ugyan
 gondolkodunk is minden
 cselekedetiedről, és a' te
 eleidről fogva ki jelen-
 tet hatalmanságodról ek-
 képpen szólunk. *r.* Na-
 gyok az Urnak cselekedeti,
 nyilván valók mind azok-
 nál, valakik abban győ-
 nyörködnek. *s.* Ő szóllott,
 él lett a' föld, ő parancsolt,
 és elő allott a' föld. *t.* Melly
 igen bővleges a' te jó vol-
 tod, mellyet el-rejtettél a'
 réged felőknek! és mellyet
 meg-

meg-adtál azoknak, kik te
 benned biznak az emberek-
 nek fiai előtt. El-rejted
 azokat a' te orzádnak rej-
 tekében mindeneknek ke-
 velysege előtt, el-rejted ő-
 ket a' te ostorodban, a' há-
 borgó nyelvekelőtt. *u.*

A' te irgalmanságod az
 égiglen vagyon, és a' te
 igaz mondasod a' felyhő-
 kigér. Melly igen bőcsül-
 letes a' te irgalmanságod!
 annak-okaért az emberek-
 nek fiai biznak a' te szár-
 nyaidnak arnyekában. *x.*
 Te halgatod-meg a' ízegé-
 nyeknek kivánságokat. *y.*
 meg-

meg erősítéd az én sziveket, és fűleiddel reájok figyelmezel. *γ.*

Halgasd meg tehát a mi szavainkat is Uram, és könyörülly mi rajtunk, midőntehozzád kiáltunk: mert te felőled mondgya ezt a mi lelkünk. Keressetek meg az én országát; a te orzadat keressük Uram, ne rejts el a te orzadat mi előttünk, és ne vesd el haragodban a te szolgádat te tőled: *z.* mert te vagy a mi óltalmunk és erősségünk, és igen alkalmas segítségünk a mi nyomoru-

ru-

ságinkbá. *A.* Ne hadgy el minket, és ne bocsáts ki a te kezédből, ó mi idvős segünknek Istene! A mi Atyáink és Anyáink elhadnak minket de te Uram végy hozzád bennünket. *B.* Uram emlékezzél meg mi rólunk, és minden mi nyomoruságinkról ama Dávid Fiának érdeméjért. *C.* Oh Uram kérünk tarts meg! Kérünk Uram, adgy jó előmenetelt most! *D.* Rakjad a te tömlődbe a mi köny-hullatásinkat, és emlékezzél meg azoknak számokról. *E.* Bocsátsd a mi

a mi

a' mi könyörgésünket mi
 hozzánk örvendetes vá-
 laszsal, és hitefd. el mi ve-
 lünk azt, hogy te szerel-
 mes Istenünk vagy miné-
 künk. Mondgyad ezt a'
 mi szegény lelkeinknek:
 En vagyok a' ti meg tar-
 tók. *F.* Mert te reád
 hagyattunk, a' mi anyá-
 inknak méhektől fogva, a'
 mi anyánk méhéből te
 vontál ki minket. Ne vesd
 el minket a' mi venségünk-
 nek idején mikor el fogy
 a' mi erőnk: sokaknak úgy
 mint csudájává lettünk, de
 te vagy a' mi erős bizodal-
 munk.

munk. Mi bátorsággal já-
 runk a' te hatalmadban
 bizván, és meg emleke-
 zünk a' te igazságodról.
 Mert te tanítottál minket
 a' mi gyermekségünkül
 fogva, annak okáért mind
 e' mai napig hirdetyük a'
 te csudálatos dolgaidat. *G.*
 Te gyógytod meg a' töre-
 delmes szívöket, és te kö-
 tőzöd bé azoknak fájdal-
 mokat, és azok te előtted
 kedvesek, a' kik a' te irgal-
 masságodat ohajtyák: *H.*
 Sőt Uram, te ugyan gyó-
 nyörködöl a' te nepedben,
 és a' nyomorulatokat meg
 éke-

ékesítéd szabadulással. Mert az igazak megvirágoznak mint a' pálma fái vészegekben-is meggyümölcsöznek, kövérek és zöldségek léfznek: hogy hirdessek az Uratá mi kösziklänkat igaznak lenni, és ismérjék meg hogy ő benne semmi hamiság nincsen. *K.* Mert az igazaknak még világozság támad, és az igaz szívő embereknek vigaszság. *L.*

Minékokaértőh Uram, Boldog ember a' kinek te vagy erőssége, és a' kinek szívében vadnak a' te ősvényid;

nyid; kik az víz nélkül való völgyeken által menvén, azokon forrásokat ásának, és seregenként mennek győzedelemmel. Sőt, ő Seregeknek Ura, Boldog ember az, a' kinek tebened vagon bizodalma. *M.* Mert te felette kegyelmes Isten vagy a' te haragod egy szempillantásiglan tart, jó akaratod pedig örökké való, és meg emlékezel arról, hogy mi gyarló emberek vagyunk, annakokaért, ha este síralom vagon, reggel öröm következik. *N.*

Biz

Bizzatok ő benne mindenkoron Istennek választotti, a' ti sziveteket tőlcsétek ki ő előtte: az Isten óltalmunk minékünk. Egyszer szállott az Isten, két szer hallottam ugyan azont, hogy a' hatalmaság csak az Istené. Az Istenben nyugodgyál azért ő mi lelünk! mert ő tőlevagyon a' mi reménységünk O.

Vigadgyanak és örüllyenek te benned mindenek, a' kik keresnek téged, és ohajtyák a' te üdvözítésedet, és mondgyák ezt mindenha: Felmagasz-

gasztaiffek az Urazoktól, a' kik szeretik a' te megtartásodat. P.

Antak okáért oh Uram, a' te kezedeidbe ajánlyuk a' mi lelkeinket, mert te váltottál meg minket, Uram igazságnak Istene. Q Vezérrelly, és igazgás minket bátorságos övényén, mindaddig, a' miglen minket bé viendesziz, ama' mi nekünk készítettett, (szereztetett üdvösségnek háttarába, az örök életre; ama' te hegyedre, az élő Istennek várásába, a' mennyei Jerusálembé. R. A' l. olott mi

mi tégedetama' fok ezerni
 ezer szent Angyaloknak
 seregével, és az első szüle-
 teknek gyülekezetivel, kik
 közzé immár minket is az
 egékbe irtál, véghetetlenül
 és örökké dicshírhetsünk
 áldhassunk és fel. magaszt-
 alhassunk, a' te fzerelmes
 Fiad, az Ur Jesus Christus-
 nak érdeme, és a' Szent-
 Lélek erejének bennünk
 munkálkodása által. * Amé.

a Psalmo 143. *ŷ.* 2. b
 Pl. 62. *ŷ.* 10. c Pl. 38. *ŷ.* 2.
 3. 4. 5. d *ŷ.* 18. e Pl. 60. *ŷ.*
 3. f Pl. 39. *ŷ.* 2. g Pl. 102.

ŷ. 10.

ŷ. 10. b Pl. 40. *ŷ.* 3. i Pl.
 69. *ŷ.* 1. k Psal. 77. *ŷ.* 4. l
 Pl. 44. *ŷ.* 26. m Pl. 88. *ŷ.*
 4. 8 9. n Pl. 102. *ŷ.* 10. 11.
 o Pl. 41. *ŷ.* 7. p Pl. 44. *ŷ.*
 18. 19. 21. 22. 25. q Pl. 102
ŷ. 14. r Pl. 77. *ŷ.* 89. 10.
 11. 12. 13. s Pl. III. *ŷ.* 2.
 t Pl. 33. *ŷ.* 9. u Pl. 31. *ŷ.*
 20. 21. x Pl. 36. *ŷ.* 6. 8. y
 Pl. 10. *ŷ.* 17. z Psal. 27.
ŷ. 7. 8. 9.

A Pl. 46. *ŷ.* 1. B Pl. 27.
ŷ. 9. 10. C Pl. 132. *ŷ.* 1.
 D Pl. 118. *ŷ.* 25. E Pl. 52.
ŷ. 9. F Pl. 35. *ŷ.* 3. G Pl.
 71. *ŷ.* 6. 7. 16 17. H Psal.
 147. *ŷ.* 3. 11. I Pl. 149. v. 5.

P

K Pl.

K Pf. 92. 7. 13. 15. 16. L Pf.
 97. 7. 11. M Pf. 84. 7. 6. 7.
 8. 13. N Pf. 30. 7. 6. O Pf.
 62. 7. 9. 12. 6. P Pf. 40. v.
 17. Q Pf. 31. 7. 6. R Pf. 78.
 7. 54.

XVI.

Az Esajas Prophéta
Könyvéből.

*A' Keresztjén anyafent
 egyházak az ő leg nagyobb
 szűk égében és áldozéseket
 szenvedésének idején való
 könyörgése.*

Oh

OH Uram Isten, akkép-
 pen vagyon mostan a'
 mi állapotunk a' miképpen
 vagyon a' nehezkes asz-
 szonyi állatnak állapotta:
 ki midőn az ő szülésének
 ideje immárel közelgette,
 fájdalmat szenved, és kiált
 az ő fájdalmiban: akkép-
 pen vagyon szintén mo-
 stante előtted, Ur Isten, a'
 mi állapotunk: mert mi is
 nehezkések vagyunk, és
 fájdalmat szenvedünk, el-
 annyira hogy lélekzet alig
 vagyon bennünk. a. A' fiak
 szintén a' születte jutotta-
 nak, és nintsen a' szülésre,

P 2

való

való. erő. *b.* Rövidebb a' mi békeflegünknek fedele hogy nem mint azzal bé fedezhetnénk magunkat. *c.* Sőt Uram, annyira jutottunk, hogy a' mi életünk mi tőlünk el vetetni láttatik, és el-távozni mint a' páztoroknak hajlékok, és el-szakasztottuk a' mi életünket mint a' takács el-szakasztya a' fonalat. *d.* Meg-szakadott a' fű, meg-hervadott a' mi életünknek virágja, mert a' te szeled fuvailot arra, ó nagy Isten! *e.* Serétflegben járunk, és mi környülettünk világozság

in-

nincsen, és minket a' nyomoruságoknak tüzes szikrákkal gerjedező kemen-tzéjébe vetettél. *f.* Mi a' mi fejünkkel az Ur Christussal, úgy mint ő tagjai, mindek előtt méltatlanságban és meg-utálatban vagyunk, még rakodtak vagyunk nyavalyákkal és sanyarúságokkal: sőt Uram ollyanok vagyunk, mint amanyavalyás kisfeny fergecske *g.* el nézünk és tekintünk minden felé, hogy ha volna-é olly a' ki minket megakarna segiteni de nem láttunk senkit, a' ki minket

P3

lee

legítene. *b.* De mindezekben is, mi ezekért te, ellened nem akarunk támadni, úgy mint kik minden jókra érdemtelnek vagyunk; mert te vagy a mi hatalmas teremtőnk, mi pedig len csak nyavalyás és töredékeny cserepek vagyunk. *i.* A mi bűneink megpirosodtanak, és olyan láttatásokká lettenek, mint a' vér avagy mint a' piros festék: *k.* bé burítottanak minket mint a' felleget, *l.* minden mi igazságink olyanok mint a' meg fertezettett ruha. *m.*

Mind-

Mind azon által oh Uram Isten, mi még a' te ítéletidnek utában is tégedet várunk, még akkor is a' te nevedet és a' te emlékezteted kívánnya a' mi lelkünk. A' mi sziveinkben kívánunk tégedet érszákais, a' mi lelkünkkel melly mi bennünk vagy on Isten te hozzád fiétünk jó idején, a' mi nyomorúságinkban alázatosan könyörgünk mi tenéked, és a' te szodra szorgalmazatosan vigyázzunk. *n.*

Légy kegyelmes annak okáért Uram minékünk!

és igazíts-meg minket,
 ama' te igaz szolgádért: ki
 a' mi álnokságinkért meg-
 febefitterett, és a' mi bűne-
 inkért vereséget szenved-
 dett: o, Mosis és tisztíts-
 meg minket, hogy mi te
 előtted tétettefsünk ol'ya-
 nokka mint a' fejér hó. p.
 Töröld és ofzlasd el mi
 rólunk a' mi bűneinket ak-
 képpen a' mi a' Napel ofz-
 lattya a' felleget. Mond-
 gyad a' mi bűneink mély-
 ségének: Száradgy-meg,
 és azoknak folyásinak,
 apadgy-meg. q. Oh Uram,
 önts ki a' te Szent Lelked-
 nek

nek vizét a' szomjúhozó-
 kra, és ujjétts-meg minket:
 r, légy erős karunk és id-
 velségünk jó idején mi-
 nekünk. s. Erősíts-meg
 minket és adgy elégséges
 erőt a' meg fáradtaknak, és
 az erőteleneknek sokasít-
 tsad-meg az ő erejeket: z:
 mert mi tsak te reád vigyá-
 zunk: halgatásban vagyunk
 és remenlünk mind addig,
 a' mig a' te dolgaid mi raj-
 tunk kegyelmesen fel. vir-
 radnak, z, és valamig a' te
 ditsőségedet mi rajtunk
 végbe vitzed: x, és békesé-
 ges türeffel várjuk a' te ke-
 P 5 gyel-

gyelmed által való szabaddulátunkat, melly immár közel vagyon a' mi segédelműnkre. *y* Sok szenvedéseknek vizein kell nekünk által mennünk, kérünk ne hadgy azoktól elburittatnunk: tűzön járunk mi, de kérünk ne hadgy meg emésztertünk: *z*, hanem inkább, adgy ismét nyugodalmat a' mi lelkünk fáradságának, és tölts bé minket újjoban való örömmel: *A.* mert Úram, hiszem mi vagyunk a' te válsztott fiaid. *B.* Tetudod, hogy mindenkor te hordoz

doztál minket a' te kebeledben, és mint az édes anya öledbe szoritottál bennünket. Vallyon s' az anya elfeledkezhetik-e az ő kis gyermekéről, ugy hogy ne könyörüllyön az ő méhének fián! és ha az elfeledkeznék-is, te el nem feledkeznél mirolunk: mert te minket a' te kezeidre irtál. *C.* Teteremtettél minket és te segítettél minket a' mi anyánk méhétől fogva: *D.* te vezérelsz és hordoz minket mind vénségünkig és mind addig miglen megh. őszülünk. *E.*

Oh Uram, tekints tehát a' tőredelmes lelkekre, *F.* hogy a' meg-repedezett nád el ne törjek és a' fűstől-gő tsepű el ne aludgyék. *G.*

Tekints alá az égből, és nézz alá a' te szentségednek és ditsőségednek hajlékából: hol vagyon mostan a' te buzgó szerelmed és hatalmaságod! a' te irgalmaságodnak és kegyelmességednek sokságát meg-tartoztatod-e mi tőlünk? Hiszem te vagy a' mi Atyánk, mert noha az Abrahámrólunk semmit

nem

nem tud, és ha az Izraél minket nem ismér-is: mind-azon-által Uram te mi Atyánk vagy és a' mi meg-szabadítónk, öröktől fogva vagy a' te neved. *H.* Vigasztally meg minket ó mi Istenünk, vigasztally meg minket! szoltass mi nekünk kedvünk szerint való dolgokat, és hirdettesd azt minékünk hogy el-tölt a' mi büntetésünknek rendelt ideje, hogy meg-botsáttattak a' mi bűneink, hogy kétképpen való jutalmunkat-is el vettük az Ur kezéből a' mi bűneinkért.

I. Serkents-fel. Serkents fel
 és támasz fel minket, kik
 meg-ittuk a' te kezéből a'
 te haragodnak pohárát, a'
 keferűség pohárának sepre-
 jét ittuk. meg és ugyan ki-
 szoptuk azt: *K* és a' te
 Atyai jó voltodból, bortsás
 fel ísmét minket a' te há-
 zadba nagy békeségben, ó
 vallyon s' mi csoda-jelefe-
 hetne ennek, hog' mi ísmét
 fel-megyünk az Urnak
 Templomában! Tudgyuk
 mind az által Uram, és el-
 is hiszük tökéletesen hogy
 a' te beszédid, az az, mind
 azok valamellyeket mi ró-
 lunk

lünk el-végeztél, felette
 igen jók legyenek. *L.*

A' te ortzád a' te busu-
 lásodban egy kevesé, és
 csak egy szempillantásig
 rejtetett-el mi tőlünk: de
 a' te örökkévaló irgalmas-
 ságodban, ísmét meg-kö-
 nyörülz mi rajtunk. *A'*
 hegyek meg-indulnak, és
 a' halmok el-fordulnak, de
 a' te irgalmasságod tetőled
 el nem távozik, és a' te bé-
 kesfégednek szövetsége
 meg nem tántorodik, azt
 mondottad te, ó könyörü-
 letességnék Ura! *M.* Mi-
 nek előtte mi tégedet se-
 git-

gitegűl hivatunk volna, e-
 lébb meg-halgattál te min-
 ket: *N* mert te soha min-
 ket meg nem szoktál csál-
 ni, noha ama' te ellened
 káromkodó Rabfács, sőt
 az ōrdög, még a' minnen
 testünk-is ōrömet azt fu-
 gallának mi nekünk, hogy
 te minket meg-halgattz.
O. Láttuk, hal yuk, és ol-
 vassuk pedig mi napon-
 kint, az *U*rnak könyvében,
 hogy az ō igiretiben sem-
 mi hamiság nincsen; lem-
 mi, sem egyből sem más-
 búl abban el nem múlik, a'
 mit te egyszer mondottál.

Jól

Jól léfzen hát még egyszer
 az igazáknak dölgek! *P*.
 és te seregeknek *U*ra mi I-
 stenünk, a' te szent hegye-
 den lakodalmat. Izerefz
 még mi nekünk, seprejétől
 meg-tisztuló borból, és el-
 őldozód még mi rólunk a'
 mi mostani nyomorusá-
 ginknak kötetit, a' mellyek-
 kel me. vagyunk kötöztet-
 ve, és el-vezzed a' halált,
 mind ōrökké, és el-töröld
 a' köny hullatást a' mi or-
 tzáinkról, és el-vezzed a' mi
 gyalázatunkat: és a' mi ke-
 serűséges napjainknak egy-
 szer a' mind végét szakat-
 tod,

tod. **Q.** Akkoron leszünk
 mi bátorságos szabadság-
 gal élők és vig örömmel
 tellyesek: akkoron szopjuk
 mi a' te meg. vigasztalásod-
 nak tejét és meg. elége-
 szünk, és meg. telvén a' te
 d' csöfegednek gyönyörű-
 ségétül, meg. élledünk és
 meg. ujjulunk. **R.** Akko-
 ron emlekezünk meg a' mi
 Urunknak jó voltárul és
 ditsiretiről, mind azokban
 valamellyeket mi velünk
 tselekedett az ő kegyelmef-
 sége és dragalátos jó tete-
 ményi által. **Sőt** Uram
 ugyan meg. köljönnyük
 ak-

akkor te. néked ez drága-
 időt, mellyben a' te hara-
 god mi rajtunk láttatott, és
 a' te harogod mi rajtunk
 magát ugyan meg. forgat-
 ta! és akkoron fogunk ö-
 römnek vizét meríteni az
 idvőflegnek kút fejébül: **S**
 és az idvőflegnek ruhájá-
 val fel. öltöztetvén s' az
 igasságnak paláttával kör-
 nyül vétetvén, a' te tekén-
 teted eleibe állunk. **T.** és
 a' te áldott Nevedet, a' vá-
 lasztott Angyaloknak és
 embereknek egész seregi-
 vel, mind örökkön örökké
 áldgyuk és fel. magasztal-
 lyuk. * Amen. **E-**

a Eſaiæ c. 26. v. 17. 18.
 b c. 37. x. 3. c c. 28. y. 2. d
 c. 38. x. 12. e c. 40. x. 7.
 f c. 50. x. 10. g c. 41. x. 13.
 h. c. 63. x. 5. i c. 45. x. 9.
 k c. 1. x. 18. l c. 44. x. 2.
 m c 64. v. 6. n c. 26. v. 8. 9.
 16 o c, 53. v. 11. 5. p c. 1.
 v. 18. q c. 44. v. 22. 27. r
 c. 44. v. 3. s 33 v. 2. t c. 40.
 v 29. u c. 30. v. 15 x c. 10.
 toto. y c. 51. v. 5. z c 43. v. 2.
 A c. 53. v. 11. B c. 64.
 v. 8. C c. 49. v. 15. D c. 44.
 v. 2. E c. 46. v. 4. F 66 v. 2.
 G c. 42. v. 3. H c. 63. v. 15.
 16. I c. 40. v. 1. 2. K c. 51.
 x. 17. L c. 38. v. 2. & c. 39
 v, 8.

y. 8. M c. 54. v. 8. 10. N,
 c. 65. v. 24. O c. 36, v. 16.
 P c. 3, v. 11. Q c. 25, v. 6,
 7. 8. R c. 66, v. 10, 11. S
 c. 12, v. 3. T c. 61. v. 10.

XVII.

 A' Jeremiás Prophéta
 Könyvéből.

1. Az Isten anyaszent-
 egyházának fohászokdása;
 rész szerént az istenlel-
 neknek böldeg állapotokon,
 rész szerént pedig az Isten-
 felöknek böldegtalanságokon,
 mellyel az Isten őket az ön-
 nön bűnökért sanyargatta.
 Igaz

2. Igaz bibéli könyör-
gés. az Istennek mindenható
jő voltaért.

OH Uram, mi csoda az
oka; hogy ilyen böl-
dóságos az hitetleneknek
utok, a. és őket meg nem
zabolázod? Te minket jól
ismeresz, és meg is fanyar-
gattz mint a' tulkot, ki a'
jármot nem szokta. b. Ke-
serű úrmót adtál minékünk
ennünk, és epével részegi-
tettél bennünket; meg-
gyaláztattunk mi mint va-
lami méltatlanságra készít-
tetett edéhyek. c. O mi

rom-

romlásunk és tellyes fájdal-
makkal meg rakodott vé-
resegünk! miért nyujtatik
meg. is tovább e' mi fanya-
ruságunk? a' mi sebeink
miért evesedtenek meg
annyira hogy azokat senki
meg nem orvosolhattya?
Uram, olyanná lettél. é mi
hózzánk mint a' kút fő,
melly immár tovább az ő
forrását ki nem buzogat-
tya? d. Uram, meg em-
lekezünk mi arrul és ímér-
jük is magunkban, hogy
ezeket a' mi nyomorusá-
ginkat, a' mellyeket mo-
ltán méltán szenvedünk a'

mi

mi álnokságink hozták mi reánk.

De te, Isten! cselekedgyél a' te magad nevedért kegyelmessen mi velünk: mert nagyok a' mi álnokságink a' mellyekkel te elled vétkeztünk. Hiszem te vagy az Izraélnek reménsege, te vagy a' mi megtartónk a' nyomoruságnak idején: miért volnál úgy mint jövevény e' földön? és mint az úton járó, a' ki bé tér csak szintén egy éjjeli nyugovásra? Miért lennél olyan mint a' megfáradott férfit? és mint egy ha-

hatalmas ki meg nem tartat? Te mindenkor mi közöttünk vagy Uram, és a' te Nevedről neveztetünk mi, ne hadgy el hát minket. e. Légy mi velünk, hogy mi is te veled lehessünk. f. El vetettél é minket te tőled? avagy megcsömörlött-é a' te Lelked mi tőlünk? miért vétél meg minket annyira, hogy fenki meg ne gyógyithasson? Vártuk mi a' békeséget, és semmi békeség nem volt, vártunk a' gyógyulásnak idejét, és imé felelem.

Uram,

Uram; megvallyuk mi
a' mi vétkeinket.

[*Mert legközelebb
csak mai napon is sok képe-
pen ingerlettünk haragra sé-
gedes.*]

De a' te Nevedért ké-
rünk tégedet, ne vedd meg
a' mi bűneinkért, a' te di-
tsőségednek székét; és ne
jutasd minket gyalázatra. *g.*
Te vagy a' mi Istenünk, te
vagy a' mi örökségünknek
vesztéje. *b.* Nintsen mi-
nekünk több meg-tartónk,
hanem csak te egyedül
vagy oh Ur Isten! *i.* ki e-
gyedül erős, egyedül kö-
nyő-

nyörülő és irgalmas. Az
embereknek: *iz* vek az ő
bálványokkal együtt csak
azon tálárdság: de te vagy
a' ki megrostalod a' szívet
és megpróbárod a' vesé-
ket. *k.* Te teremtetted a'
mennyet és a' földet a' te
nagy hatalmaddal és a' te
ki terjesztett karoddal; és
semmi nincsen te tőled el-
rejtetvén: Ki irgalmasá-
got cselekedsz ezer izig-
len, és az atyáknak álnok-
ságokat az ő fioknak kebe-
lekbe ki öntöd ő utánok:
te vagy a' nagy és hatalmas
Isten, Seregeknek Ura a' te

neved. Nagy tanácsú és nagy cselekedetű, és a' te szemeid nyitva vádnak az emberek fiainak minden utaira, hogy kinek kinek mind meghzess az ő utok szerint, es az ő cselekedeteknek gyümölcse szerint. l.

Annak okáért ő Seregeknek Ura Istene! mi is te hozzád járulunk, és te néked jelentjük meg a' mi igyünket. m.

[Am bátor sanjargass meg minket Uram csak hogy a' mi gyengeségünknek elviselehetése szerint. bociássad

mi veánk a' te veszszödet, és ne a' te baragódnak busulásában verj minket, hogy mi meg ne romoljunk. hanem csak hogy szinén a' te Atyai oktató veszszödnök érdeklése nélkül ne maradjunk. n.]

Feleits-ela' mi vétkeinket annyirá, hogy a' mi álnokságink meg kerelve se találtaffianak lohult-is.

[Es a' wiképpen éisz-eka a' ferésséggel minden dolgok el fedeztetnek és el-rejtetnek az egész földnek szinén, azon képpen te-is a' te nagy kegyelwességeddal fedez-d-el

és remésd-el minden mi bű-
neinket, hogy mi azok miatt
se ez életben szégyent ne val-
lyunk, se pedig a' te ítélő szé-
kedelbirt ama' nagy napon, a'
kárhozatra ne sententiaza-
ssunk.]

Es azok ne legyenek
többé meg csak emlekezet-
ben-is te előtted. o. Ne
fáradgy ki a' könyörület-
segből, p. hanem inkább te.
kintsed a' mi örökké való
fő Papunknak esedezését,
a' ki mind éjjel nappál
szüntelenül te előtted áll
mi érettünk esedezvén.
Itass minket a' te jobb ked-
ved-

vednek meg vidámító po-
hárábul, és tölts bé mi raj-
tunk amá' te kívánatos szó-
dat, mondván:

Békesseggnek gondolati, és
nem haboruságnak, hogy i-
nék ek adgyak kívánatos
véget. q.

Adgy mi nekünk kívá-
natos véget, és nem olyat
a' mineműt a' téged nem-
ismérő pogányoknak szok-
táladni: mért hiszem te
kedveltél mindenkoron
minket, és a' te tökéletes
szerelmedből, te tartottál
meg bennünket. r. Mi

vagyunk: a' te kedves fiad
és hűségeseleányid. *f.*

Nem űltünk mi a' clu-
folóknak gyülekezetek-
ben, hanem a' te kezédert
örömet egyedül maradt-
tunk. *t.*

Induljott meg annak-
okaért a' te szived mi raj-
tunk, hogy könyörülvén
könyörülhes mi rajtunk.
z. Örökké való frigyed va-
gyon te néked mi velünk,
mint szintén a' Napval és
az Ertzakával; hát ne tá-
vozzál el a' mi velünk való
jó tereményedtől: gyöke-
rezteted a' te felelmedet a'
mi

mi sziveinkbe, és ne állj
mészlze mi tőlünk: Ez U-
ram még tégedet is meg-
örvendeztet hogy ha mi
velünk jól tessz, és a' mi
sziveinket, lelkeinket álha-
tatos bizodalommal meg-
erősited *x.* Orvosolly meg
hát minket, és viselly gon-
dot a' mi egészségünkre. *y.*
Eppitts még minket a' te
álhatatos bekeflegeddel és
szabadíts ki minket a' mi
fogságinknak köteleiből, a'
mint ki szabadítottad Jere-
miást a' sáros veremből, és
a' tzerint telekeadtél ő vele,
a' mint ő neki tettett. *z.*

Sőt Uram, ugyan tisztíts meg minket minden álnokságinkból; és ez tenéked hitedre nevedre, örömedre, tisztességedre és dicsiretedre léfzen, e földnek minden nemzetséginél, a kik haliyák a' te mi velünk közölt jócéményidet.

Ai.

Legközelebb pedig e' béállanó e' szakának seicétségében is, végy a' te Atyai oltalmadnak szárnyas alá bennünket, és adgyád a' te Szent Lelkédet minékünk, melly által úgy nyugodgyunk testeinkben, hogy a' mi

mi sziveink a' te szerelmedben e'ben maradgyanak, és hogy minden világi szorgalmatosságot úgy tehesünk le, erőtlenségünknek szükséges meg könyebésévere, hogy te volad soha elne felelkezünk, hanem inkább mindenkoron a' te dicsőséged és a' mi idvőségünk forogjon a' mielmeinkben: hogy így a' mi lelkeink ismeretinek is, a' testnek külső nyugodalmaival együtt, belső és lelki nyugodalma lehessen, és az holnapi napra a' te segedelmed által megújult erővel felvirradbassunk.

* Csölekedgyed ezt mi-
velünk a' te szerelmes Fi-
adnak az Ur Jesus Christus-
nak érdemeért, a' kinek te-
veled örökké való men-
nyei Atyánkkal, és a' Szent
Lélekkel, egy örök Isten-
ségben, legyen dicsőret,
tisztesség és dicsőség, mo-
stantúl fogva mind örök-
ké, Amen.

a Jerem: c. 12. *Ÿ*. 1. b c.
31. *Ÿ*. 18. c c. 23. v. 15. d
c. 10. v. 19. c. 15. v. 18. e
c. 14. v. 7. 8. 9. f c. 15. v.
19. g c. 14. v. 19, 20, 21. h
c. 10, v. 16. i c. 3, v. 23. k
c. 17, v. 11. l c. 32, v. 17, 18,

14. m c. 20, v. 12. n c. 10, v.
24. c. 30, v. 11. o c. 30, v.
20. p c. 15, v. 6. q c. 29, v.
10, 11. r c. 30, v. 11. s c. 31,
v. 20. t c. 15, v. 17. u c. 31,
v. 20. x c. 32, v. 40, 41. y c.
33, v. 6. z c. 38, v. 10. c.
39, v. 12. A c. 33, v. 8, 9.

XVIII.

1. Siralmok az Isten fia-
inak, mellyét ők az ő sok fele-
tözégeres vétkök miatt reájok
bocsátott büntetésükben, meg-
bővült könnyhullatásuknak
árjával ontanak ki:

2. E' mellet az Isten kegyelmében való erős bizodalomoknak álbatarosága.

OH Uram, csak nem-is gondolkodtunk mi arról a' mi boldog állapotunkban, hogy mi még valamikor ilyen elvetetett állapotra jutnánk, a' minémű immár most nyomja a' mi hátunkat, a, hanem a' midőnim már szintén a' mi elvesztett utainkról kezdettünk tudakozni, és minnen magunkat kezdetük vizgálni; akkor vesszük észünkbe, és akkor kezd-

gyük

gyük sziveinknek bánattyával s' szemeinknek keserves könyhullatásival megvallani hogy mi te ellened felette igen vétkeztünk. és te is azért nem kedveltél a' te igaz ítéletedből mi néünk: *b.*

Te a' mi bűneinkért tellyességesen meg töltötél minket büntetésekkel, és minnyájan azok, a' kik minket ennek előtte tisztelnek vala, meg utáltanak bennüket, meit meg látták a' mi rütséginkat. Egybe köttettek a' mi álnokságinknak igáji a' te kezed-

del,

del, egyb  fonattattak és b 
 vettettek a' mi nyavalya-
 inkba. c. Meg-rekefztettel
 te minket, és ki nem sza-
 ladhatunk, olyan mint a'
 reng r a' mi nyomorusa-
 gunk : Kicsoda gyógyit-
 hat meg-minket? d. Meg-
 sz raztottad a' mi testén-
 ket, és a' mi b r nket,  sz-
 te rontottad a' mi csonta-
 inkat; a' mi ves inkbe-
 l vetted b  a' te nyilaidat;
 a' mi  sv nyinket el fordi-
 tottad; és faragott kövek-
 kel rekefztetted-b  a' mi
 utainkat : nehéz b k t ve-
 tettél a' mi labainkra, hogy
 mi

mi abb l meg n  szabadul-
 hassunk: a' porha nyomt l
 te minket, el-távozott a' mi
 lelkünk a' b keflegt l. e.
 M g  t szak  is sírunk mi,
  s a' mi k nyyhullatafink
 a' mi orz inkon lefolynak.
 f. Fel emelly k mi a' mi
 sziveinket kezeinkkel e-
 gy tt a' magas  g fele: g.
  s ki öntyük a' mi szivein-
 ket te el dbbe mint a' vizet:
 i: te pedig Uram bedugtad
 a' te füleidet a' mi k nyv r-
 g s nk előtt, és felyhőt-
 vetettél el dbbe hogy által-
 nemennyen a' mi im dsa-
 gunk, k.

De Uram, hiszem te örökké meg-maradtz, és a' te üő széked örökkön örökké állandó: miért felekezteél hát el örökké mi rólunk? el-hadtz. é minket, fok ideiglen. l.?

Emlekezzél-meg a' mi nyomoruságinkról és a' mi siralminkról, a' méregről és a' keferüségéről, mellyel minket meg-részegítettél; hiszem nem hagyod el te mind örökké a' tieidet! mert a' mi lelkünk mind ennyi nyomoruságinkban is azzal biztattya magát; hogy te vagy a' mi örök-ség

ségünk: azért tégedet varunk. Jól ismérjük Uram, hogy a' te kegyelmességedből vagy on ez hogy eddig is tellyességgel meg nem eméztettünk, mert nem fogyott el tellyességgel a' te kegyelmességed; sőt a' te irgalmaságid minden reggel meg ujjulnak.

Uram, te vagy a' mi megtartónk; szólly hát a' mi lelkeinknek és te benned remélnünk; mert jó vagy te azoknak a' kik várnak tégedet, és a' lelkeknek a' kik keresnek tégedet: mert te nem hadz-el mind örökké,

rökké, hanem ha bánattal
illetz-is, de ismét kegyel-
mesvagy a' te kegyelmef-
ségednek gazdagsága sze-
rint. Nem szived szerint
vered sem bánattal szived
szerint nem illeted az em-
bereknek fiát, n. Teríts-
meg hat minket ismét te,
hozzád, és ujjíts meg is-
mét a' mi napjainkat, mint
régente vala :o: hogy mi
e' te mostani sanyargatásod
alól meg szabadulván a' te
méltóságos Nevedet min-
den te választottiddal egye-
temben időrűldőre mind
örökké dicsírhesünk, és

tenéked a' meg-szabadítá-
sért örömmel való hálákat
adhassunk. Amen. * Hal-
gass-meg minket ezekben,
Mi Atyánk. &c.

Thren. c. 1. 7. 9. b c 3.
7. 39. 4. c c. 1. v. 8. 14.
dc. 2. v. 13. e c. 3. v. 4. 7.
12. 9. 15. 16. f c. 1. v. 2. g
c. 3. v. 49. i c. 2. v. 19. k
c 3. v. 43. l c. 5. v. 19. 20.
m c. 3. v. 18. n c. 3. v. 33.
21. 23. 24. 30. 31. 33. o c.
5. 7. 21. 22.

XIX.

Az Ezechiel Prophéta
Könyvéből.

Ebben a könyörgésben az Anya szent-egy-haz diósiri az Istennek véle közlött sokféle jóteteményit: szomorkodik a maga báládatlanságán: Kéri az Isten kegyelmét, melyet ígér a frigy köztében, hogy még a veszedelmek közöppe. is az ő peccsétével el jegyeztetett választotti vigán meg-álhassanak.

Min-

Mindenható könyörülő Isten, a mi Urunk Jesus Christusnak örökké való Atya, te mi velünk annyi sok és nagy jóteteményidet közlötted, hogy mi azokat még csak elő sem tudgyuk számlálni, sőt csak meg-gondolására is elégteléneknek találjuk és ismerjük magunkat, kiváltképpen pedig midőn mi még a mi vérünkben fekdünnék, és senki mi rajtunk nem könyörülne, feltett bennünket meg-mo-sogattál, és kiterített a te ruhádat mi reánk. Aran-nyal

nyal és ezüsttel ékesítettél
 felminket, semlyét és mé-
 zet adtál minékünk éte-
 lünkre, *a.* De mi háládat-
 lanok voltunk, *a'* te velünk
 közlött sok jóteteményi-
 det el felejtettük, hátunk
 megé vetettünk tégedet,
 és *a'* minnen magunk ki-
 vánságának tettünk eleget,
 bé-mocskoltuk ismét mi
 magunkat, *a'* mi utálatos-
 ságinkal, *b.* te pedig *a'* bü-
 nökben nem gyönyörkö-
 döl! és ennek okaért min-
 ket mint gonoszfiakat meg-
 fanyargattál *a'* te kesergető
 vesszeiddel, és meg sújtol-

lad

lad *a'* mi ágyékinkat, hogy
 mi sirnánk és jajgátnánk:
 mert te ottan ottan édes-
 gettél vala minket magad-
 hoz: De mit használt ez? *c*

Mind. az által oh Uram,
 jó és igaz Isten vagy te,
 meg. esküttél *a'* te életed-
 re, hogy nem akarod *a'*
 bűnösöknek halálát, ha-
 nem kíváncsi inkább, hogy
 az ő utáról meg-terjen, és
 el. yen, *d.* Meg-terünk U-
 ram mi te hozzád, és ke-
 gyelmet kérünk *a'* te fze-
 relmes Fiadnak az Ur Je-
 sus Christusnak kedvéért.
 Végy kedvedbe annak o-

R

káért

káért minket : és emleke-
 zél meg ama' te frigy köté-
 fedrül, melyet mi velün'
 még a' mi gyermekségünk-
 ben, tudni illik, a' szent ke-
 resztségben kötöttél, és
 virraszd fel mi rajtunk a' te
 örökké való frigyedet.
 Felejttes el minden mi ál-
 nok cselekedetünket. Önts
 ki hathatóssan a' te szent
 Lelkednek tisztá vizét mi
 reánk hogy mi minden
 tisztátalanságinkból meg-
 tisztullyunk. Nem mi é-
 retünk cselekedgyed eze-
 ket, hanem a' te Nevedért
 és az Urért, a' ki minékünk
 igaz-

igazságunká lett : és je-
 gyezz-el minket a' te meg-
 tartó jegyeddél, hogy még
 a' veszedelemnek közöpet-
 te-is bántás nélkül meg-
 tartattassunk. e. Adgy új
 szívet és új lelket mi be-
 lénk; vedd ki a' mi teste-
 inkből a' kő szívet, és adgy
 hús szívet mi nekünk, f.
 hogy mi ennek-utánna té-
 gedet igazságban szolgál-
 hassunk és jóvendőben a'
 te bódog országodban te
 előtted mind örökké ör-
 vendezkefsük. * Amen.

• Ezech. c. 16. 6. 13. b.

R 2

c. 23.

C. 23. X. 35. C. C. 21. V. 13.
d. C. 33. V. 11. E. C. 9. V. 4.
f. C. 36. V. 26.

XX.

A' Daniel Prophéta
Könyvéből.

1. *Buzgóságos vallás tétel az Bűnről.*

2. *Az Istennek kegyelmességében való szív bizodalom mellyet az igaz bűvek még az keresztnek közepette is le nem téznek.*

Oh

OH Uram, ortzánk pi-
rulásával kenszeritte-
tünk meg. vallani, hogy mi
te ellenéd felette igen vét-
keztünk. Mert mi által hág-
tuka' te törvényedet, és el-
hajlottunk hogy ne enged-
nénk a' te Izodnak, Uram
mi Istenünk! Ennek oka-
ért omlott mi reánk az á-
tok, melly meg vagy on-
irva a' Moysesnek, a' te
szolgádnak törvényében.
De hiszem Uram, tiéd az
irgalmasság és a' bocsánat,
a' te kegyelmességednek
foksága Izerint. Annak-

R 3

oka-

okaért álnok cselekedetinket meg ismérven, és azokon tiszta sziből bánkodván, te hozzád kegyelemért folyamodunk, és kérünk nagy alázatossággal tégedet, hogy a' te haragodat fordíts el mi rólunk. Hajtsad a' te füleidet és halgass meg, nyisd-meg a' te izemeidet és tekints meg a' mi bűneink miatt meghaborodott voltunkat: mert mi nem a' mi igazságunknak bizodalmban verjük elődbe a' mi könyörgésünket, hanem a' te irgalmaságodban való bizodal-

munk-

munkban. Halgass-meg hát Uram, Uram légy kegyelmes! Uram légy figyelmes, és ne késedelmeskedgyél tennen magadért! *a.* mert tied a' böltsétség és az erő, egyedül a' te hatalmadban az időnek és az óráknak elváltoztatása. *b.* Bocssad-meg annak-okaért a' mi meg számlálatatlan sok bűneinket.

Illess meg minket a' te meg elevenítő kezeiddel, mint Danielt: mert mi is erőtlenek vagyunk, és tegy minket-is méltokká te előtted, és állass fel minket tér-

deinkre és kezeinkre, hogy
 a' mi reánk oroszlan mó-
 don sivalkodó veszedel-
 mektől ne nyelettsünk:
 mert mi bennünk semmi
 erő nincsen, sőt még a' lé-
 lekzet is alig maradhat
 bennünk. e.

Oh Uram mindenható
 Isten, te megcselekedhet-
 ed azt, hogy mi ismét meg-
 épüllyünk és meggyo-
 gyulljunk, mert a' te ha-
 talmad örökké való hata-
 lom, és a' te országod nem-
 zetéről nemzetetart. d.

De még ha szintén jól
 nem tessz-is mi velünk, és
 hogy

hogy ha igaz ítéletedből mi
 felőlünk elvégezted vol-
 na-is, hogy mi te nálad
 nélkül ellegyünk, még is
 te benned reménylenék. e.
 Es hogy ha a' zöldellő fá-
 nak ágait le vagdaltatod-is!
 ha az ő leveleit széllyel rá-
 zatod-is; és ha az ő gyü-
 mölcseit rétova hanyatod-
 is; még is erős bizodalom-
 mal el hiszük, hogy annak
 az ő törökjét gyökereftül
 meg h gyod: mert mi te
 beled plántáltattunk, a'
 honnet soha örökké ki
 nem száradhatunk. f. E-
 rős vigasztalásunkra va-

gyon ez mi nekünk hogy
 a' mi nevünk az életnek
 könyvébe vagyunk bé irat-
 va: és hogy ez a' mi nyo-
 moruságunk a' melly mo-
 stan ideig és kettős időki-
 terjedett ez után immár fél-
 időnél tovább nem terjed:
 g: és hogy elérjük még mi-
 ama' mi határunkat, és
 meg-nyugosznak, és a' mi
 állapotunkra vissza állunk
 a' pusztulásnak napjainak
 végén, az az, amaz utolsó
 napnak meg vidámétó haj-
 nalán; a' melly állapotunk-
 ban mi tégedet a' te szerel-
 mes Fiaddal és Szent Lel-
 ked:

keddel, örökké minden vá-
 lasztott Angyalokkal és
 emberekkel egygyütt ál-
 dunk és dicfirünk. * Amen.

a Daniel. c. 18. v. 8. v. 11.
 18. 19. b c. 2. v. 20. 21. c c.
 10. v. 10. 11. 17. d c. 4. v.
 31. e c. 3. v. 18. f c. 4. v. 11.
 12. g c. 12. v. 7. 13.

XXI.

A' Hóséás Prophéta
 Könyvéből.

1. Az Istennek kicsinsé-
 günktől fogva velünk közlött
 kegyelmének dicfiréti.

2. Könyörgés az Isten
haragjának el-fordításáért.

3. Hálaadatoságnak
tiszte.

MEnyei Atyánk kö-
nyörülő Isten, midőn
mi még gyermekek vol-
nánk, kedveltél bennün-
ket, hivtál minket, öledbe
vettél és ugy hordoztál
bennünket. a. De mi arra
nem figyelmeztünk, men-
nyi és minemő jótétemé-
nyt közli mi velünk a' mi
Vezérünk, hanem magunk
kényyénretőled el szakad-
tunk és a' mi veszedel-

münk-

münknek hálojába ejtettük
mi magunkat. b. Mint,
hogy pedig immár a' mi
nyavalyáink a' gyógyulá-
sért ujobban-is te hozzád
igazgatnak, mint lelkek
sérlemet meg-gyogító igaz
Orvoshoz, te hozzád té-
rünk, mert bánnyuk a' te
tőled való el-szakadásun-
kat, és fiui alázatossággal
kérünk tégedet hogy for-
ditts el a' te haragodat mi
rólunk, és felejtts el min-
den mi álnokságinkat,
végy kedvedbe ilmet min-
ket és orvosoly meg min-
ket minden fogyatkozá-

R 7/

unka-

linkbol. c. Mert te szag-
gattál meg minket, te gyo-
gyíts hát bé is a' mi sebe-
inket, nem valami fűvel
pedig avagy irrel, hanem
a' te meg elevenítő szód-
dal, a' melly mindenek
meg gyógyít. Eleveníts
meg ismét minket és állás-
épségbe bennünket, hogy
mire általad élhesünk.

Oh Uram, ne nevezz
minket többé (*Lo Ryha-*
mahnak,) az az, kegyelem
nélkül valóknak, se (*Lo*
Amminak,) az az, el vét-
etteknek : d: hanem ne-
vezz inkább élő Istennek
kedves

kedves fiainak. és mond-
gyad ezt minékünk kegye-
lemtől meg-fosztattaknak.
En népem vagy te. c. Es
pecsételly el minket ma-
gadnak az örök életre a'
hitben, a' kegyelemben és
az irgalmasságban, hogy
mi ne csak szelet vefsünk,
s' ne csak forgó szelet araf-
sünk, f, hanem ugyan való-
ban te benned helyeztes-
sük a' mi reménségünknek
fundamentomát, és azon
szorgalmatoskodhassunk
hogy a' te jóvoltodat töké-
letelen meg-ismérjük, hogi
igy midőn el jutunk a' te
ke-

kegyelmeknek valóságos
ismérvire, meg-újéttat-
sunk a' tereánk Izármazan-
dó mennyei áldásfiddal, a'
mint meg újéttatik a' föld,
a' tavasz időben hajnali es-
sével. *g* Es tégedet, mint
jól tévő Istenünket, mind
örökké áldhassunk és ma-
gasztalhassunk. * Amen.

a. Osee c. 11. b. c. 13. v. 9. cc. 6. v. 1. d. c. 1. v. 6. 9. ec. 2. v. 22. f. c. 8. v. 7. g. c. 6. v. 3.

XXII.

XXII.

Ugyan azon Hoséás
Prophétából.

Mennyei Atyánk, min-
denható Isten, men-
nyi sok és nagy jó tetemé-
nyed közlötted lelkeink-
kel és testeinkkel. Midőn
mi még gyermekek vol-
nánk, kedveltél bennün-
ket, és kihíval bennünket
mint fiaidat, leányadat a'
Pápistaságnak temérdeki-
setét Egyiptomából, mint
az édes anya öledben hor-
doztál bennünket, és igaz-

gaty

gattad a' mi lábainknak já-
rásit. *a.* Te vagy Uram az,
a' ki a' Prophéták által mi-
nénkünk sokszor szólottál,
és a' Prophéták által min-
ket a' te ifjúságotra juttat-
tál: *b.* és minden veszedel-
meknek reánk követeköz-
hetése előtt, jó idején min-
ket elégséges képpen meg-
intettél. *c.* Embereknek
köteleivel vontál magad-
hoz minket, szeszereketnek
köteleivel: és olyan voltál
minénkünk, mint a' kik a'
jármot a' baromnak nyaká-
ban meg könnyebbitik, és
ételt adtál nyugodalmasan
mi

mi előnkbe, *d.* hogy mi te
hozzád hűségesen halgat-
nánk, és te töled másuvá
netérnénk.

De mi, ó hűséges Iste-
nünk, felette háládatlanok-
ká, gonoszokká és magunk
gondolatlan fiakká lettünk.
Nem gondolkodtunk ná-
arról, miképpen segítettél
te minket minden elő me-
netelre. Es törbe ejtettük
magunkat annyira, hogy
abból ki nem fejtőzhetünk.
e. Es mivel hogy a' te java-
idnak bővségével meg e-
légedénk és meg telénk, el-
hittük magunkat, és el fe-
led-

ledkeztünk te rolad, *f*, annyira, hogy szeretet és irgalomság mi közöttünk nincsen, hanem a' hamis esküvés, a' hazugság, a' gyilkosság, az orság, a' paráznság, és a' csalárdság áradtanak el mi közöttünk, és egyik vért a' másikat éris *g*: annyira, hogy te igazán perelhettz mi velünk, és méltán el veszttheted földünknek lakóit.

[*A' te szolgáid senkit megfeddeni vagy dorgálni a' te igédből immár nem mernek: mert az Emberek az igaz tudományt megveszték, az*

itudatlan kösség inkább kíván verettetni, hogy nem mint tégedet halgatni.] mert a' paráznság, a' bor, és restség el vette észeket: *b*. Az ő szivekben a' bálványozásra, és egyéb rettenetes dolgokra igyekeznek, sziveket az álnoksághoz ugy hozzá készítették alattomban, mint a' sütő kementzét, melly lángozó tűzzel ég. *i*. Erős városaikban, az erős népnek fokságában, és a' Fejedelmeknek meg egyezésekben helyhezítették bizodalmaikat. *k*.

Jolichet, Könyörgésekre

kre rendeltetett oráink
 vadnak ugyan mi nekünk,
 és a' mi te hozzád térésün-
 ket mutogattyuk külső te-
 kéntettel, mind az által
 belső képpen ezt nem tö-
 kélletes szível cselekeffzük,
 hanem mint az erővel meg-
 hajtattott kéz. iv, mellynek
 végei másfelé állanak. Ki
 fáradtunk a' te hozzád való
 térésünkből, és hová bő-
 vebben predikáltatik a' te
 szent akaratom minékünk,
 annál kevessebb foganat-
 tyát láttuk közöttünk. l.
 Azért szüntél megte-is, ó
 nagy Isten, a' könyörülte-
 tel-

tellegől, és haragodbam
 így szólottál mi nekünk,
 (*Lo Ryhamab,*) az az,
 Nem kegyelmezek meg
 tovább tinétek, mett többé
 (*Lo Ammi,*) az az, ti
 nem én népeim, én sem
 lélek ti Istentek. m.

Minek okaért mind e-
 zekből ismerjük, hogy nem
 megszűz vagy a' büntető
 ostor: és mivel hogy az
 áldást megvetettük mi-is,
 és mint méltatlan edények
 semmire becsültetünk. n.
 Ellenség rohan mireánk,
 mint a' faskelyleyü, és el-
 fogja törni a' mi kezivein-
 ket,

ket. *o.* Ollyan volt a' mi nemzetünk mint a' vadtu-
lok, de te is az ő követ-
nyakán által mentél. *p.*
Minden erőshelyeit ottan
ottan háborgatni hagyod,
és mint *Adamát, Seboimot,*
mint *Sodomát és Gomorrát,*
ronton-rontod őszve.

q. El kell minékünk fegy-
ver miatt hullanunk, a' mi
apró gyermekeink ofzlop-
hoz fognak verettetni, és
a' mi terhes asszonyi álla-
tink ketté fognak vágattat-
ni, *r,* a' mi leányink és
menyeink meg-ferteztetés-
re fognak adattatni, *s,* mert
a' te

a' te szódat nem fogadtuk,
t, ő kicsoda volna most az
a' bölcs, a' ki meg-érténé
ezeket? Kicsoda az értél-
mes ember, hogy eszébe-
venné ezeket? mert igazak
az Urnak utai, és az igazak
járnak azokon. *u.* Mivel
hogy ideje vagyon meg-
keresni az Urat, hogy el-
jőjjön és igazságnak elsőjét
származtasson mi reánk. *x.*

Mostan annak okaért,
Uram, járulunk te hozzád,
és keressük a' te orczádat:
y: tégedet keresünk Uram,
mi Istenünket! és Davidot
a' mi Királyunkat, az az, a'

mi Idvezítő Urunk Jésus
 Christusunkat, és tisztel-
 lyük az ő kegyelmességét,
 e' mi utolsó nyomorodott
 időnkben. *A.* Kérünk fe-
 lejtts-el hát minden mi ál-
 nokságinkat, és legy ke-
 gyelmes mi hozzánk: és ál-
 dozunk tenéked a' mi aja-
 kinknak áldozó tulkaival.
 Gyogyíts meg Uram, a'
 mi te töled való el-szaka-
 dasunkat, fogadgy minket
 a' te nagy jó kedvedbe, és
 fordíts el a' te busuláfodat
 mi rolunk: *A.* Mert el-
 hittük hogy a' te szived
 meg előtt mi rajtunk, és
 meg-

meg-szántad igyekezeted.
 Gerjedező. é a' te nagy ke-
 gyelmességed? Ne csele-
 kedgyél hát a' te haragod-
 nak busuláfa szerint ne térj
 a' te népednek el-veztésé-
 re: mert Isten vagy te, és
 nem ember, szent vagy te
 mi dőzöttünk, ne jöjj hát
 haraggal bé a' városba. *B.*
 Te szerzettél frigyét miné-
 künk a' mezei vadakkal és
 az égghi madarakkal, és e'
 földi tsúszó máfzó a' latok-
 kal, hogy azok minékünk
 ne ártsanak: az ivet, a'
 tegyvert és a' hadakozást
 el-vezted a' mi országunk-

rül, és meg-nyugofztal sz
 minket nagy bátorsággal.
 Sőt Uram, te ugyan hittel
 jegyzettél-el minket ma-
 gadnak az örök életre, és
 változhatatlan képpen biz-
 tattál meg minket az igaz-
 ságban, ítéletben, kegye-
 lemben és irgalmaságban.
C. Hittel kötelezted mi
 hozzánk tennen magadat,
 te gyűjtél még minket,
 egybe, te gyűjtél, ó te sze-
 rélmésidünk örökké-való
 édes Attyok Felfogás Istén!
D. ésezt fogod még miné-
 künk kegyelem nélkül va-
 lóknak mondani : En né-
 pem

pem vagy te, oh Uram ak-
 kor mi-is nagy örömmel
 tenéked azt fogjuk monda-
 ni : Te vagy a' mi Istenünk
 és Atyánk. **E.** Kézfűlly-
 hat oh Uram a' te ki jöve-
 teleddel mi hozzánk mint
 a' piros hajnal, és jöj-el mi
 hozzánk mint az első,
 mint a' tavasz időbeli laskú
 első, mely a' földet meg-
 nedvesíti. **F.**

Tégy jól mi velünk ; és
 az te Atyai szerelmednek
 világát emeld-fel ugy mi
 rajtunk, a' mint immár a'
 Napot fel-emelked a' föld-
 nek meg-világosítására.

leg-közelebb pedig e' májnapot. is áld. meg ugy minékünk, hogy csak egyedül a' te tetczéled szerint rendelhesük minden dolgainkat; és mutasd meg minékünk a' te kegyelmességedet mint valami égi harmattal megterheltezt felyhőt, a' melly idején reggel szép nedveséget származtat. Nem iverekkel pedig, sem nem fegyverekkel, sem nem ütöközetekkel, sem nem lovakkal, sem nem lovagokkal, G. hanem a' mi Urunk Istenünk, az az, a' mi U.
runk

runk Istenünk, az az, a' mi Urunk Jesus Chriftus által tartd meg minket, ugy mint kiben egyedül ál a' mi meg-tartatásunk, ki az halálnak veszedelmévé, és a' koporsónak romlásává lett. H. Igy mi. is oh Uram, életünknek minden napjait tenéked fogjuk szentelni, és minden erőnkkel azon lesünk, hogy a' te kegyelmednek tökéletes ismertetire juthassunk. I. Emberi erőben többé nem bizunk. K. Tiszta szível akarunk mi meg-térni, igazságot akarunk vetni,

és kegyelmet akarunk arat-
ni. *L.* Meg igyekezzük ő-
rizni az irgalmaságot és
az ítéletet, és mindenkor
a' mi Istenünkbe akarjuk
helyheztetni a' mi remén-
ségünket : *M:* mert sem
égen sem földön való te-
remtett állatban azt az idő-
veszteget fel nem talállyuk
a' melly te nálad vagyonsz-
te benned tapasztallyuk. *O*
hűséges Istenünk azt a' hű-
séget fogyatkozás-nélkül,
a' mellyel csatlotta magát
a' tökéletes a' színyű állat
az ő férjéhez. *N.* Ezt a'
tehozzád való hűséget, ól-

tsad

tsad változhatatlanképpen
mi belénk-is, hogy tsak a'
te drágalátos és méltóságos
Nevednek tulajdonithaf-
suk a' hatalmat és a' dicső-
séget mostantúl fogva
mind örökké. * Amen.

Hosea cap. 11. v. 1, 2,
bc. 12. v. 10. cc. 5. v. 9.
dc. 11. v. 3. ec. 5. v. 1. f
c. 13. v. 6. gc. 4. v. 1, 2.
hc. 2. v. 5, 6. ic. 7. v. 6.
kc. 10. v. 13. lc. 11. toto.
mc. 1. v. 5, 9. nc. 4. v. 6.
oc. 1. v. 5. pc. 10. v. 11.
qc. 1. v. 8. rc. 14. v. 1. f.
c. 4. v. 14. tc. 9. v. 17. u

C. 14. Ψ . 10. x C. 10. Ψ . 12.

7. C. 5. Ψ . 15. z. C. 3. Ψ . 5.

A. c. ap. 14. Ψ . 3, 5 B. C.

II. Ψ . 8, 9. C. c. 2. Ψ . 17.

19. D. c. 1. Ψ . 11. E. c. 2.

Ψ . 22. F. c. 6. Ψ . 3. G. c. 1.

Ψ . 7. H. c. 13. Ψ . 14. I. c.

6. Ψ . 3. K. c. 14. Ψ . 4. L. c.

10. Ψ . 12. M. c. 12. Ψ . 6.

N. c. 2. Ψ . 6.

XXIII.

Az apró Prophétákból
közönségesen.

1. Fohász-kodás a' mi jéd
len való sorsunkon.

2. Kö-

2. Könyörgés a' meg sa-
badulására.

3. Fundaltatik ez a' kö-
nyörgés az Istennek irgal-
masságán; és a' meg szaba-
ditás bizattatik az ő iüle-
el-rendeltetett időkre, esz-
közökre, és Kegyelmebül
nékünk ki jelentendő bölise-
ségére.

O Tszudálatos Isten, val-
lyon vagyoné a' város-
ban olly veszedelem, a'
mellyet nem te bocsátottál
vólna ő reá? a. Az a' te
itéletednek igaz sorsz ille-
tet most minket, a' melly

S6

Jó-

Jónást illette valt: *b*: és mivel mi a' Jónással egygyütt a' te beszédedhez engedetlenek voltunk, te-is minket a' fők nyomorúságoknak szél-veszeitül fel-emelkedett habokba vetettél, és azokkal mint egy Tzet-halal bé-nyeletél bennünket: az holott mi fők napokat, és étfzakákat el-töltvén, nyögünk, és bánátnak erőszettünk magunkat mint a' gyermek szülő. *c*.

De oh Uram, most im már e' mi meg-késeredet állapotunkban te hozzád kiáltunk, kérünk, felelly-

meg

még mi-nékünk a' mi szónkra és vedd füleidbe a' mi foházkodásfinkat: szöly csak egyigét, hogy mi az idveffegnek partyára mint Jónás a' szárazra ki-tétetefsünk, *d*, szabadíts-meg a' te igéreted szerint minket, mert mi a' te nevedet hijuk segítségül. *e*. Engedgy minket sajátidnak, sőt ugyan szerelmes fiaidnak neveztetnünk; *f*; és mondgyad ezt minékünk: En népem vagy te, hogy mi-is tenéked bizodalmasan ezt mondhasfuk: **Mi Utunk és mi Istenünk vagy**

te :g: mert mi reád né-
zünk, és várunk tégedet
mint meg-izabadiátunk-
nak Istenét. A' te harago-
dat hordozzuk Uram mi,
mert vétkeztünk te ellened
mind addig míg meg-látod
a' mi perünket, és igaz
törvényt tévsz minékünk.
Kitsoda olyan Isten mint
te vagy? a' ki el-vészed a'
mi álnokságinkat, kinek
az ő haragja nem mind ő-
rökké tart: a' ki minket
meg-szán, és el-tapodgya
a' mi álnokságinkat, és
minden mi bűneinket a'
tengernek mélyéges ör-
vé-

vényébe veti: b: mert te
Uram, jó és kegyelmes
vagy, és te a' szorongatás-
nak napján erősség vagy,
isméred a' te benned bizó-
kat, és midőn a' tiéiden a'
nyomoruságoknak folya-
matit nagy sebessen a' tal-
botsátod, igen hirtelensé-
gel véget vetcz azokban. i.
Közel vagy te és nem ké-
lik a' te fejedelmed; k:
mert fel-kelsz végre a' te
ízentséges lakó helyed-
ből. l.

Minek okáért várunk
mi tégedet és le nem bo-
tsáttuk a' mi kezeinket,
ha-

hanem te hozzád emellyük
erős. Istenünkhez, ki meg-
tartasz és idvelegünk vagy
minékünk, te mi rajtunk
örömmel örvendezel, a'
mi szerelemünkben győ-
nyörködöl, és nagy vigal-
sággal vigadozol miné-
künk: *m*: sőt ugyari emle-
kezetnek könyvet irattál te
azokért, a' kik tégedet fél-
nek és a' te Nevedet bé-
csüllik. *n*.

Mi mind azon által U-
ram nem szabunk tenéked
időt a' megsegedelmünkre,
hogy mi tégedet azzal ki-
serrenénk: *o*: mert te min-
de-

déneket móddal, rendel és
mértékel meg mértékel.
tél: és az erő, mellyel na-
gyot tehetez, mindenkor
nálad vagyon; a' te karod
erejének kitsoda áthat elle-
ne? csak olyan te előtted
mind az egész világ mint
a' mérték nyelvének pon-
tya; mint az hajnalnak a'
földre esett harmattyanak
tsöppe. Dete mindeneken
könyörülsz, mert minde-
neket tehetez, és az embe-
reknek bűnökét el halga-
tod hogy meg térjenek;
mert mindeneket mellyek
a' természetben vadnak,

szeretcz, és semmit a' melly te teremtetett állatod, nem utálsz.

Mi módon maradhatott volna meg az a' mitte nem akartál volna? avagy mi módon tartathatott volna meg az, a' mic te nem szőlítettál volna? p. Ha pedig atyai tettezed az, hogy minket e' mi mostani állapotunkban ez életből a' halál által kiszollits, legyen úgy a' mint te akarod. Es akkor is te magad légy tüzes kő fal mi környülötünk, és óltalmaz minket mint szemeidnek fényét.

és

g. és a' mi halálunknak óráján bátorits és erőfít meg bennünket mint meg erőfítéd Holophernes ellen a' gyenge Judith aszszonyt, r. és fegyély minket kegyelmesen idvesseges dolgainknak bódog végbevételére, hogy mi te elötted tökéletes hűséggel álhassunk meg, és a' pokolbéli Holophernesen dicsíretes győzedelmet vehessünk.

Végy hozzád jó kedvel minket mint a' te szerelmes Fiadban az Ur Jesus Christusban való kedves áldo-

22-

XXIV.

A' Joël Prophéta Köny-
véből.

1. *Elő számlálása az el-
lenségnek országunkra ro-
hanásából reánk következ-
betendő nyomorúságoknak.*

2. *Okai effele nyomorúsá-
goknak.*

3. *Könyörgés azoknak el-
fordításaért.*

4. *Vigasztalások az Is-
ten-felőknek ez illyetén szo-
morúságokban.*

Uram

V Ram Isten, nem kü-
lömben vagyon mo-
stan az mi állapotunk, mint
ha immár a' veszedelmet
szemeinkel láttuk volna és
mint ha a' fegyvert s' az éh-
feget immár reánk bocsá-
tottad volna : mert; Imé
olly rettenetes nép közel-
get és rohan mi reánk, a'
kihez világ kezdetiű fog-
va hasonló nem volt s' töb-
bé nemzetségről nemzet-
ségre nem is léfzen, a' nin-
csen penig senki a' ki elle-
nck állhasson és viszfzá ver-
hesse őket, hirtelenséggel
ki terültének a' hegyeken
mint

mint az hajnalnak világa,
 szélllyel nyargálnak mint
 az ütközetre készült Oriá-
 fok. Edes hazánkban sok
 városinknak kő-falaira im-
 már fel-is hágtanak, és
 fegyver által úgy el-rontot-
 ták azokat, hogy tovább
 való lakásra nem alkalma-
 totok, a' házakat mint az
 ablakon bé-menő lopók
 meg hágták, b, elébb hogy
 sem mint valaki azt észébe
 vehette volna, a' gyerme-
 keket egy ebédért, és a' le-
 ányzókat egy jó lakásbéli
 borért el-adták: Illyen-
 öltő árúra, és mint egy
 meg-

meg-fojtott apró madarak-
 ká becsülték szegényeket.
 c. Minden népek el-rémül-
 tenek ezektől, és minden
 orczák el-feketedtenek
 tőlök való feltekben mint
 a' fazék. A' mi országunk
 olyan volt az ellenségnek
 bé-jövele előtt mint a'
 gyönyörűfejes Paradi-
 csom kerte, de ő utánna-
 pusztulásnak pusztájáva-
 tétetett. d.

El-pusztított a' me-
 ző, keseregnek a' földnek
 lakói, mert el-veszett a' ou-
 za; el-száradott a' must;
 sűrnak a' szőlős kertek:

T

mer

mert a' mezőnek minden
 élő-fái ki-asztnak, El-
 rothadtnak az el-verett
 magok a' harázdák alatt;
 el-pusztultanak a' gabonás
 házak, el romlottanak a'
 szűrűk, az oktalán állatok
 fohászkodnak, az őkrök
 bőögnek, a' juhok nyája is
 el-vezett, mert nincsen
 életek. A' mi meg-mara-
 dott vala a' sáskétül, meg-
 évé a' csere-bogár, és a' mi
 a' csere-bogártül meg-ma-
 radott vala, meg-évé, a'
 hernyó, a' mi a' hernyótül
 meg-maradt vala, el-süté
 a' ragya. A' kenyérral és
 bor-

borral való áldozat, sőt
 minden öröm el-költ az
 Urnak házából, és az em-
 berek fainak vigaságok
 szomorúságra fordula. Jaj
 nekünk ez a' nap a' melly
 közel vagyon, és ugy jó
 mint az pusztító a' min.
 denható Istentül! e. Se-
 rétségnek napja, homály-
 nak napja, kődnek napja
 ez, és felyhőkkel bé-bírit-
 tatott nap ez; nagy és igen
 rettenetes az Urnak napja,
 vallyon s' ki álhattyá-meg
 azt?

A' te táborod Uram ez!
 s' te nődítod meg ezeket
 T 2 nagy

nagy rettenetességgel *f.* A' mi fiainknak, és a' mi fiaink fiainak, sőt még azoknak unokájoknak-is léfzen e' rettenetességről mit emlegetniek: *g.* mert meg-fokasultanak a' mi gonofságink, és azok tesznek mi ellenünk bizonyoságot: *h.* mert a' részekeskedés bényelt vala minnyájunkat, a' világ szerelmének és a' fokálhatatlanságoknak adtuk vala egészszén mi magunkat; azért bünteres minket, és azért vonod-el a' mustot és mindégyébb áldásodat a' mi szájunkról. *i.*

Mind-

Mind. azon-által, Oh Uram, te igen kegyelmes és irgalmas Isten vagy, kefedelmes a' haragra, nagy a' te kegyelmelleged, és nem terjed sok időkre a' te büntetésed: ki tudgya-
talám hozzánk térsz, és meg-bánod szándéodat, és meg-bánod szándéodat, és talám áldásodat hagyod utánna mi rajtunk, hogy mi ténéked kenyérel és borral áldozhassunk, és a' te gyülekezetedben tégedet vig szível szolgáltassunk, a' mint te megígérted ezt azoknak a' kils

T 3

te

te hozzád tisztá szivbül
 meg-térnek. Mertimé fir-
 ván és bánkodván nem a'
 mi ruháinkat hanem szive-
 inket szaggattyk-meg te
 e' ötted; velünk vadnak a'
 vének-is, közinkbe vettük
 az aprócskákat és a' csecs-
 szopókat-is, ki-jöttünk a'
 mi házainkbül; te elődbe
 öntyük-ki a' mi lelkeinket:
 tégedet hívunk, Uram, fe-
 lülly vigasztaló bőszéddel
 minékünk! Mi vagyunk,
 Uram, a' kik serkengettyük
 a' te véghetetlen jó kedvű
 atyai szivedet kik te fiaid
 és örökfégid vagyunk!

Ser-

Serkenny-fel azért oh U-
 ram, és légy kegyelmes a'
 te népednek! oh indully
 buzgóságra a' te földedhez
 és kedvezz a' te feregéd-
 nek! Ne bocsássad szida-
 lomra a' te örökfégedet,
 hogy a' Baál-papjai ő ráj-
 tok ne uralkodgyanak.
 Miért hadnál az Istentele-
 neknek mi felőlünk ékkép-
 pen szóllani: Hol vagyon
 mostan az ő Istenek? /
 hol az ő Evangéliomok?
 te vagy az a' ki meg nem
 engeded hogy a' te Néved
 ilyen éktelen gyalazattal
 illettesse; sőt örökben!

T 4

fog.

fogva való decretómodbúl
 el-végezted mi felőlünk
 hogy mi meg-sanyargattaf-
 sunk, de annak-utánna fel-
 magasztaltassunk, Vigasz-
 talljuk annak-okáért: szi-
 veinknek belső indulattya-
 búl ezzel minnen magun-
 kar! hogy te mindenkor
 mi velünk és közöttünk
 vagy, és hűséges Istennünk
 akar sz minékünk lenni, a'
 mi rettegő és felelmes szi-
 veinket a te Sz: Lelkednek
 meg-vidámitó nemes vi-
 zével meg-öntözöd, meg-
 erősitéd és meg-bátoritod,
 hogy mindeneket békével

el-

el-szenvedhesünk, és soha
 örökké szegyenbe ne el-
 sünk: És hogy ezt minden
 bizonynyal meg-tapasztal-
 lyuk, és a' te Nevedet vég-
 nélkül fel-magasztalljuk:
 mert a' kik az Urnak Ne-
 vet fegitfegre hívják, azok
 mind örökké meg-tartat-
 nak. *m.* Oh Uram, e' te-
 néked nagy dicsőségedre,
 szolgál, hogy mi a' meg-
 szabaditást, egyedül csak a'
 te hatalomságodnak és
 meg-változhatatlan igasza-
 gödnek tulajdonítottuk, és
 noha a' te hűséges fiad
 közzül sokan fegyvermiatt

T 5

el-

el-hullottanak, te mindazáltal a' te anya-szent-egyházadat még a' vér, tűz és kőd oszlopok között is meg-tartod : mert a' Sionnak hegyén léfzen a' meg-szabadulás, és a' meg-maradott népet te magadhoz hívod. Oh Uram! akkor a' mi meg-maradott nyomorult fiainkat is magadhoz fogod hívni. *

Ne fély hát föld népe, hanem inkább örülly s-vigadgy : mert az Ur nagy kezülettel kászult a' te segítségedre. Örvendezetek és vigadgyatok a' ti Uratok-

tokban Istentekben : mert meg-adgya ő minékünk az igazságnak Doctorát, és nem halgattya-el, hogy ki nem őntené még az ő Lelkét minden testre, a' fiakra és a' leányokra, az ő szolgaira és szolgáló leányira.

Mint régenten, most is első ad minékünk alkalmas időben : Hogy a' mi csüreink buzával meg-rakodgyanak, és a' mi pin-czeink áldásokkal bővölködgyenek. De az ellenfeget minden ő fergeivel ki-szellefzi szintén a' külső tengernek utolsó ha-

táraig, el-annyira hogy az
 ő kevélysege meg-dohosobik
 és annak büzi fel-megyén.
 o Perelni fog az Ur az ő
 faját örökségejért a' mi
 ellenfegünkkel, ki mi rajtunk
 kegyetlenkedett, és törvénybe
 fogja az ő hive. in tett gyötrel-
 mér, mert sok ártatlan vért ontotta-
 nak ki a' mi földünkben, a'
 melly, büntetetlen nem maradhat.
 Es mivel hogy az Isten és az
 ő anyaszent-egy-házát immár
 régtől fogva üldözik, igen rövid
 időn meg-fizet nekik az ő
 érdemek szerént. A' szán-

tő-vasakból fegyvereket fo-
 gunk csinálni, és a' kaszákból
 dárdákat, és a' kik ennek-
 elötte betegesek voltak mi
 közöttünk, meg-erősödnek,
 hogy a' mi ellenfeginken
 borszút állásának. p. Vessétek
 hát a' sarlót bátorsággal a' gabo-
 nába, mert meg-ért a' keresztyén
 véren hívott Isten-telé
 Jesuitai gabonájöjjetek és
 nézzétek meg, mert rakva
 az Isten haragjának fajtója
 meg-fokasult ezeknek az
 ő gonofságok, és a' nyomó
 Izerfzámokon folyul foly az
 ő álnokságok.

g. A' mi fiaink, és a' mi fia-
inknak fiai, (valakike' nagy
nyomoruságrúl meg-tud-
nak emlekezni), meg-lát-
tyák ezt, és ennek igazságát
meg-tapasztallják, és a'
mi Istenünknek Nevét
ezért dicsírni fogják, úgy
mint ki ő közöttök csuda
dolgokat cselekedett kinek
egyedül magának legyen
dicséret tisztesség és dicső-
ség mostantúl fogva mind
örökké Amen.

a. Joel. cap. 2. *Ÿ. 7. b. v.*
9. c. c. 3. v. 3. d. c. 2. v. 3.
e. c. I. v. 10. v. 12. v. 17. v.
18. v. 4. v. 9. v. 15. f. c. 2.

V. II,

Ÿ. 11. g. c. I. v. 3. b. c. 3.
V. 13. *i. c. I. v. 5. k. c. 2. v.*
13. 14. *l. c. 2. v. 13. 16. 17.*
18. *m. v. 29. v. 32. v. 30.*
n. c. 2. v. 21. v. 23. v. 28. v.
25. *o. c. 2. v. 20. p. c. 3. v.*
2. v. 19. v. 7. v. 10. *q. c. 3.*
V. 13. *r. c. I. v. 3.*

XXV.

Az Amos Prophéta
Könyvéből.

2. *A* Pápisták üldözö
kegyetlenségének ki-mutató
tükörö, és annak meg-zabol-
lázásaért való könyörgési

2. *A*

2. A Pápistaság alól igaz keresztényen vallásra viszsza térte anya-szentegyház-nak állapattya.

3. Ugyan azon anya-szent-egyház-nak a' bűnök, kéri, való sanyargattatása.

4. Harmas vigasztalása az ő jövőendő békeségéről ennek az Isten anya-szent-egyházának.

O Seregeknek erős Ura Istené: tetudod hogy a' Tyrannusok és az igaz Isteni igazságot ellenlégi miképpen nyomorgatták és miképpen tseplik vastsepek-

pekkel ifúságátúl fogva a' te anyaszentegyházadat, a' ők meg nem emlekeztenek azokkal az atyafiakkal tett szövetsegekről kik egy Istent vallanak, és kik az egy-szent Kereszttségben vigasztallják magokat, hanem inkább fegyverrel háborgatták azokat; nem voltak semmi irgalmasággal hozzájuk, a' terhes aszízonyi állatokat ketté vágták azok között: mind örökké ragadozó volt az ő haragjok, és örökké haragot tartottanak mi ellenünk, b. A' te szentidnek kik a' te

Ne-

Nevedet vallották-meg te-
 temeiket-is meg-égették
 mint a' meszet, és egy-
 gyütt-is s' másutt-ismég az
 ő koporsójokból-is ki-
 hánták azokat. *c* Tekints-
 meg hát e' kegyetlenfeget
 oh erős Isten, a' te igaz ité-
 letedben, és a' te haragod-
 nak tűzét fordíts vízszá az
 ő palotájokra: *d*. törd-el
 az ő zárjokat, és fordíts ki
 őket tövestül azzal egygyüt
 a' ki az ő üldözéseknek pál-
 czáját hordozza: mert ők
 nem a' mi ellenségink, ha-
 nem a' tiéid és te ellened
 vagyon az ő örökké való
 dü-

dühösegek. Téríts-él hát
 kérünk a' te haragodat és
 méltó büntetésedet mi ró-
 lunk: mert mi bennünk-is
 nem csak három avagy
 négy gonofság hanem
 meg-számlálhatatlan sok
 találtatik. *e*. Meg-nevel-
 kedtenek és meg-erősöd-
 tenek a' mi bűneink annyira,
 hogy te méltán perel-
 hetcz mi velünk; *f*; és
 méltán kiáltathatod mi-
 velünk ama' siralmas beszé-
 det; El-esett, és nem ál-
 hat meg az Izraélnek szü-
 ze, (a' mi országunknak
 Fejedelme, Királya, és
 mi-

minden rendbéli gondvi-
felői) le-vettették az ő föl-
deken; és senki nincsen a'
ki őket fel-eme-lye: g:
mert a' tetőrvényedet meg-
vetették, és a' te igaz szer-
zésidet nem őrtötték. h.
Az ítéletet méreggá val-
toztatták, és az igazságnak
gyümölcsét úfömmé: i.
Az igazat pénzen el-adták
és a' nyomorultat egy ölé-
sarun. A' szegényeknek
fejekre sietnek, és a' nyo-
morultaknak igazságokat
el fordítják. k. A' követ
Bikák (tudni-illik a' gaz-
dagok) nyomorgatják a'
sze-

szegényeket, rongályaák a'
szükölködőket. l. Meg-
kicsinyítik a' vékát, és a'
gabona árrát meg-őregbi-
tik, a' gabona ótsúját pén-
zen adgyák el. m. Az iti-
letet keferűségre változtat-
tyák, és az igazságot a' föl-
dön hadgyák heverni. n.
Meg-efett embereknek bir-
ságokkal élnek, egyenlő-
képpen a' lelki-Páfstorok
nevét viselők és külső tisz-
tet viselő rendek: nincsen
a' tobzódásnak s' részegse-
geknek határa nálok. o.
Egybe hiják egymást s' igy
szólnak: hozd elő s' igyunk.

p. A' mértékletlenül, a' pá-
 ráztság, és a' bujálkodás,
 annyira el-hatalmazott,
 közöttünk, hogy immár
 nincsen a' ki ezt meg-igye-
 kezné büntetni. A' fia az
 attyával egy leánnyal vét-
 kezik. q. Avagy nem zen-
 dülne-e meg ezen a' föld,
 és nem sirna-e annak min-
 den lakosla? a' Nap nem
 nyugodnék-e el délben? r.
 A' mi fő embereink a' czi-
 fráni csináltatott nyosz-
 lyákban bátran aluszának, és
 az ő ágyokban kedvekre
 el-nyújtóznak: válogatott
 barányokkal laknak, és
 meg-

meg-hizlalt borjúkkal. He-
 gedű szó mellett énekel-
 nek, és vigaság tévő szer-
 számokat gondolnak mint
 David, de nem lelki vigasz-
 talás, hanem a' testi buja-
 ságnak fellindítására. A'
 bort nagy pohárokkal isz-
 szák, drága olajjal kenik
 magokat, és nem szánják
 a' Jozsefnek romlását. f.
 Nincsen a' ki őket erről in-
 teni merné, mert még a'
 köz nép-is haragszik és
 gyűlöli azt a' ki az igazság-
 nak által-hágóit meg-fed-
 dette: meg-útálták az igaz
 mondót: és a' kiaz idvef-
 ség-

fégnékútára akarná őket
tanítani úgy tartják azt
mint a' rémitőt. Annak-
okáért a' ki ezzes ember,
halgat, mivel, hogy az idő
gonosz. *s.*

Oh Uram Isten még-is
nem vertél te minket meg-
fogainknak nyugodalma-
val és tisztasávéval, sem-
penig a' kenyérnek szűksé-
gével; hanem a' te igaz-
ítletedet inkább máské-
pen való fanyargatásfiddal
bocsátottad bővűgeffen-
mi közinkbe: mert a' föld-
nek egygyik részét elsővel
meg-öntözted, a' másikat
nem;

nem; és ragyával s' her-
nyóval vertél meg minket.
Dög-halált bostáttál mi
reánk és a' mi barmainkra,
mint régenten Egyiptom-
nak földére; le-vágattad
a' mi ifjainkat, lovainkat
az ellenfégnék adtad, de
még-is nem tértünk mi te
hozzád: *u.* Sőt kérkedé-
keny kevélyekké és vak-
merőekké lettünk, el-biz-
tuk magunkat a' mi erős
helyeinkben. Méizsze ve-
zettük mi a' veszedelemnek
napját, *x.* a' hizelkedő
hazugokkal el-hadtuk ma-
gunkat hitetni, *y.* olyat,

tulajdonítottunk magunk-
nak a' mi nem volt hatal-
munkban; és azt mondot-
tuk vala, hogy a' mi nagy
birodalmunkat a' mierön-
kel szerzettük, és a' mi el-
lenfégünknek magunk e-
rejével alhatunk ellene. *z.*

Minek okáért méltán
nyomódó a' mi fel-fuval-
kodott országunkat mi-
képpen a' vas szekér-
nyomja a' tellyes kévét.
A.

Ki tétettünk annak o-
káért mi a' veszedelemnek,
és meg-fognak környékez-
ni minket minden féle

szo-

szorongatások, a' mi vára-
saink az Uról meg-gyűlö-
tetnek, és idegen nép ké-
zébe adattatnak minden-
bennük való javainkal egy-
gyütt. *B.* A' mi pompáim
ékesített házaink és pa-
lotáink meg-romlanak és
meg-pusztulnak; az apró
házaknak barlangokká kell
válniok és minden javok-
tól meg kell üzefekniek. *C.*
A' ki leg-gyorfabb léfzen is
el nem szaladhat; *D.* és ha
valaki el-szalad az Orofz-
lán előt Medve találkozik
reá; ha valaki az ő házába
bémegyén, és kezével a'

V.2

fal-

falhoz támaszkodik, kigyó
marja meg. **E.** Es hogy
ha a' földnek gyomrába-
bé áffuk-is magunkat, a' te
kezed onnét-is ki hoz min-
ket ó Hatalmas Isten! ha
az égbe fel-hágnank-is,
onnét-is le-vonnál ben-
nünket: ha az hegyek tete-
jén rejtözünk is el, ott-is
elő keressvén fel-találsz ben-
nünket: ha a' te szemeid
előtt a' tenger fenekibe,
rejtözünk is, ott-is paran-
tsolsz a' kigyóknak hogy
minket onnét ki-marjanak.
F. A' melly városból eze-
ren kelnek vala ki, százan

ma-

maradnak abban, és a'
mellyből százan kelnek va-
la ki, tizen maradnak meg
abban. **G.** Es ha tiz embe-
rek maradnak-is egy haz-
bán, meg-halnak. Es ha
valakit az ó baráttya fel-
vészen, avagy a' temető
ember, hogy ki vigye an-
naktetemit a' házból, ha
annak azt mondandgya
annak az haznak szomléd-
gya, vagyon-e még valami
több a' te házadban? azt
feleli az; Nincsen: annak
felette azt mondgya; hal-
gals, mert ezek az Urnak
az ó Nevét nem említették.

V 3

El-

El-fogy azért ezennel a'
mi tő embereinknek fris
lakások, el-közelget az
ágyban nyújtózkodnak jaj-
gatások. *H.* Közelgetnek
a' napok, a' mellyeken az
Ur Isten éhséget bocsát a'
földre, nem kenyernek éh-
ségét, sem vizeknek szom-
juságát, hanem az Urnak
beszéde halgatásának éhsé-
gét és szomjuságát. Buj-
dosni fognak egygyik ten-
gertől fogva a' másik ten-
gerig, és északról fogván
Nap-nyészetig futognak
az Urnak beszédének kere-
féért, és nem találják.

El-

El-epednek akkor a' szép
szűzek és az ifjaka' szom-
juság miatt. *I.*

Imát. Uram mit mond-
gyunk mi és mit gondol-
lyunk? Reményük-é hogy
e' meg-érdemlett gonosz
idő mi reánk ne következ-
nék? Hiszem meg áll mi
ellenünk a' te meg-másol-
hatatlan igazságod mert
te meg-eskődtél a' te szent-
ségedre, sőt ugyan a' te é-
letedre esküdtél meg, hogy
minékünk az ellenfegnek
horgával mint az halálzó
horoggal ki-kelleflek rá-
gattatnunk, és el-kelleflek

V4

vet-

vettetnünk. *K.* Lássad immár, hogy ha a' mi cselekedetink örök feledékenységbe jutnak-é? Ha ezt cselekedszed-is senki te ellened nem szólhat sempenig ellened nem állhat: *L:* mert Uram, te formáltad a' hegyeket, és te teremtetted a' szeleket: te változtatod világosságra a' temérdek sötétséget, te fedezd-bé a' napot éjszakával. *M.* Te építettél magadnak az egekben lakó helyet, és a' te Seregedet a' földön helyezettetted: a' te izollitod a' tenger vizeit és

ki

ki töltöd a' földnek színére, és midőn tea' földet meg-ütended meg-olvad te előtted. *N.* Miképpen állhassunk hát mi ellene a' te nagy hatalmadnak? avagy miképpen igazithassuk te előtted minnen magunkát? Igaz Isten vagy te, és immár ugy nem halaszthatod tovább a' büntetést, mint a' nyári gyümölcsnek le szedését a' melly immár teljességgel megért: *†.* mert meg-bántottanak tégedet a' mi Fejedelmink és Királyink az ő kevelységekkel, és te-is

V5 meg-

meg-haragudtál az ő palotájokra.

Azért állanak a' te szemeid nyitva mi felettünk, nekünk veszedelmünkre, és nem javunkra, O. Tovább immár te mi velünk nem járhatcz, mert nem vagy többé mi velünk. Ordítottál te mint az Ordítottál te mint az Oroszlán, s' azért vagyon jelen a' préda, az az, a' te kezeidnek kemény büntetése: te bocsáttad azt az inséget és nyomoruságot egészfen mi reánk valamelly a' mi országunkban és városink-

ban

ban vagyon. P. Meg-fu-vallottad a' te kürtödet és ordítasz. Ki volna hát az a' ki nem rettegne? Biz-zuké magunkat a' mi Könyörgésünknek napjaiban? avagy a' Templomban való fel-járásunkban? avagy az Ur-vatsorájával való élésünkben? avagy a' mi soltári éneklésünkben? Meg-haragudtál te mi reánk, és a' mi Ceremoniáink tenéked nem kellenek. Meg-útáltad a' mi Könyörgésünknek napjait, és nem illatozhatod a' mi tettetes alázatosságunknak áldo-

V 6

Zate

zattyát : nem tekintesz a'
 mi hálá-adásinkra; meg-
 vetetted a' mi éneklésinket,
 mert Isteni félelem nélkül
 és Kegyesség nélkül csele-
 kedtük. Minek-okaért
 minden uczákon jajgatás
 lesz, és minden uczákon
 ezt mondják: jaj! jaj!
 R. a' mi innep napjaink si-
 ralomra fordulnak, és min-
 den éneklésink keserűség-
 re, olly keserűségre a' melly-
 miatt még a' mi fejeink-is
 megkopaszúlnak. S. Mind
 ezekből-is penig Uram
 csak tiéd a' dicsőség, mel-
 lyet mi-is a' te igaságod-
 nak,

nak, hatalmaságodnak és
 itéletednek tulajdonitunk.

Tudgyuk mind azon-
 által, oh Uram, hogy te jó
 és kegyelmes Isten vagy.
 Es azért a' te feneketlen-
 mélységű kegyelmességed-
 nek erős oszlopát fogjuk.
 meg mi-is a' mi te benned
 való bizodalomunknak vas-
 matskájával, és el hiszük,
 hogy te ugyan azon órá-
 ban el változtatod a' te fel-
 lobbant haragodat, vala-
 melly órában a' te haid te
 hozzád tökéletes tisztá-
 szivel meg-térnek: Uram
 légy kegyelmes hát a te,

népédnek! mert kitsoda
 tehet te nálad kívül jól mi
 velünk? *T?* Látod hogy
 mi el-estünk és meg-rom-
 lottak vagyunk. Ambátor
 űsd. meg a' mi sziveinkaj-
 tainak felső részeit úgy a'
 mint tenéked tettik: Bo-
 tsállad ambátor azt a' látó-
 gatásodat mi közinkbe a'
 melly tenéked tettik: *V:*
 tsak hogy kedvezz a' mi te-
 rőled nekünk adatott ked-
 ves Fejedelmünknek, Ki-
 rályunknak, Fő rendeink-
 nek és a' te anyaszentegy-
 házadnak kegyes Pátronu-
 snak; hogy meg-ne ret-
 tene

tennyenek és el-neessenek.
 Pœnitentiát irtál te mi-
 nekünk fiaidnak előnkbe,
 hogy mi keressük a' jót és
 éllünk; gyűlöllük a' go-
 noszt és szolgáltassunk igaz
 ítéletet. Meg-igérted mi-
 nekünk a' te-hűség es atyai
 kegyelmességéből, hogy
 te mi nekünk életünket
 meg-tartod és mindenko-
 ron mellettünk akarsz len-
 ni. *X:* Tekints-meg hát
 Uram, hogy a' mi mostani
 Fejedelmünk és Magistra-
 taink az ő tehetőségek sze-
 rint az igazságot ki szolgá-
 tattyak: tekints-meg azt-
 is

is hogy még fok kegyes és
 buzgó szivek vannak mind
 a' felső s mind a' közön-
 séges rend között, a' kika'
 jótökéletes indulattal ke-
 resik, és az igazságot szerez-
 tik. El akarnádé ezeket
 is veszteni azokért az Isten-
 telenekért a' kik minden
 felelem nélkül vétkeznek,
 hamisságot üznek, és az ő
 gonofságokat álnokul pa-
 lastollyák és titkollyák?
 Sohatezt nem tselekeszed
 ő világnak teremő Ura s'
 gond-viseő kormányosa!
 hanem inkább el végezted
 azt a' te öröktől fogva való

tanátsodból, hogy minket
 a' mi ellenségink között
 meg-hánny. vész. mi kép-
 pen meg-hánnyattatik a'
 buza a' rostában, úgy hogy
 tsak egy követske is a' föld-
 dre ne' essek. Ne hadgyad
 hát Uram annál inkább a'
 te nemesbuzádat a' földre
 esni hogy el-ne tapodtas-
 sék; és ne töröld-el a' Já-
 kob házat az az, a' te anya-
 szentegyházadat egélzen:
 hanem, fordítsad inkább a'
 te szemeidet a' bűnben-
 gyönyörködő és bálvá-
 nyozó Tyrannusok hatá-
 rára, és töröld-ki őket az
 egélz

egész földnek színérül : Y:
 Erőfitts meg a' kezeidet,
 és a' mint a' pásztor az o-
 rozslánnak szájából a' juh-
 nak két szarait avagy a' fű-
 lének külső részét ki ragad-
 gya, ragadd ki ezen kép-
 pen a' te meg nyomattatott
 és kísértetek alatt nyegő
 szegény fiainak kitin-
 feregét: emeld fel a' Dá-
 vidnak le esett satorát és
 építs meg annak repedezé-
 sét, és a' mi abban meg-
 romladozott allasd helyére
 újobban, mint régi időben
 volt: hogy birhassák annak
 maradját azok a' kik a' te

Ne-

Nevedről neveztettek, és
 a' te Nevedet prédikállot-
 ták. Te vagy Uram Isten,
 a' ki ezeket teheted és a' ki
 meg is cselekedzed ezeket,
 és ama' bőv aratásnak és
 szűretnek örök békefeggel
 állandó napjait nékiek meg
 adod; a' mellyeken szánt-
 fanak és örömmel arassa-
 nak; a' mellyeken a' bor
 nyomó és a' magvető egy-
 be találkozzanak, és egy-
 mást vig orozával köszön-
 tsék: és minden hegyek
 édes mustval az az a' Szent
 Lélek ajándéknak rellyes
 folyással és vigasztalással

az

az Ur Jesus Christusban
 csepegjenek és follyanak.
 Z. A' tedrágálatos Neved-
 nek adassék azért háláadás
 és magasztalás mind örök-
 ké; Amen.

a. Amos cap. 5. ψ . 12.
 & v. 3. b. c. 1. ψ . 9, 11, 13.
 c. c. 2. ψ . 1. d. c. 1. ψ . 4.
 e. c. 2. ψ . 6. f. c. 5. ψ . 12.
 g. c. 5. ψ . 2. h. c. 2. ψ . 4.
 i. c. 6. ψ . 12. k. c. 2. ψ .
 6, 7. l. cap. 4. ψ . 1. m.
 c. 8. ψ . 5, 6. n. c. 5. ψ . 7.
 o. c. 2. ψ . 8. p. c. 4. ψ . 1.
 q. c. 2. ψ . 7. r. c. 8. ψ . 8.
 9. f. c. 6. ψ . 4, 5, 6. t. c.
 5.

5. ψ . 10, 13. u. c. 4. ψ .
 6, 7, 9, 10. x. c. 6. ψ . 1.
 3. y. cap. 2. ψ . 4. z. c.
 6. ψ . 13.

A. cap. 2. ψ . 13. B. c.
 6. ψ . 8, 9. C. c. 5. v. 11.
 D. cap. 2. v. 14. E. c. 5.
 v. 19. F. c. 9. v. 2, 3. G.
 c. 5. v. 3. H. c. 6. v. 9, 10
 & v. 7. I. c. 8. v. 11, 12,
 13. K. c. 4. v. 2. cap. 6.
 v. 8. L. c. 8. v. 7. M. c.
 4. v. 13. cap. 5. v. 8. N.
 c. 9. v. 6, 5. †. cap. 8. v.
 1, 2. O. c. 9. v. 4. P. c.
 3. v. 8. R. c. 5. v. 21, 22,
 & v. 16. S. c. 8. v. 10. T.
 cap. 7. v. 2, 6. V. c. 9. v.
 11.

11. & v. 1. X. c. 5. v. 14.
 15. Y. cap. 9. v. 9: cap. 7
 verſ. 5. c. 9. v. 8. Z. cap.
 3. v. 12. cap. 9. v. 11. 12.
 13.

XXVI.

Az Abdiás Prophéta
 Könyvéből.

*Az Edomiták ellen, az
 az a' keresztyén anya szent-
 egyháznak haborgatói ellen-
 való könyörgés.*

O Szi-

O Szivek titkainak meg
 vizsgáló Ura minden-
 háto Isten, te látod az
 Edom fiainak az az a' te
 szegény és nyomorult
 anyaszentegyházad ellen-
 ségeink fel fuvalkodott
 kevélyfégeket, imé el biz-
 ták magokat az ő szivek-
 ben, mivel hogy erős kö-
 sziklák között és magas
 helyeken lakoznak, és azt
 velik hogy onnét őket sen-
 ki ki nem vonhattya, a.
 Hízeltednek magoknak,
 és el-hitették magokkal
 hogy ők olly fennye jár-
 hat.

hatnak mint a' Sas kefe-
lyük, és az ő fészkeket a'
csillagok közibe helyhez-
tethetik : *b* : és mivel hogy
ő közöttök sok bölts és
agyas emberek vadnak és
mindenféle álnok tanácsok
és hadi ravaszmestersegek,
azt alittyák hogy őket soha
senki meg nem szégyenit-
heti. *c*. Azonban penigh
te nem feletkeztél el az ő
fajtalanságokról, mellyet
ők az ő attyokfiain Jácob-
bon, az az, a' te szerelmes
Fiadnak az Ur Jesus Chri-
stusnak Evangeliomát iga-
zán vallóin és bizonságh
tévőin

tévőin cselekedtenek, *d*,
akkor a' midőn minden-
féle martalékokkal, prédá-
lásokkal és öldöklésekkel
Galliában, Belgionban,
Angliában, Cseh ország-
ban, Palatinátusban és több
fok helyeken a' te kistsiny
feregedet ki-mondhatatlan
rettenetességekkel marczon-
gották, és még mostan is
naponként marczongják,
szorongatták és tsufol-
lyák, a' miképpen (ő nya-
valyás életünk!) ezeket az
Isten ellen való rettenetes-
ségeket e' mi országunk-
ban is naponként kelerves-
sen

fen szemlélyük és fohász-
kodva halgattunk.

Oh Uram erős Isten,
tégy ítéletet ezek ellen! és
közelgettesd el a' te meg-
látogatásodnak napját ō
ellenek. Hányd széllyel ō-
ket, hogy meg-ismérjék,
hogy az ō sziveknek ke-
vélysege csalta meg őket.
e. Küldgy követet az idegen
népekhez, hogy azok jöjje-
nek el, és támadgyanak
haddal ō ellenek. f. Bo-
tsásf olly háborgatót ō re-
ájok a' ki az ō kintseket
(mellyben kevélykedte-
nek) felkeresse. g. En-
ged-

gedgyed hogy az ō tulaj-
don frigyés társok által,
(kikben bizodalnokat
helyhezterték, de azokkal
is hűségesen nem éltenek,
hanem csalárdul cseleked-
tenek vélek) el-árúttassa-
nak csalattassanak, hatá-
rokból kiűzetteffenek, b,
és minden ō agyaskodások
és kevélységek meg-szé-
gyenítteffenek, és örökké-
való semmivé tetteffenek. i.
Cselekedtesd ō rajtok-is
ugyan azont a' mellyet ōk
másion cselekedtenek, és
térített hétképpen vizsgálá-
az ō fejekre azt a' mivel ōk

másnak fizetnek. *k.* És
 a' miképpen ő'k ittanak az
 Urnak szent hegyén és
 meg-részegedtenek, azon-
 képpen itals ő' rajtok is
 minden pogányokat, hör-
 pögettesd-fel és nyelesd el
 tellyességgel őket, és tedd
 olyanokká mint ha nem is
 voltak volna. *l.*

Oh Uram, nem vagyunk
 boszszu állásnak kívánoi,
 sőt inkább kívánnók ő' né-
 kik mind idő szerint s'
 mind örökké való javokat
 és idveffégeket. De mivel
 hogy ő'k a' te ellenséggiddé
 tették magokat, és te is az
 illye-

illyeténeket a' te szent szá-
 jádbúl származott szóddal
 meg-fenyegeted: azért,
 kerjük mi-is a' te meg-
 változhatatlan ítéletedet ő'
 reájok, hogy ne vigadgya-
 nak tovább a' mi romlásun-
 kon: és hogy e' rettenetes
 ellenségek és Tyrannusok
 ne nézzék tovább öröm-
 mel az ő' atyokfiainak az
 igaz keresztyéneknek ve-
 szedelmének napját, és ne
 örüllyenek az ő' veszedel-
 meknek napján, ne neves-
 sék őket boszszontó szóka-
 lal az ő' meg-szorongatá-
 soknak napján. *m.* Ne

küldgyék többé az ő seregeket a' te faidnak seregek ellen, és ne álljanak eleik. be hogy elveszeffek azokat a' kik a' veszedelem előtt elszaladnának. *n.* Forcits immár egyszer nyakokba ő nékik ezt az ő mi infégünkön gyönyörködő játékokat, és adgy pihenést oh Uram Isten a' te isméreteden lévő faidnak, hogy az ő rövid időn való megszabadulások után birhassák azt a' jószágot örökösön, mellyet ő nékik öröklegül adtal. *o.*

Tédd

Tédd olyan emészteő erejűvé a' te népedet mint a' tűz, és a' te anyaszentegyházadat olyan hatalmúvá mint a' láng; a' vér szopó Esavitákat pedig tegyed olyakká mint a' pozdorja hogy meghégetessenek, megemésztesse, és egy is ő közülök meg nem maradgyon. *p.*

Botsáfs oh Uram Szabadítókat a' Sion hegyére az azegygyik Istenes Fejedelmet, (Királyt) és kereftyén kegyes tisztvifelőt a' másfik után, egygyik hivőges tanítót a' másfik után,

X 4

az

az ellenféges Esavitáknak
meg-ítéléjére: hogy az Ur
Jetus Christufnak a' mi
hivféges meg-tartónknak
országá mindenkoron és
örökké. meg-maradgyon
Kinek te veled és a' Szent
Lélekkel egyenlő hatalmú
és örökké való igaz. Isten-
ségben légyen ditsiret, tisz-
teleg és ditsőleg mostan-
túl fogva mind örökké.
Amen.

a. Abdiae x. 3. b. x. 4. c.
x. 8. d. x. 10. e. x. 4 & 3.
f. x. 1. g. x. 5. & 6. b. x.
7. i. x. 11. k. x. 13. l. x. 16.

m. x.

m. x. 12. o. x. 14. o. x. 17.
p. x. 18. q. x. 21.

XXVII.

A' Jónás Prophéta Könyvéből.

*Meg-szorult szűkségink-
nek miórsó állapotjában, és
az hadak miatt meg-szorult
állapotunkban való könyör-
gés.*

VRam mi Istenünk, bé-
szállottunk mi egyszer
a' te keretzyén anyazent.
egyházadnak hajójába, o.

X 5

még

még a' hajó bért-is meg-
adtuk, azaz, a' szent Ke-
reltség által te hozzád
csatlottuk magunkat, te-is
penig a' te szent szövetsé-
ged által mi hozzánk kö-
tötted magadat : Es imé
még-is mostan szintén u-
tálló szűkféginkben szo-
rongattatunk ; mert rette-
netes szél-vész háborúk
környékeztenek-meg min-
ket, és a' tengernek remi-ő
habjai felyül járnak a' te
nyomorult hajódon, el-
annyira hogy úgy tetszik
mint ha el-akarna romlani
és merülni. A' Tyrannu-

sok,

sok, az ő haragjokban el-
bódult Istentelenségekkel
fergetegeskednek a' te nyo-
morult anyaszentegyházad
és kifded seregéd ellen.,
Igyekezünk ugyan a' mi-
tisztünket csejokednie' fel
háborodott szél vészben.,
mint szintén a' hajó törés-
ben nyavalygó hajósok ;
és a' gondviselésben szor-
galmatoskodunk, tanáts-
kodunk, munkálódunk,
sőt még a' mi jó akaróink
és szomszédságink-is, (kik
mi velünk egygyütt lab-
bognak,) hűlegesen mel-
jettünk volnának es leány-

X6

ked-

kednének hogy a' szárazra
juthatnánk; de (ó nyava-
lyás életünk!) sem őket
mi, sem ők minket talpuni-
kra nem állathatnak; mert
a' szorongatásnak tengeré
felette igen habzik mi elle-
nünk, meg-nevelkedett a'
mi ellenségünknek ereje és
meg-sokalódott az ó ha-
talma, magunkban-is meg-
ismértük hogy te vagy
egyedül az, a' ki a' szeleket
a' titkos helyekről fuvatod,
és hogy e' jelen való szél-
veszet-is te támasztottad
mi előnkbe, azért, mert mi
te ellene felette igen ter-

heg

hesei vétkeztünk, és a' mi
gonoszságink a' Ninivé-
béliek gonoszságival te-
elődbe fel-hatottanak;
mert mi a' te szódhoz és
parantzolátidhoz engedet-
lenekké tettük mi magun-
kat, b, és a' teremtet ál-
latokniak elébb tettünk tisz-
tesseget hogy sem tenéked.
Hátat adtunk mi a' Jonás-
sal és el-szaladtunk te előt-
ted, nagyobb bizodalmun-
kat helyhezítettük mi az
emberi erőben hogy sem a'
te mindenhatóságodban el-
annyira, hogy nem szükfeg-
sőtör vetni arra, hogy mi

X7

okoz

okért Izállott e' veszedelem mi reánk? avagy honét jött legyen az a' bűnös ember és mitfoda nemzetből való a' kinek bűneiért azt mi reánk bocsátottad: e: mert kifinytúl fogva nagyig minnyájan vétkeztünk, és minden magamento embernek szája bedugattatott. A' mi egész országunk tisztátalan és a' jótul üress. A' pogány és bálványozó hajósokban nagyobb Isteni félelem találtatott hogy sem mi bennünk, mert szorgalmatoskodtanak Ők azon, hogy az Ő

az Ő kezeket az ártatlan vértül megmentfék, midőn a' Jónást a' tengerbe kellene vetni. De mi köztünk ki gondol effélével? és kitfoda szorgalmatoskodik azon hogy a' mi feleinket és szomszédsginkat a' nyúzó fosztóknak kezekből ki ragadgya? Jóllehet, hogy a' mi Istenfelő keresztyén Fejedelmünk és Ő utánna minden fő és alatsónb Istenes tisztviselők az Ő tiszteket megtfelekelezik, és seréngetnek minket az Ő jó rendelésekkel és igazgatásokkal; a' lel.

lelkeknek ör. álló Pásztori-
is környülettünk való hi-
vatallyokban semmit el-
nem mulatnak, hanem
hívják és szünetlenül kiál-
tanak a' mi fülünkbe,
mondván: Mit alufztok
ti nagy alhatók? kellyé-
tek-fel, tartfatosk poeniten-
tiát és jobbítsátok meg
életeket: de az álom min-
ket el-burított, a' poeniten-
tia mi belénk nem avúlhat.
A' Ninivebéliek a' Jónás-
nak egy prédikatiojára
mindnyajan meg-térének
és poenentiátartának: a'
in epeng, mi közöttünk
töb-

többen volnának az egy Jónásnál: Hallunk mi száz
predikatiót-is, de ugyan-
nem térünk meg. El-hi-
tetjük mi magunkal hogy
még csak leg-kissebb kár
avagy szerentfétlenség-is
mi rajtunk nem eshetik, és
hogy ha a' mi kerteinkben
még csak egy leg-alább va-
ló tők szálnak gyökerét,
valamelly féreg meg-rágja-
is, zugolódunk és ottan
mindgyárt megh.harag-
szunk: e: és el-hitettyük
magunkal hogy mind ha-
lálíg méltán haraghatunk,
és a' mi nagy békételenlé-
günk

günkben halált kívánunk
a' mi lelkeinknek. *f.*

Tudgyuk mind azon-
által azt-is és a' Jónással
meg-vallyuk a' mi szive-
inkben hogy te kegyelmes
és irgalmas Isten vagy,
nagy türethető, nagy irgal-
majságú, és a' gonoszoknak
el-távoztatója vagy: *g.* és
hogy a' te egygyetlen egy
szerelmes Fiad az Ur Jesus
Christus kiben egyedül mi
hozzánk megh-engesztel-
tettel az a' mi igaz Jóná-
funk, a' ki mi érettünk
nagy alázatossággal a' te,
megh-búsult haragodnak
ten-

tengerébe engedte magát
vettetni, a' ki meg-holt, és
a' ki három éjjel és három
nappal a' földnek gyomrá-
ban feküdt, és annak-után-
na a' szárazra ismét ki-té-
tetett, az az, a' halálból
ismét hatalmassan fel-tá-
madott és te nálad miné-
künk örökké való bekesé-
get szerzett, el-annyira,
hogy a' te haragodnak ten-
gere a' lelki háborúkuil im-
már megh-szűnt. *b.*

Oh Uram, te hozzád fo-
lyamodunk azért mi, e'
szorongattatásunkban, és
nyavalyás állapotunkban
mi or

mint szükségünkben egyedül való jótevőnkhez, nem folyamodunk a' bálványokhoz mint a' pogány nemzetből való hajók: *i.* ha nem az egyedül való igaz és hatalmas Istenhez ki a' tengert és a' szárazt teremtette. *k.* Nem bizunk immár tovább a' mi erőnkben, sem pedig emberi segedelemben remétségünket többé nem helyhezetttyük, mert az emberben való bizodalom nem egyéb a' semminél és az örökké való kegyelemnek kezünkéből ki botsátásánál és mint

csak

csak egy játékból való elvesztésénél. *l.* Oh Uram, botsáffad elődbe hát a' te szent Templomodban a' mitohaszkodásinkat, kiáltásinkat és szívbéli imádságinkat! *m.* A' pokolnak torkából kiáltunk te hozzád, Uram halgasd meg a' mi kiáltásunkat! *n.* Környül vettének minket a' habok, a' te hánykodó vizeid és minden habjaid által mennek mi rajtunk. *o.* A' melynélégnek veszedelmes örvényi fogtákkörül a' mi életünket. *p.* Oh Uram mi Istenünk, szabads

dits

dits-meg a' mi nyavalyás
 életünket a' rothadástúl. *q.*
 Ne taszits-el minket a' te,
 atyai szemeid elől, és ne
 vess ki minket a' szent
 Templomodból: és ne
 hadgy minket az földnek
 zárjával: bé-zátoltatnunk
 mind örökké; *r.* hogy
 tenéked életünknek min-
 den napjaiban: hálá adó
 szóval: tehetsünk: áldoza-
 tot, és a' mi fogadásunkat
 tenéked hűségesen megh-
 adhassuk hogy te minket
 meg-szabadítottál. *s.* U-
 ram szánád te a' Ninivé
 pogány várolnak száz huz
 ezer

ezer fiait, kik nem tudnak
 vala az ő jobb és bal kezek
 között: külömbséget ten-
 ni: *t.* hogy hogy nem-
 szánnál hát minket nyava-
 lyás fiaidat, és hogy nekő-
 nyörülnelmi rajtunk? ki-
 ket a' te Fiadnak drágalátos
 vérével meg-váltottál, és
 kik a' te méltóságos Ne-
 vedben kerestelkedtünk
 meg: hogy hogy ne ked-
 veznél minékünk kik szi-
 veinknek: buzgoságából
 minden tiszteletet és di-
 csőséget csak a' te irgal-
 matságodnak és kegyel-
 melségednek tulajdoni-
 tunk?

tunk? Uram meg kell te-
néked ezt örökké csele-
kedned mint hűséges A-
tyánknak; mert mi a'
Christusban tenéked saját
fiad erőssen bizunk a' te
atyai indulattal buzgó sze-
relmedben, és el-is hittük
hogy ezt a' te szerelmedet
soha te meg nem másolod
hogyha mi meg nem má-
sofolyuk a' te benned való
bizodalmonkat, tudni illik,
hogy ha szent életet élni
igyekezőnk és igaz pœni-
tentiát tartunk, a' minémű
pœnitentiát tartott a' Ni-
nivébéli Király az ő hatal-
ma

ma alatt lévőekkel #. De
mikeppen tarthassunk mi
ilyen pœnitentiát, hogy
ha te, ő nagy Isten, sege-
delmedet és kegyelmedet
minékünk nem nyújtod?
mert jaj imé magunktól
még csak jót sem gondol-
hatunk, annál inkább nem
mondhatunk vagy csele-
kedhetünk. A' Ninivébé-
liek is nem a' magok te-
hetségek által tartottanak
pœnitentiát, hanem te
nyújtottad kegyelmedet,
nékiek, és a' te szent Lel-
ked által indítottad és fer-
kentetted fel őket a' pœni-

teőti tartáfra, hogy a' te-
 térti nem akaro népedet
 az Izraél kiknek száma
 nélkül prédikáltattad és
 Prophétáltattad a' poeni-
 tentiáta Ninivébéli pogá-
 nyok által meg. szégyeni-
 tted.

Oh Uram, jelennyél
 meg hát minékünk a' te
 segedelmeddele mi mosta-
 ni igyünkben, téríts-meg
 hozzád bennünket hogy
 meg-térhessünk. Adgyad
 a' te áldott kegyelmedde
 minékünk, hogy mi te
 benned tökéleteséggel hi-
 hessünk; hogy a' mi tette-
 tes

tes öltözetünket tudni-illik
 a' mi kevélységünk levé-
 kezhefsük és gyázba öltöz-
 zünk s' a' porba üllünk,
 azaz; bűneinken lelke-
 inknek igazán való bánat-
 tyával keserves könyhulla-
 táfokat öntsünk ki; Sőt a'
 mi egész seregünkben meg
 hirdettefsük, hogy se em-
 berek, se a' barmok, se ök-
 rök, se juhok, semmit meg
 ne költsinának, se ne en-
 nének, se vizet ne innának,
 hogy annál buzgóságo-
 sabban és hathatósabban
 kiálthassunk és hihassunk
 tégedet a' segedelemre; és
 Y. 2. 2. te is

te-is oh örökké való Isten
nézhessed és vizsgálhassad a'
mi szín mutatás nélkül va-
ló könyörgésinknek nap-
ját, és hogy ez orátul fogva
soha többé gyűmöltstelen
hírűeknek ne találtaffunk
és te túled többé meg ne
hidegedgyünk : hanem ki
ki mi közzülünk meg, tér-
jen az ő gonofságának
útairúl és az ő kezeinek
álnok cselekedetitül, z, és
soha többé a' te szentféges
Neved ellen ne zugolod-
gyunk, hanem inkább e'
mostani Zürzavarnak bol-
dogh végét várhaflunk
mind-

mindnyáján egyenlő cse-
dés lélekkel.

Ohi Uram, te teremtet-
ted semmibül a' mennyet
földet és a' tengert minden
berne valokkal egygyütt;
te teremts hát mi bennünk
is jora való hajlandoságot,
tíjjits-meg minket és adgy
olly poenitentia tartó szivet
minékünk a' minémüt te
kivánisz a' tiéiditül: mert
tencked atyáiképpen kell
minket szeretned; megh-
kell tenéked mind azokat
a' gonoszokat bánnod va-
lamellyekkel minket meg-
fenyegettél, és el-kell a' te

haragodnak busulását mi
 rolunk forditanod, hogy
 mi meg ne romollyunk és
 el ne vesztünk: mert A-
 tyánk vagy minékünk.
 Mehelyt te ezt cselekedsz
 a' tenger azonnal minden
 ő habjaitul meg szűnik, A,
 a' mi ellenségünkkel miné-
 künk békeségünk lesz, és
 a' te szentféges Nevedet
 örömmel fogjuk szolgál-
 ni.

Vagyon még a' mi szá-
 lunkban és szívünkben ő
 hűséges Istenünk halá adá-
 fra való indulat, mellyet
 mi te elődbe ki öntünk, és

a te

a' te Nevedet méltó tiszte-
 lettel tiszteljük: mert te,
 minékünk-is adtál egy ól-
 talomnak árnyékát tartó
 ékes borostyán (avagy tők)
 szálat, melly minnyajunk-
 nak örömevel nevelkedett
 fel mi közöttünk, és tekin-
 tetre kívánatos: Kedves
 árnyékkal fedezi ez a' mi
 fiainknak fejeket, sőt még
 a' te anyaszentegyházadat-
 is: és mi felette igen ör-
 vendünk e' mi zöldellő
 borostyánunknak; A' mi
 kegyelmes Fejedelmünk
 ez a' borostyán szál; Feje-
 delem afszonyunkal és

Y A

Fe

Fejedelmi ágazatival egygyütt; (és a' mi keresztyén helyeinkben Neved tiszteltetnek oltalmazására előállatott: fő és alatsónb rendben lévő Istenes Magisztratusinkal egygyütt) kikért: tenéked a' mi sziveink belső indulatnak tökéletes buzgóságiból adúk örökké való hálákat. Oh Uram Isten! kezéidben vadnak tenéked minden teremtetett állatok, a' hajnal, a' szárazságok, a' Nap-keleti szél, a' Napnak kimondhatatlan hevősége: sőt még az élet és a' halál is: és

és szerezhetcz te olly férget, melly, e' mi Nemesborostyanunkat (avagy tők szálunkat) ugy meg-fért-heti, hogy a' mi bűneinkért mi közzülünk kivéteffek? Uram meg-valólyuk hogy meg érdemlik ezt a' mi bűneink, és e' mellet minden fele csapáfidat; de légy kegyelmes Uram, és kedvezz e' nyomorúságos időben és e' felháborodott hadi veszedelmekben. Védelmezzed és tarts-megh az ő gonosz akarói és irégyi ellene e' te anyaszentegyházadat kíván-

Y 5   na-

natos árnyékával fedezgető Nemes borostyán szálát minden csemetéivel egygyütt: mértá' te Nevedért a' te nyomorult anyaszent-egyházadnak ótalmaért plántáltad őtet, hogy nem csak a' mi szegény hazánkra, hanem még a' kívül való helyekben- is a' te bened igazán hívő fiaidra, hosszú időkig való békeségnek árnyékát terjeszthesse: és hogy mi tégedet a' mi fiainkal egygyütt e földön az ő árnyékában idő szerint, ez élet után pedig az egekben a' te di-

tsősegednek zászlója alatt minden választottidnak és szentidnek seregeiben örökké való fogyatozás nélkül tisztelheisünk és dicsirheisünk, Amen.

a. Jonae. cap. 1. b. vers.

2. c. 1. d. c. 3. 1. 5. e. c. 4.

1. 7. f. c. 4. 1. 8. 9. g. 1. 2.

h. c. 1. 1. 15. i. c. 1. 1. 5.

k. 1. 9. l. c. 2. 1. 5. m.

c. 2. 1. 8. n. 1. 3. o. 1.

4. p. 1. 6. q. 1. 7. r. 1. 5. 7.

s. 1. 10. t. c. 4. 1. 11. u. c.

3. 1. 7. x. c. 3. 1. 61. y. 1.

7. z. c. 3. 1. 8. 9. A. C. 1. 1. 11.

Dicsirét Istennek.

OBSERVATIO.
N E S.

1. Az A. b. c. nek rendi szerint való apró betűtskék, mellyeket a könyörgések közé helyhez tettem, igazgatnak azokra a Sz. Irásbéli helyekre, mellyeket minden könyörgéseknek a végén fel jegyzettem.

2. A Könyörgéseknek, némellyiknek közepin, némellyiknek végin,

ilyen

ilyen tsillagotskakat * jegyztettem : melly tsillagotskakkal azt akarom meg-mutatni, hogy az időnek alkalmatosságával e' következő könyörgéseket hozzá tehetni a felső könyörgésekhez.

REGGEL.

*. Ujjobban is te hozzád fohászkozunk mint igaz, halhatatlan és nagy kegyelmű Istenünkhöz, és a' mi Urunk Jesus Christusban nekünk szerelmes Atyánkhoz; és te elődbe öntyük ki a' mi lelkeinknek halá-adó áldozatját, nem akarjuk a' mi sziveinkben el-titkolni a' te igaságodat, hanem lelki örömmel hirdettük inkább a' te meg-tartásodat; nem akarjuk el-tagadni a'

te irgalmaságodat sem peng azokat a' te áldomásodat, a' mellyekkel minket meg-látogattál: mert jó terólad emlékezni, te rólad vallást tenni és a' te Nevedet mindenek felett ditsírni, reggel a' te irgalmaságodat és estve a' te igaságodat hirdetni. Mink-okaért ditsír tégedet a' mi lelkünk és áldgya a' te nagy jó-voltodat ezért hogy te minket ez el múlt étfzakának tetettségében a' te el-fogyhatatlan irgalmaságodból meg-oltalmaztal. Aldottvagy Seregek.

geknek Ura Istene erős
 Isten! a' ki kegyelmessen
 cselekedszel mind azokkal
 valakik tégedet keresnek
 és a' te idévezítésedet szere-
 tik. Aldott a' te nagy Ne-
 ved minden nemzetfegek
 között, hogy te minket
 oltalmadban tartasz és se-
 gedelmeddel gyámolítasz.
 Aldottak teneked minden
 tselekedetid valamelyek-
 kel a' te fiaidat meg látó-
 gattad. Kérünk tégedet
 tartás megh minket e' máj
 napon is szent életben és
 ép egészségben, hogy a' tsá-
 lard ördögh valami kárt
 mi-

minékünk ne tégyen, se
 penig az Istentelen embe-
 reknek kezek minket meg
 ne tértsen. Uram mi id-
 vességünknek Istene, jó
 reggel fohászokodunk te
 hozzád, téged hívunk le-
 gitsegül jó reggel légy se-
 gitsegül minékünk, hogy
 minden tilztünk és hivata-
 lunkbéli munkáinkat vala-
 mellyeket mi reánk biztál,
 a' te nagy Nevednek ditső-
 ségére és felebarátunknak
 hasznára szorgalmatóság-
 gal és nagy hűséggel min-
 den akadály nélkül végbe
 vihessük, hogy e' máj nap-
 nak

nak világosságát a' mi bű-
neinknek zavaros felvillá-
sával előtted meg ne ho-
mályosítsuk, és tégedet a'
mi szájainkkal vagy egyéb
cselekedetinkel meg ne
bántunk, sem pedig a' te
frigyedet mellyet a' szent
keresztségben mi velünk
kötöttél fel ne bontunk.
Adgyad minékünk a' te
szent Lelkednek azta' meg-
erősítő kegyelmét, a' mel-
lynek bennünk munkálko-
dása által azokat a' hat dol-
gokra mellyeket te gyü-
lölsz, sőt az hetediket is
melly a' te lelked előtt utá-
latos.

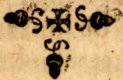
latos, el távoztathassuk: a'
minéműek; A' kevély sze-
mek: Az hazug nyelvek:
Az ártatlan vért ontó ke-
zek: Az álnok gondola-
tokat forraló szivek; A'
gonoszra fietséggel futó
lábak: Az hazugság szer-
ző hamis bizonyságok; és,
A' ki az Atyafiak között
háborúságot szerez. Ezek-
től, és ezekhez hasonló
gonoszságoknak cseleke-
detitől oltalmaz meg
bennünket mi jóltévő Iste-
nünk! és a' te könyörüle-
tessegednek soksága szerint
adgyad a' te kegyelmedet
mie

minékünk, hogy a' mi e-
gész életünk és minden
tselekedetünk te előtted le-
gyenek kedvesek a' te sze-
relmes fiadban a' mi Urunk
Jesus Christusban, ki te ve-
led és a' Szent Lélekkel
egyenlő Istenféggben él és
uralkodik mind örökkön
örökké, Amen.

Mi Atyánk,

&c.

DEL.

DELKOR.

*. Ditsőféggnek Királ-
lya, a' magas egeknek és a'
földnek megh. foghatóan
Ura hatalmas Isten; nagy
hálákat adunk mi tenéked,
hogy te minket gyermek-
ségünktől fogva teilyeséle-
tünknek rendben mind e'
jelen való óráglan kegyel-
mesen tápláltál, ételünket
italunkat és ruházatunkat
naponként minékünk ki-
szolgáltattad, és minden
testi javainkat valamelyek
a' mi világi életünkre izük-
fé-

fegefek lehetnének mostan is napról napra bővölgessen meg adod. Imé Uram mezeitelenül, szűkölködve és nyavalyásul jöttünk a' mi anyáknak méltébül e' világra, de te, valami jök a' mi életünknek megtartására kívántatnak mind azokat kegyelmesen közlöd mi velünk. Mi pedig ezekre a' te illyétén jó téteményidre tellyességel méltatlanoknak és érdemetleneknek ismérjük és vallyuk mi magunkat. Sok cselekedetid vadnak tenéked ó nagy hatalmí

Isten!

Isten! nagyok nagyok a' te tsuda dolgaid, és a' te gondolatidban nintsen senki te hozzád hasonlóminek okaért mi is a' te tsuda dolgaidat bezzélyük és hirdettyük mindenek felett. Es noha a' te tsuda tételidnek száma nintsen, mindazáltal ugyan nem hálgatunk, sem a' te ditsretdet el nem ritkollyuk, hanem a' te jó-voltodat még a' te fiaid fiainak is hirdettyük, és a' te mi rajtunk felvirradott mindenkorihűsegedet a' mi maradékunknak bezzélyük vala-

mig

mig minket éltetcz. Azon
 közben, ugyan kérünk-is
 Uram fiúi alázatossággal
 tégedet, hogy, ennek-utá-
 nána se hadgy el minket,
 hanem méltoztasál a' mi
 mindennapi eledelinket és
 ruházatinkat minékünk ki-
 szolgáltatni: mert te jól
 tudod Uram hogy ezek
 nélkül sem leherünk el e'
 mi kevés ideig való világi
 életünknek tovább nyujtá-
 sában; és hogy ezeket a' te
 segedelmed nélkül mi ma-
 gunknak meg nem szerezh-
 hettyük: hanem, ha te
 adtcz, úgy vehetünk: mert
 mi-

midőn te a' te áldott kezei-
 det meg nyitod akkor tel-
 nek bé minden élő állatok
 a' te áldomáissal. Hason-
 latosképpen ezen-is ké-
 rünk szerelmes Atyánk té-
 gedet, ne engedgyed miné-
 künk hogy a' te ilyen bőv-
 ségesen nekünk adatott ál-
 domáissal gonoszúl él-
 lyünk és a' bűnökre hajol-
 lyunk; sőt inkább ótal-
 maz. megh bennünket, ,
 hogy valamikoron a' mi
 sziveink meg ne néhez-
 gyenek a' tobzodásnak a'
 részegségnek, és e' világi
 szorgalmatosságoknak mi-

atta; ne szolgállyunk e' világnak és ne esünk az örödgnek kifirteribe és töribe, se peng a' fok halzontalan és ártalmas kívánságoknak gerjedezésébe, melly az embert a' halálban és a' veszedelembé meríti. Oltalmaz meg minket a' fősvénységűl, melly minden gonofzságoknak gyökere, hogy annak ártalmas kívánsága miatt az igaz hittűl el ne tántorodgyunk, és a' lelki ísméretnek külömb külömb feje lérelmibe ne avüllünk. Adgyad a' te Lelkednek azt a' kegyel-

gyelmét minékünk oh mi jó Istenünk! mellynek bennünk munkálkodása által minden mi gondainkat te reád mennyei kegyelmes Atyákra halasztassuk, a' mi mindennapi eledeleinkel és nekünk adatott ajándékkal meg elégedhesünk, meg-gondolván azt, hogy nagy gazdagság legyen az embernek a' magaforsán tündes elmével való meg-nyugovás. Halgass meg minket ezekben a' mi Urunk Jesus Christus kedvejért. Mi Atyánk,
&c.

E S T V E.

*. Mint hogy pedig a' te ingyen való jó-voltod ilyen igen mihozánk kötelezte magát hogy mikor még nem teremtetünk volna-is, immár örökös fiaiddá jegyzetél bennünket, és a' mi teremtetésünk után mindenkoron kezeidben hordoztál minket, s' legközelebb, oh áldott Isten (az Ur Jesus Christus) és a' Sz. Lélekkelegyenlő Istenségben nekünk szerelmes Atyánk) e' mái napon

pon-is a' te sok rendbéli könyörületességidnek vége-re mehetetlen volta szerrint kegyelmesen meg oltalmaztál bennünket a' Sátánnak nappal repülő mindenféle tüzes nyilaitól, az homályban kegyetlenkedő dögötől, és a' délben pusztító hirtelen dög-haláltól, s' minden reánk következhető reméltelen veszedelmektől: áldásfál és dicsőítéssel minden teremtet általidtól e' te nagy kegyelmességédert: Uram az égig magasztaltatott a' te irgalmalságod, és a' te igaz

Z 3 mon-

mondásod a' felyhőket éri.
 Kérünk annak okáért téged
 Kegyelmes Istenünk,
 hogy a' te irgalmaságod
 szerint bocsássad meg mi-
 nekünk minden bűnein-
 ket, valamellyekkel tége-
 det e' máinapon mind gon-
 dolatinkban, mind szollá-
 sánkban, mind pedig tsele-
 kedetinkben meg bántot-
 tunk. Ujjíts meg a' te ir-
 galmaságodat mi rajtunk
 és a' bé állandó étszakán is
 engedgy minékünk tse-
 déis aluvást, hogy tetőled
 ki örökké való nyuguda-
 lom vagy, te most se ennek
 utánna

utánna el ne szakadgyunk,
 hanem inkább az igaz hit
 által mindenkoron te ben-
 ned maradgyunk, és a' te
 oltalmazásod alatt bátor-
 ságossan nyugodhassunk:
 ne engedgyed hogy a' mi
 gonosz ellenségünk az ör-
 dög valami kárt tehesse
 minékünk. Uram, hiszem
 te vagy a' mi világosságunk
 és idvességünk; s' kitől fél-
 lyünk hát? Uram, hiszem
 te vagy a' mi életünknek
 erőflege; s' kitől retteg-
 jünk hát? Te benned bi-
 zott Uram a' mi szívünk,
 és te mindenkoron meg-

fejitetrélminket midőn te
 hozzád kiáltottunk, és meg-
 halgattad a' mi könyörgé-
 sünknek szavát; mert u-
 gyan is te vagy a' mi erő-
 ségünk és a' mi lelkünknek
 őrzője. A' te jobb kezed
 erősít meg minket, a' te
 jobb kezed vigasztal meg
 minket, és a' te óltalmazá-
 sodnak szárnyai alá folya-
 modunk mi ó kegyelem-
 nek Istene! ha te hozzád
 nappal kiáltunk, te meg-
 halgatcz minket, és ha éjjel
 kiáltunk is, meg nem szé-
 gyenültetünk. Meg-emle-
 zünk mite rólad még a' mi
 ágya-

ágyainkban is, és midőn
 fel-serkenünk te rólad be-
 szellünk, mert te vagy a' mi
 segedelmünk, és tegedet
 a' te szárnyaidnak árnyéká-
 ban ditsfirünk: te hozzád
 ragadott a' mi lelkünk,
 mert a' te jobb kezed tar-
 tya a' mi életünket. Oh
 kegyelmes Istenünk! ké-
 rünk adgyad a' te kegyel-
 medet minékünk, hogy,
 midőn a' mi világi éle-
 tünknek utolsó órája el-
 közelit (és a' testi halálnak
 nyofszolyájába az utolsó
 íteletnek napjáig való nyu-
 govásra bé iekvëndünk)

a' te fegedelmed által igaz,
erős, és áthatató hittel, min-
den irtózás nélkül csende-
sen és az örök életre való
fel-támadásunknak jó re-
ménye alatt aludgyunk
el. A' míg pedig e' mi vi-
lági életünknek végét ér-
jük, mind addig tartis-meg
minket vigyázásban, jozan
és mértékletes életben,
hogy mindenkoron készen
és jó lelki ismeretben talál-
tassunk; mert édes Atyánk
tudgyuk mi az órát a'
melylyen mi hozzánk el-
foglal jüni hogyte magad-
hoz- vegy bennünket.

Ker

Kérünk halgasd-meg a' mi
mostani könyörgésünket
a' te szerelmes Fiadert a'
mi Idvezítő Urunk Jesus
Christusert. Amen.

Mi-Atyánk,

&c.

Z 6

K

Az Anya-Szent-egyháznak megmaradásáért.

*. Minden irgalmaságnak és könyörületességnek Attya, ki a' te Sz. Lelked által tennen magadnak e' földön Anyaszentegyházat gyűjtesz szedegett és tartasz; Könyörgünk alázatosan teneked, hogy a' te kitűny seregedet, melly a' te (kegyelmedből a' te áldott igédet egyűzer immár be-vette, tiszteli és őrizi,) tarts-meg a' megismért

ismért igaz, tiszta, és idveféges tudományban és a' Szent Sacramentomoknak meg-őrzésében nagy alhatatósággal a' pokolnak minden kapui ellen, az álnok őrdögnek minden intfelkedési ellen, minden Istentelenek ellen, és e' világnak minden Tyrannusi ellen. Tarts-meg, kérünk, a' te kitűny hajódat és abban lévő minden igaz hivedet e' világnak felháborodott tengerén, hogy a' kétlegbe eséssel rejtgető habok között el ne nyeljettések és meg ne emésztes-

Tek : Engedgyed hogy a' te
 Anyaszentegyházad azon
 a' fundamentomon és erős
 szegelyet kövön a' mellyen
 te töled éppítettett meg-
 romlás nélkül maradhaf-
 son-meg mind végiglen.
 Seregeknek Istene, kérünk
 térj-meg a' te örökséged-
 hez, tekints-alá a' menny-
 égből és lásd-meg ezt a'
 szőlőt, és a' tsemétét, mel-
 lyet a' te jobb kezed plá-
 nált és a' mellyet te magad-
 nak választottál, elevenits
 fel isméttenpen magadnak
 ötöt, hogy az ő vezrszei
 nagy melzsze kiterjedgye-
 nek

nek minden országokra, és
 az ő tovább vonatott ágai
 szélefedgyenek ékes nevel-
 kedésekkel; erősíts-meg
 az ő gyepűjét a' te pailod-
 dal és fogadgy minket te
 juhaidata' te óltalmazásod
 alá, úgy hogy senki a' te ke-
 zaidből minket ki ne ra-
 gadhasson. Védelmézz
 minket kegyelmessen azok
 ellen a' kik az igaz Isteni
 tiszteletnek elrontásában
 és az utálatos bálványozá-
 soknak terjesztésében mun-
 kalodnak. Adgyad hogy
 a' te szent beszédedet, és a'
 te igédnek meg-homályo-
 sít-

sithatatlan világát senki a'
 mi sziveinkbül ki ne ölt-
 hassa és mi tölünk el ne
 szakaszthassa; e' végre a' te
 nagy erejű és kiterjesztett
 győzhetetle karoddal legy
 mindenkor segedelmünk
 minékünk, és a' te Anya-
 szent-egy-házadat minden
 ő reáagyarkodo ellenfégi
 ellen tarts-meg az ő épse-
 gében hogy a' mi seregünk-
 ben mégh itt e' földön is
 mindenkoronl gyentene-
 ked kivalképpen való vá-
 lasztott néped a' melly té-
 gedet ismérjen, félyen,
 biztellen, imádgyon és a

te

te szentséges Nevednek
 szolgállyon: Ur Isten, ki
 régenten a' te népednek
 hamisságot meg-botsátot-
 tad és minden ő vétkeit el-
 fedezted, ellenevaló hara-
 godat meg-enyhitetted, a'
 te boszszú állásodat el-tá-
 voztattad; ne emlekezzél
 meg a' mi sok fogyatko-
 zottságinkrül, hanem in-
 kább ő mi idvezítésünknek
 Istené teríts meg minket te
 hozzád, és fordíts el a' te
 haragodat mi rólunk: A' te
 igaz tiszteletedben megho-
 egygyesült keresztyénidet,
 kika' te oltalmadban hely-
 neze-

heztetik reménsegeket
 tart-s-meg. A' te nagy ne-
 vednek ditsősegeért, és a'
 te nagy nevednek szerel-
 méjértne engedgy ő rajtok
 erő-fzakott és betstelense-
 get tenni. Halgass-meg
 minket szerelmes Atyánk
 tennen magadért és a' te
 szerelmes Fiadért az UR
 Jef⁹ Christufért minékünk
 egygyetlen egy reménse-
 günkért és idvezitőnkért a'
 kívül és a' Sz. Lélekkel e-
 gyenlő Istensegben mi tő-
 lünk és minden választott
 fiaidtúl és leányidtúl tilz-
 telteffel és dicsurteffel mind
 örökké, Amen.

A' Fejedelemért, Király-
 ért és minden ő alatta lévő
 nagy méltóság és tiszt-bélt
 rendekért; és a' város-
 béli Magistratus-
 ért; a' Tanács-
 ért.

*. Oh örökké való I S-
 T E N, mivel hogy a' te
 Szent Lelked által miné-
 künk megh-parantsoltad,
 hogy legyenek könyörgé-
 sek, kérések, imádkozások
 és hála-adások, a' Fejedel-
 mekért, Királyokért, és
 minden méltóságban hely-
 heza

heztettekért, úgy mint kik a' te rendelésedből helyheztettenek az ő hivatalyokba: mert ugyan is nincsen olly méltóság és hatalom a' melly az Isten-től nem volna: Annak-okaért a' te parantsolatidat előttünk viselven könyörgünk tenéked minden tökellertes kereszttyén Fejedelmekért, Királyokért, nagy méltóságbeli Urakért, és azoknak tanátsóiért és tiszt. viselőiért.

Mindenek felett pedig könyörgünk a' mi Isten-felő kegyelmes Fejedelmün.

münkért, ő melleje te töled adattatott jó-akaróiért és a' te neved ditsőségére vigyázó iozan és hasznos tanátsóiért: e' mellet e' mi városunknak Keresztyén Magistratusáért és az egész tanátsért, kiket minékünk arra adtal hogy az ő gondviselések és óltalmazások alatt minden inség nélkül való csendes életet éllyünk, hogy boldogítsad őket minden Sz. igyekezetekben, és vezérellyed őket a' te nagy nevednek ditsőségére néző Istenes szándékjokban: óltalmazd meg

meg őket minden testi és lelki veszedelmektől és a' te ditsőfégedet meg bántó gonofzra való hajlandóságtól. Adgyad ő nékiek a' te minden igazságra segítő kegyelmedet, hogy a' te igédnek ismereti által inkább inkább meg világosítottatván szorgalmatossággal és nagy hűséggel az ő tisztekben és hivatallyokban eljárhatnak, és miniket az Evangéliomi tiszta tudománynak megtartásában elégségeskeppen oltalmazhassanak. Tölts bé minket szent és istenes tanát-

nátsokkal, idvefféges értelemmel és böltséggel, hogy az ártatlanokat és az jámbor életűeket oltalmazhassák, a' botránkoztató ártalmas életűeket és minden úton vizen járóknak háborgatóit és meg károsítóit meg-büntethessék, a' meg egyesült közönséges társaságnak hasznára néző és a' szent békeféget oltalmazó jó rendtartásokat helyére állathassák és megtarthassák, hogy így az igazságnak egyenlő képpen való ki-szolgáltatása, az ő hatalmokalatt lévőknek

nek meg-bántatás nélkül való általma, és mindenekben a' teméltóságos nevednek tiszteleti, a' kösségnek haszna, a' mértékletesség, a' kegyes élet, és a' közönfészes haszon meg-marad-hasson és nevelkedheffék, hogy így mi-is a' mi tisztünkben és hivatalunkban, békeséggel és csendeséggel, bátorságossan és Isteni félelemmel élhessünk. Mint hogy pedig minden Királyoknak és Fejedelmeknek szivei a' te kezeidben vadsanak, és szintén oda hajhatod a' hová akarod, kérünk

té-

tégedet ó Mindenható Isten, hogy minden Tyrannusoknak és kegyetlenkedő Uraknak könyörületlen fensziveket, és szelidleg nélkül való elméjeket (kiket mi a' mi bűneinkel érdemlettünk te tőled) a' te nag' könyörületességéből változtasd-megh, lágyíts-meg és szelédíts meg őket, hogy a' kösség között lévő szegény nyomorultakat és szükölködőket ne háborgassák, avagy Isten el-en való nehéz adókkal megh ne terhellyék; hanem ísmérjék-meg inkább hogy

a   ó né-

Ő nekik is Urok vagyón
 az egekben, a' ki előtt sem-
 mi személy válogatás ninc-
 sen, a' ki előtt ők is még
 jövődöben számot adnak
 mind azokról valamelye-
 ket e' földön cselekedte-
 nek. Hogy ők mind eze-
 kről nagyobb józansággal
 gondolkodhassanak: tégy
 ő vélek a' mi mostani kö-
 nyörgésünk szerént az Ur
 Jéhus Christufnak érdemé-
 jért, a' ki mind élveinek
 nek és mind holtaknak
 ítélő Birája, a' kivel és a'
 Szent Lélekkel egyenlő
 Istenfégeben uralkodol és
 országol, Amen. *Vo.*

*Velünk jól tett kegyes Em-
 bereinkért és Istenes
 Patronásinkért.*

*. O szelid természetű
 hűséges Istenünk, mivel
 hogy a' te szent igédből
 halljuk tanuljuk és ismér-
 jük, hogy te előtted a' há-
 ládatlanságnak minden
 czikkelye igen utálatos vé-
 tek; és hogy a' háladatlan
 embernek házatúl a' bün-
 tetés soha el nem távozik
 mivel hogy a' háladatlan-
 nak reménsege mint a' tél-
 ben olzve fagyott jég úgy

el-olvad, és mint a' tavasz-
szal ki-áradott hó viz, ol-
apad.

Kérünk annak-okáért
tégedet, hogy adgyad azt
a' te kegyelmedet miné-
künk, a' melly által min-
den velünk közlött jó té-
teményidért tiszta szivbéli
indulattal adhasunk tené-
ked mindenkoron hálákat:
Es azok előtt, a' kik az ő te
hozzád való szerelmekből
mi velünk sok jókat tette-
nek, háládatlanoknak ne
találtassunk, hogy a' te ité-
letedbe és haragodba ne
esünk. Hálákat adunk
pe-

penigh mostan tenéked ő
mi jól tévő Istenünk és ke-
gyelmes Atyánk minden-
némű velünk közlött jó
téteményidért, és a' te ő-
röktől fogva való kegyel-
mességedért. Mert hűséges
és igaz Isten vagy te és a' te
fogadásodat nemzetsegről
nemzetségre megtartod,
tenéked legyen annak-oká-
ért dicséret és dicsőség a' te
sok rendbéli áldomásidért.
Könyörgünk tenéked új-
jobban-is minden rendbéli
emberekért, valakiknek jó
téteményeket vettük a' mi
életünkben, a' kik minket

a' mi gyermekségünkben
 fel-neveltenek és táplálta-
 nak, a' kik oktattanak, ta-
 nitottanak, és a' kegyes
 életnek útjaiba igazgatta-
 nak. A' kik minékünk be-
 szédekkel, cselekedetekkel
 és jó tanításokkal használ-
 tanak: Ezekén kívül azo-
 kért-is könyörgünk Isteni
 felségednek valakik rít ke-
 resztyéni tisztünk szerint
 való könyörgésinkel tar-
 tozunk, kiknek neveket te
 egygyen egygyen jól tu-
 dod, és kiknek az ő szibéli
 ohajtások te előtted nyil-
 ván vannak: Nevezet sze-
 rint

rint pedig a' mi Istenfelő
 kegyes Patronusinkért, kik
 a' te tiszteletedhez való
 szerelmekből az ő reájok
 bízott testi áldomásidat
 mivelünk nagy indulattal
 és jó kedvel közlötték:
 Ezeket, oh édes Istenünk
 a' te Anyaszentegyházad-
 nak minden jó kedvel fá-
 farkodó Dajkáival egy-
 gyütt kérünk tekintsed
 meg kegyelmesen és ne-
 vellyed az ő te hozzád fel-
 gerjedet sziveknek láng-
 já naponként a' te szerel-
 medben, tarts meg az ő
 életeket sok esztendőig és

ajándékozd-megh őket ez
 életben a' te neved ditső-
 ségéhez való szerelmekért
 testi lelki áldomások bőv-
 ségének ki folyó mértéké-
 vel; ez élet után pedig a'
 te szent színednek és meg-
 foghatatlan ditsőségednek
 örökké való nézésével és
 megh-örvendeztetésével.
 Minket-is azon közben
 gyarapíts a' te szent Lel-
 kednek kegyelmével és
 áldgy meg bennünket,
 hogy az ő mi velünk köz-
 lött jó réteményeket min-
 den alkalmatossággal meg-
 közzönhesünk, és örölok
 még

még az ő fitú leányi mara-
 dékjokban is hálá-adó em-
 lekezettel lehetsünk: és a'
 mint hogy ők mi velünk
 jól tettek azonképpen
 tehetsünk jól mi-is mások-
 kal, és tehetségünk szerint
 segíthessünk minden Isten-
 felő kegyes embereket.
 Kérünk ne engedgyed
 hogy a' mi zóldellő levele-
 ink megh-bevadgyanak,
 ne engedgyed hogy ugy
 hagyattassunk mint a' ki-
 száradott haszontalan fák.
 Ne szakaszszanak el a' mi
 hálá-adó rízteinktől min-
 ket a' haladatlan emberek-
 nek

nek gonosz példái, és ne
 farszszának ki minket a'
 jó dolgoknak cselekedeti-
 bül, kiváltképpen azoknak
 szerelmekbülá' kika' Chri-
 stusban való igaz hit által
 tenéked fiaid. Holott pe-
 nig te olyan nagy irgalmú
 Isten vagy, hogy a' te Na-
 podat fel támasztod mind
 a' jókra s' mind a' gonosz-
 kra, és első adtsz mind az
 igazaknak s' mind az ha-
 misszaknak: adgyad hogy
 ezt a' te közönséges Ize-
 relmedet is tükörül visel-
 hetsük előttünk, hogy ez-
 zel is meg bizonyítsuk ma-

Gün-

gunkat te fiainak lenni,
 kik egyebekkel jól tsele-
 kedvén az eszteleneknek
 tudatlan szájokat bé dug-
 hassuk, hogy a' te Isteni
 méltóságod mi közöttünk
 megh ne kissebbítessék
 vagy káromlataffék, se pe-
 nig a' te tiszteleted meg ne
 bántassék! Ki igaz Isten-
 légben élz és Uralko-
 dol most és mind

örökké, A-
 men.

*Elmének buzgó imádságra
való fel-indítása.*

O Helyes Ur Isten,
a ki mindeneken u-
ralkodol, és mi tőlünk
fiadtul meg kívánod
azt, hogy téged igazán
meg-ismérjünk és segít-
ségül hijjunk: kérlek té-
ged világosíts meg raj-
tam a' te szerelmes szi-
nedet, és légy kegyelmes
énnékem. Nyisd meg
az én ajakimat, hogy én

a' te

a' te dicőretedet hirdet-
hessem. Te vagy egye-
dül a' bölts tanító mester:
igazíts el a' te eszközö-
det, és indíts el az én
nyelvemet: világosíts
meg és gerjezd fel az én
szívemet, és minden-
erőt a' melly én bennem
vagyón, hogy téged igaz
Istent, és minden jóknak
bővleges meg adóját,
igazán tisztelhesselek,
magasztalhasalak, és ru-
lad vallást rehessek. **O**
én Istenem tégy élő tag-

jává engem az JESUS
Christus testének, hogy
én igazán ő benne éllyek,
és téged méltán ditsir-
hesselek és magasztalhaf-
salak minden hív keresz-
tyéneknek seregivel.

Távoztass el mindent
én tőlem, valami tené-
ked nem terczik én ben-
nem, és valami engem
terhel te előtted és el-
idegenit te tőled. Adgy
meg mindent énékem,
valami engem te hoz-
zad intéz, kivált képpen
penig

penigh adgy igaz és Ke-
resztyén igyekezetet
minden én dolgaimban.
Adgy énnekem szivbéli
indulatot és figyelmetef-
séget az én imádságom-
ban, hog' én téged mind
azokkal az kik téged lé-
lekben és igazságban hív-
nak segítségül, hittel, sze-
retettel, és jó reménység-
gel imádhassalak. Adgy
csendes és ahétatos szi-
vet énnekem az én kö-
nyörgésemben, hogy el-
felejtellek mindent va-

Jami engem meg. hábo-
rithatna, és az Istenre va-
ló figyelmetességétől má-
suvá térítene. Enged-
gyed Uram, hogy téged
én Istenemet valóban és
méltóságosan dicsírje-
lek, áldgyalak és imád-
gyalak. Néked hálákat
adgyak minden javaid-
ért, irgalmadért és jó té-
reményidért, mellyeket
érdemē felett én velem
bőszegesen közlöttél. Ad-
gyad hog' szivem szerint
örvendezhessek mindē

re cselekedetidben, hogy
én tenéked helyt adgyak
bennem való cselekedé-
südre a te Isteni kedved
szerint. Hogy az én
gyarloságomban maga-
mat igazán meg. ismér-
jem, én magamat való-
ban vádollyam és meg-
fedgyem, hogy az te ke-
mény ítéletedet el. tá-
voztathassam. Adgy-
meg mindent énnékem
valami az igaz könyör-
gésre kívántatik, magam
viselesemben tisztességet és

tisztaságot, elmémben,
világos és áhétatos fi-
gyelmeteliséget. Szi-
vemben lelkembē buz-
goságos elmélkedést;
erős hiedelmet az te
szent igédben és igére-
tedben, tellyes szibúl va-
ló bizodalmat és remén-
séget az te jó vóltodban
és irgálmadban. Adgyad
hogy tellyes akarattal,
buzgo kívánsággal és
nagy szeretettel vehes-
sem el az te irgálmadat
és kegyelmedet. Es hogy

amén

mindenféle hasznos és
szükséges dolgokért nag'
alázatosan és töredel-
messen egyedül csak te
hozzád esedezzem;
hogy téged minden e-
gyébb hív keresztvények-
kel dicsőíthesselek, áldhas-
salak, imádhassalak, és
néked hálaikat adhassak.
Oh Ur Isten halgasd meg
könyörgésemet, és az
én kiáltásom jus-
son elődben,
AMEN.

IMU.

M U T A T O

T A B L A T S K A.

Reggel, Délben, Este és
akar mi. idő tájban,
mondható kö-
nyörgések.

Keresd

A' tizen-negygyedik, 8, 15,
29, 58, dik levélen.
Az 58, 86, 125, 150, 163,
169, 186. dik levélen.

Hála-adások az Isten jó té-
reményiért, A' 28, 36,
46. dik levélen;

A' 57. 14. dik levélen.

BÜ-

Tábláska.

Bűneinknek megh. vallása,
A' 8, 198, 216-dik le-
vélen.

Ur Vacsorájának és poeni-
tencia tartásnak idején,
Az 28, 142, 14, 164-dik
levélen.

A' tévelygő tudományból
igaz hitre tért embernek
könyörgése, A' 164-dik
levélen.

Lelki betegségkor, A' 40,
46. dik levél.

Beteg embernek könyör-
gése, A' 24, 68, 72, 78,
dik levél.

Az

Mutató

Az 87, 142, 156, 186,
dik levél.

Betegfégből felgyogyu-
láskor, 63.

A' reánk rohanó ellenség
ellen, 198, 257.

Az igaz vallás üldözöi el-
len, 215, 246, 68, 106,
dik levél.

A' Keresztyén Fejedele-
mért és Magistratulért,
142, 315, dik levél.

Hofzfürú útat járónak kö-
nyörgése, 8, dik levél.

Vár.

Táblátskái

Várban szöruláskor, 46, 72,
86, 142, 257, dik levél.

Ellenségtől elnyomatta-
ráskor, 52, 72, 142,
156, dik levél.

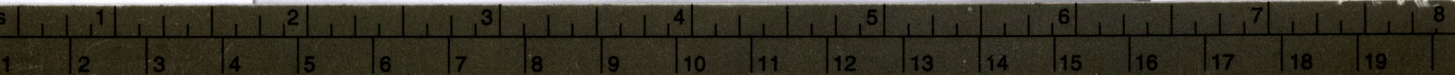
Háláadás az ellenségen-
vett győzedelemért, 58.

Elmének buzgó imádságra
való fellinditása, 332.

W E G E.

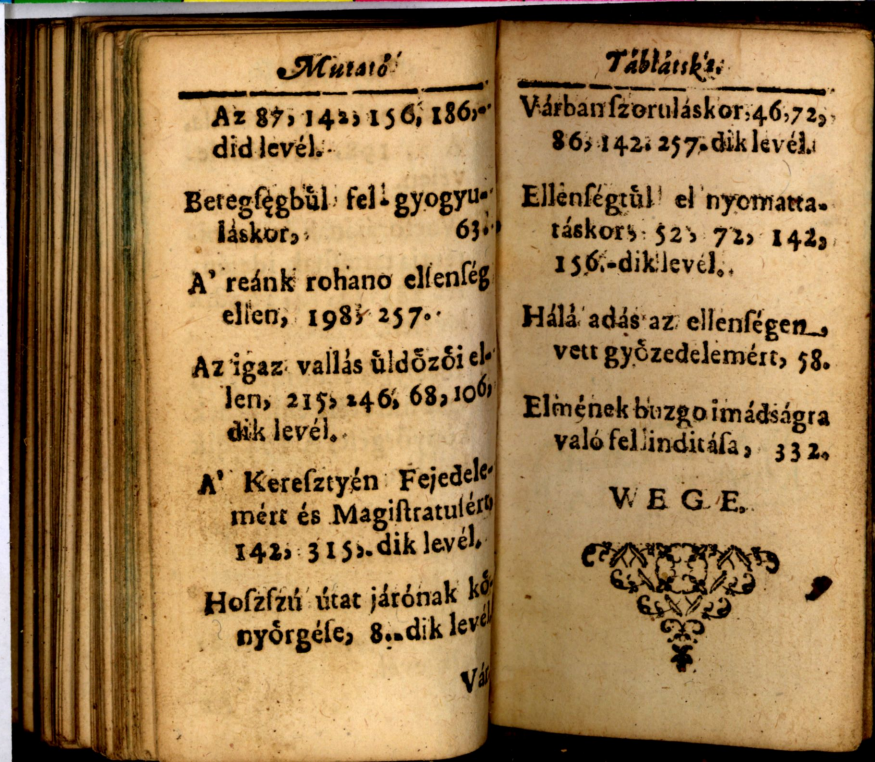
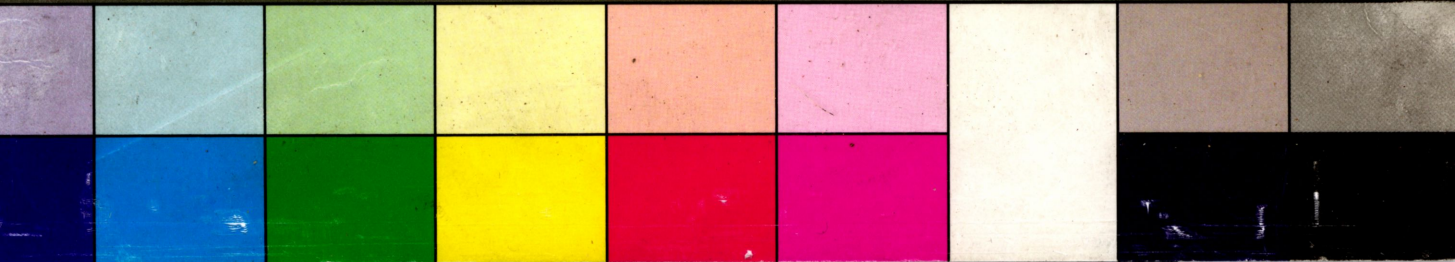

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

ue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Mutató:

Az 87, 142, 156, 186.
dik levél.

Betegségből felgyogyuláskor, 63.

A' reánk rohanó ellenség ellen, 198, 257.

Az igaz vallás üldözői ellen, 215, 246, 68, 106.
dik levél.

A' Keresztyén Fejedelmért és Magistratúráért, 142, 315.
dik levél.

Hofszú utat járónak könyörgése, 8.
dik levél.

Vár

Tábláskái:

Várban szoruláskor, 46, 72,
86, 142, 257.
dik levél.

Ellenségtől elnyomattáskor, 52, 72, 142,
156.
dik levél.

Hálaadás az ellenségen
vett győzedelemért, 58.

Elmének buzgó imádságra
való felindítása, 332.

W E G E.

Ez a könyv ki
nyomatással a török
Leydában 1648.
Párisban 1669.
Kölnben 1672.
Leipsicben 1747.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

